

ΕΝΑ ΠΕΙΡΑΜΑ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΑΙΘΡΙΟΥ ΧΩΡΟΥ

ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΡΙΟ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΜΕΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΙΣΩ ΑΥΛΗ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΡΧ. ΜΗΧ. ΕΜΠ

1

ΜΠΕΜΠΗ ΑΜΑΛΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ

**ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ**

**ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν.
ΒΑΣΙΛΑΤΟΣ Π.
ΤΣΑΚΑΝΙΚΑ Ε.**

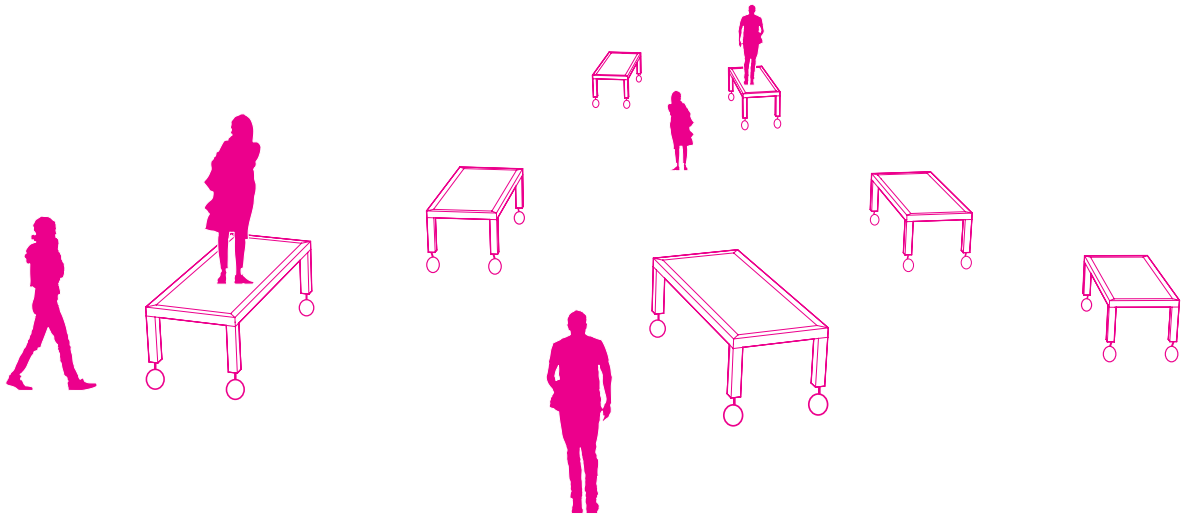
φωτογραφία : Ελίνα Βαρουξάκη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	9
ΕΡΕΘΙΣΜΑ	15
ΔΙΑΓΝΩΣΗ	33
ΕΡΕΥΝΑ	55
ΔΡΑΣΕΙΣ	97

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική οραματίζεται τη χρήση ενός διαφορετικού σχεδιαστηρίου στους χώρους της σχολής μας. Τα νέα σχεδιαστήρια βγαίνουν από τις αίθουσες και κατακλύζουν τις αυλές. Οι φοιτητές τα αποσυναρμολογούν και παράγουν νέες δομές, με τις οποίες συνθέτουν χώρους για διάφορες ανάγκες: ένα καθιστικό, μια κουζίνα, ένα αμφιθέατρο, μια σκηνή, έναν εκθεσιακό χώρο και ό,τι άλλο μπορεί να προκύψει. Στο τέλος της ημέρας, αφού τα σχεδιαστήρια επανέλθουν στην αρχική τους μορφή, επιστρέφουν και πάλι στις αίθουσες.

ΕΡΕΘΙΣΜΑ

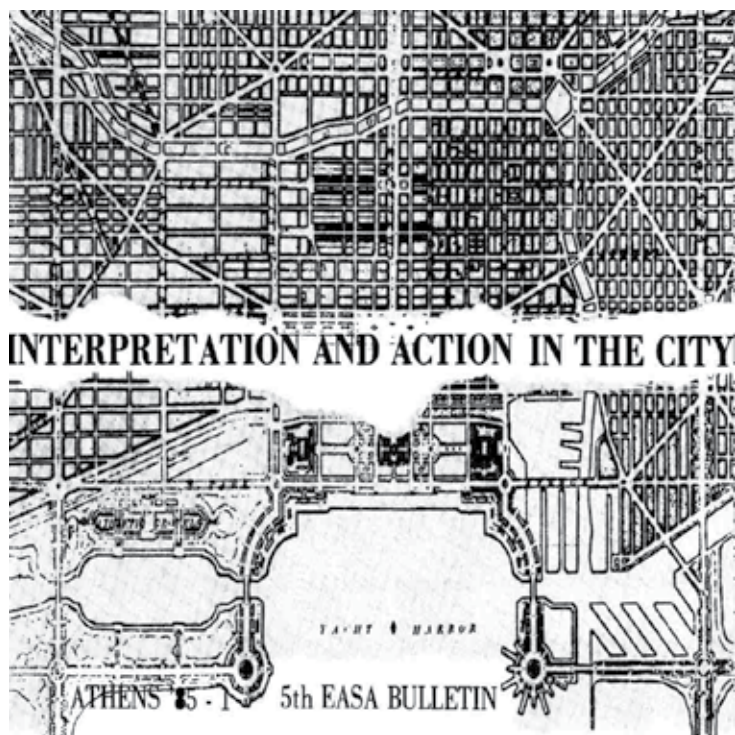
Τον Ιούλιο του 2017, ταξίδεψα στη Δανία για να συμμετάσχω για πρώτη φορά στην καλοκαιρινή συνάντηση της κοινότητας **EASA** (European Architecture Students' Assembly). Ένας νέος κόσμος ανοίχτηκε μπροστά μου. Και το όμορφο ταξίδι συνεχίστηκε, καθώς το Μάιο του 2018, επισκέφθηκα ένα μικρό χωριό της Λευκορωσίας, όπου μαζί με μια φίλη, επιβλέψαμε ένα κατασκευαστικό εργαστήριο. Μερικούς μήνες αργότερα, ταξίδεψα στην Κροατία για μία ακόμη καλοκαιρινή συνάντηση του EASA. Ένα αστικό περιβάλλον - η γνωστή πόλη Ριέκα - ήταν αυτή τη φορά ο τόπος εγκατάστασης και δραστηριοποίησής μας. Τον Ιούλιο του 2019, η συνάντηση έλαβε χώρα στην Ελβετία, όπου επίσης παρευρέθηκα και συμμετείχα. Δυστυχώς, το καλοκαίρι του 2020, στα πλαίσια της παγκόσμιας πανδημίας, η κοινότητα του EASA δεν κατάφερε να βρεθεί στον ίδιο φυσικό τόπο, για πρώτη φορά από το 1981.

Το EASA γεννήθηκε το **1981** στο **Liverpool** από μια ομάδα φοιτητών αρχιτεκτονικής, οι οποίοι επιθυμούσαν να επαναπροσδιορίσουν την αρχιτεκτονική εκπαίδευση του πανεπιστημίου τους. Από τότε και κάθε καλοκαίρι, το EASA ταξιδεύει σε μια διαφορετική χώρα, με μια διαφορετική θεματική, κάθε φορά. Στο διάστημα των δύο εβδομάδων που διαρκεί η κάθε ετήσια συνάντηση, οι συμμετέχοντες συγκροτούν μια διεθνή κοινότητα, η οποία αυτοσυντηρείται. Πέρα από κοινότητα, το EASA αποτελεί μια πλατφόρμα ανταλλαγής γνώσεων και εμπειριών και διοργανώνεται από φοιτητές για φοιτητές αρχιτεκτονικής. Μέσα από τα διάφορα εργαστήρια, δίνεται η δυνατότητα του πειραματισμού, κάτι το οποίο δεν παρέχεται από τις περισσότερες αρχιτεκτονικές σχολές. Το αποτέλεσμα αυτής της δημιουργικής και συλλογικής διαδικασίας μπορεί να έχει υλική μορφή (μόνιμες ή εφήμερες κατασκευές, φωτογραφίες, βίντεο) ή ακόμα και άυλη μορφή (χορογραφίες, performances). Στην Ελλάδα, η συνάντηση του EASA έχει λάβει χώρα τρεις φορές: το 1985 στην Αθήνα, το 1999 στην Καβάλα καθώς και το 2007 στην Ελευσίνα.

ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ, 1981

από το συλλογικό αρχείο του ΕΑΣΑ

ΑΘΗΝΑ, 1985

από το συλλογικό αρχείο του EASA

ΔΑΝΙΑ, 2017

φωτογραφία: Antoine Gouachon

ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ, 2018

φωτογραφία: Alexandra Kononchenko

ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ, 2018

φωτογραφία: Alexandra Kononchenko

ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ, 2018

φωτογραφία: Alexandra Kononchenko

ΚΡΟΑΤΙΑ, 2018

φωτογραφία: Alexandra Kononchenko

ΕΛΒΕΤΙΑ, 2019

φωτογραφία από προσωπικό αρχείο

ΕΛΒΕΤΙΑ, 2019

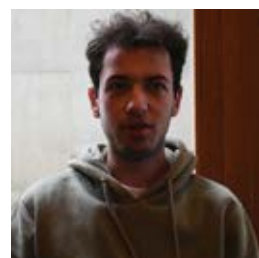
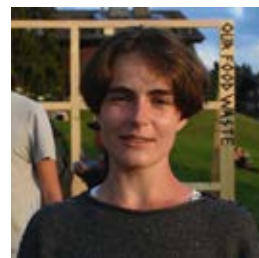
φωτογραφία από προσωπικό αρχείο

INDWICHES

INGREDIENT %	⚡	TOURIST FROM	➡	BENEFITS FOR	THANKS	
100%	Kg	230	VILLARS	10	FAST ENERGY	CHRISTIAN
8	30	SPAIN	1200	IMMUNITY	MARTYNA	
5	330	LOCAL	400	DIGESTION	ELINA	
5	25	LOCAL	400	IMMUNITY	MARGO	
3	133	LOCAL	400	SKIN	ARISTIDEA	
6	50	ITALY	200	HEART	ASYA	
2	28	ITALY	200	CANCER	MARINOS	
5	580	BULGARIA	400	NERVOUS SYSTEM	ZOI + ZEL	
1	37	LOCAL	400	DETOXIFYING	WILDE	
4	130	ITALY	200	HEART	IBEN	
3	23	LOCAL	400	FULL OF IRON	JOEL	
					KAIKA	
					HELENA	
					ADRIANA	

ΕΛΒΕΤΙΑ, 2019

φωτογραφία από προσωπικό αρχείο

Το καλοκαίρι του 2019, κατά τη διάρκεια της συνάντησης στην πόλη Villars-sur-Ollon της Ελβετίας, αποφάσισα να πάρω **συνεντεύξεις** από ορισμένους συμμετέχοντες. Η κύρια ερώτηση που έθεσα ήταν το αν στα πανεπιστήμια τους υπάρχουν ενεργές κοινότητες φοιτητών και αν ναι, τότε με τι δραστηριότητες καταπιάνονται. Οι απαντήσεις που πήρα ήταν τόσο θετικές όσο και αρνητικές. Ορισμένοι μου περιέγραψαν με χαρά τις φοιτητικές δράσεις που οργανώνονται στις σχολές τους, κάτι το οποίο με εξέπληξε και ταυτόχρονα με ενέπνευσε. Διαλέξεις, συναυλίες, προβολές ταινιών, συζητήσεις, εκδρομές και άλλα πολλά. Κατά τη διάρκεια των περισσότερων συνεντεύξεων, ένας προβληματισμός που μοιραζόμουν με τους συνομιλητές μου ήταν ο εξής: δε θα μπορούσαμε όλη αυτή την ενέργεια που βιώνουμε και συνδημιουργούμε στην κοινότητα του EASA να τη διοχετεύουμε στα πανεπιστήμια μας με τη μορφή φοιτητικών δράσεων;

Από το 2017 μέχρι και σήμερα, η συμμετοχή μου στο EASA με διαμόρφωσε σημαντικά, δίνοντας μου ποικίλα ερεθίσματα, στα οποία και οφείλεται η παρούσα εργασία. Καταρχάς, στις καλοκαιρινές συναντήσεις του EASA, ήρθα για πρώτη φορά σε επαφή με την **κατασκευή σε κλίμακα 1:1**, όπου έγινε χρήση διαφόρων υλικών, όπως το ξύλο, το μέταλλο και το ύφασμα. Αυτή η ενασχόληση αποτέλεσε μια πολύ σημαντική εκπαιδευτική διαδικασία, η οποία δυστυχώς απουσιάζει από το ωρολόγιο πρόγραμμα των περισσότερων αρχιτεκτονικών σχολών της Ελλάδας. Την ίδια στιγμή, η εφήμερη συλλογική κατοίκηση της κοινότητας σε έναν τόπο για δύο εβδομάδες δίνει την ευκαιρία για συναναστροφή και έντονη αλληλεπίδραση μεταξύ των συμμετεχόντων. Τόσο κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων όσο και κατά τις ενδιάμεσες ώρες χαλάρωσης, οι φοιτητές και νέοι αρχιτέκτονες μαθαίνουν να συμβιώνουν, να συνεργάζονται και κυρίως να εμπλέκονται σε έναν υγιή **διάλογο**, ανταλλάσσοντας εμπειρίες, γνώσεις και οράματα.

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

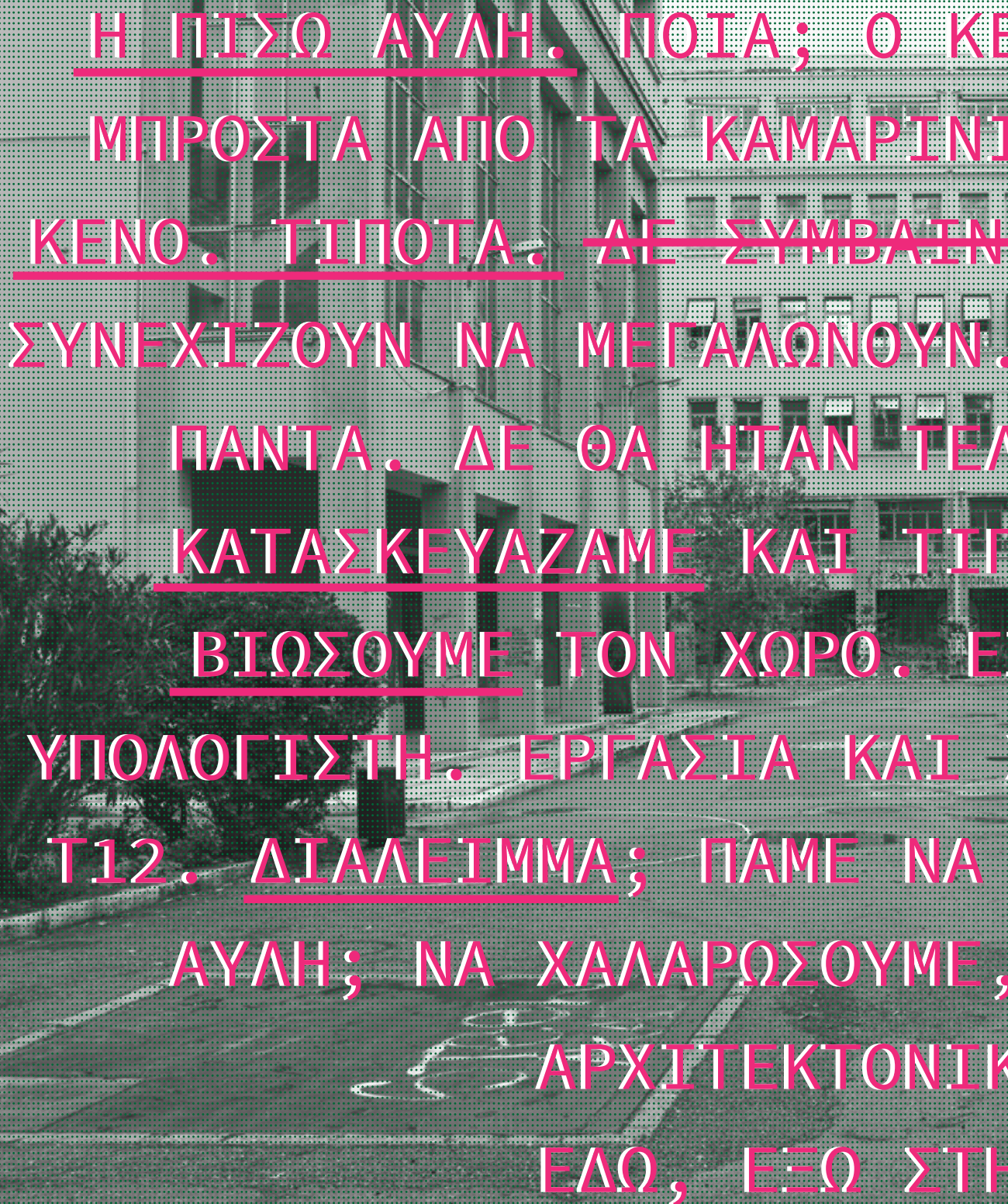
Πεδίο διερεύνησης και προβληματισμού αποτελεί ο υπαίθριος χώρος της σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του ΕΜΠ, και συγκεκριμένα η πίσω αυλή, η οποία ορίζεται από τα κτήρια Τοσίτσα, Μπουμπουλίνας και Γκίνη. Φοιτώντας και «ζώντας» σε αυτή τη σχολή για 7 περίπου χρόνια, παρατηρώ ότι η αυλή αυτή λειτουργεί κυρίως ως ένα πέρασμα, το οποίο διασχίζουν οι φοιτητές για να μεταφερθούν από το ένα κτήριο στο άλλο. Συχνά, μάλιστα, πραγματοποιούνται ολιγόλεπτες συναντήσεις, καθώς οι διαδρομές τους διασταυρώνονται, χωρίς όμως να συμβεί κάτι παραπάνω. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η πίσω αυλή μοιάζει να είναι ένα υπόλειμμα χώρου, ένα κενό μέσα στο κτηριακό σύμπλεγμα του Πολυτεχνείου.

Δε θα μπορούσε αυτός ο χώρος να αποτελέσει έναν κοινό τόπο; Έναν τόπο όπου οι φοιτητές μπορούν να βρεθούν, να καθίσουν, να χαλαρώσουν, να κάνουν ένα διάλειμμα από τα μαθήματα και τις εργασίες τους; Έναν τόπο συνάντησης αλλά και δημιουργίας, όπου θα μπορούσαν να πραγματοποιούνται υπαίθριες δραστηριότητες, εκδηλώσεις, εργαστήρια;

THE ARCHINAUTS & THE FROZEN LAKE

Η ΠΙΣΩ ΑΥΛΗ. ΠΟΙΑ; Ο ΚΕ
ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΜΑΡΙΝΙ
ΚΕΝΟ. ΤΙΠΟΤΑ. ΔΕ ΣΥΜΒΑΙΝ
ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΝ ΝΑ ΜΕΓΑΛΩΝΟΥΝ.
ΠΑΝΤΑ. ΔΕ ΘΑ ΗΤΑΝ ΤΕΛ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΑΜΕ ΚΑΙ ΤΙΠ
ΒΙΩΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΧΩΡΟ. Ε
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ. ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ
Τ12. ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ; ΠΑΜΕ ΝΑ
ΑΥΛΗ; ΝΑ ΧΑΛΑΡΩΣΟΥΜΕ,
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚ
ΕΔΩ, ΕΞΩ ΣΤΗ

ΕΝΟΣ ΧΩΡΟΣ ΜΕ ΤΑ ΔΕΝΤΡΑ
ΕΑ. ΥΠΟΛΕΙΜΜΑ. ΠΕΡΑΣΜΑ.

~~ΕΙ ΤΙΠΟΤΑ.~~ ΤΑ ΔΕΝΤΡΑ ΟΜΩΣ

ΑΥΤΟCAD ΚΑΙ ΜΑΚΕΤΕΣ ΓΙΑ

ΛΕΙΟ ΝΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΜΕ ΝΑ

ΤΟΤΑ ΑΠΟ ΟΛΑ ΑΥΤΑ; ΝΑ

ΕΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΟΝΗ ΤΟΥ

ΧΑΡΑ ΣΤΟ ΑΒΕΡΩΦ ΚΑΙ ΣΤΗΝ

ΚΑΘΙΣΟΥΜΕ ΓΙΑ ΛΙΓΟ ΣΤΗΝ

ΝΑ ΣΥΖΗΤΗΣΟΥΜΕ. ΓΙΑ

ΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ.

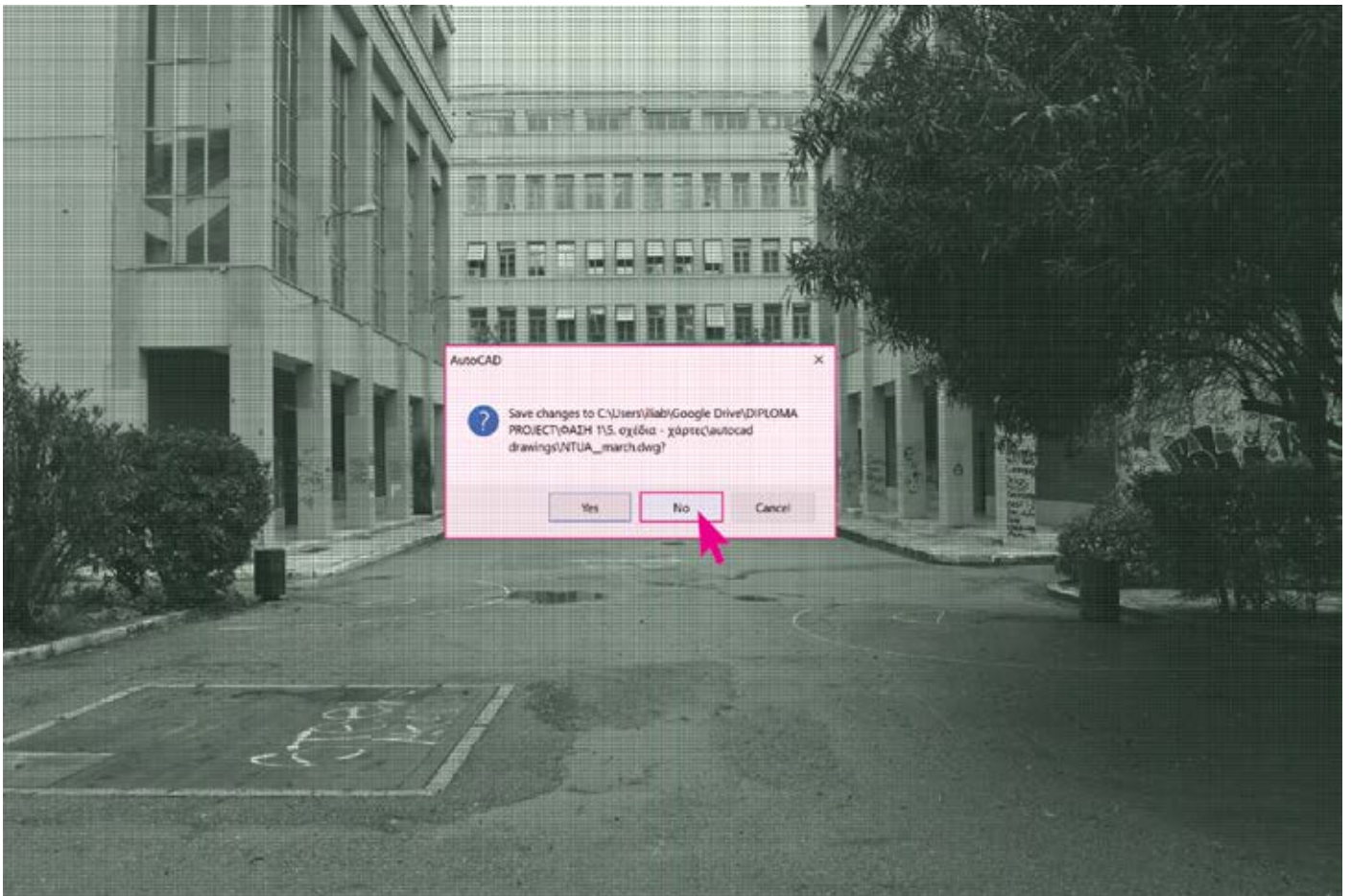
ΗΝ ΑΥΛΗ ΜΑΣ.

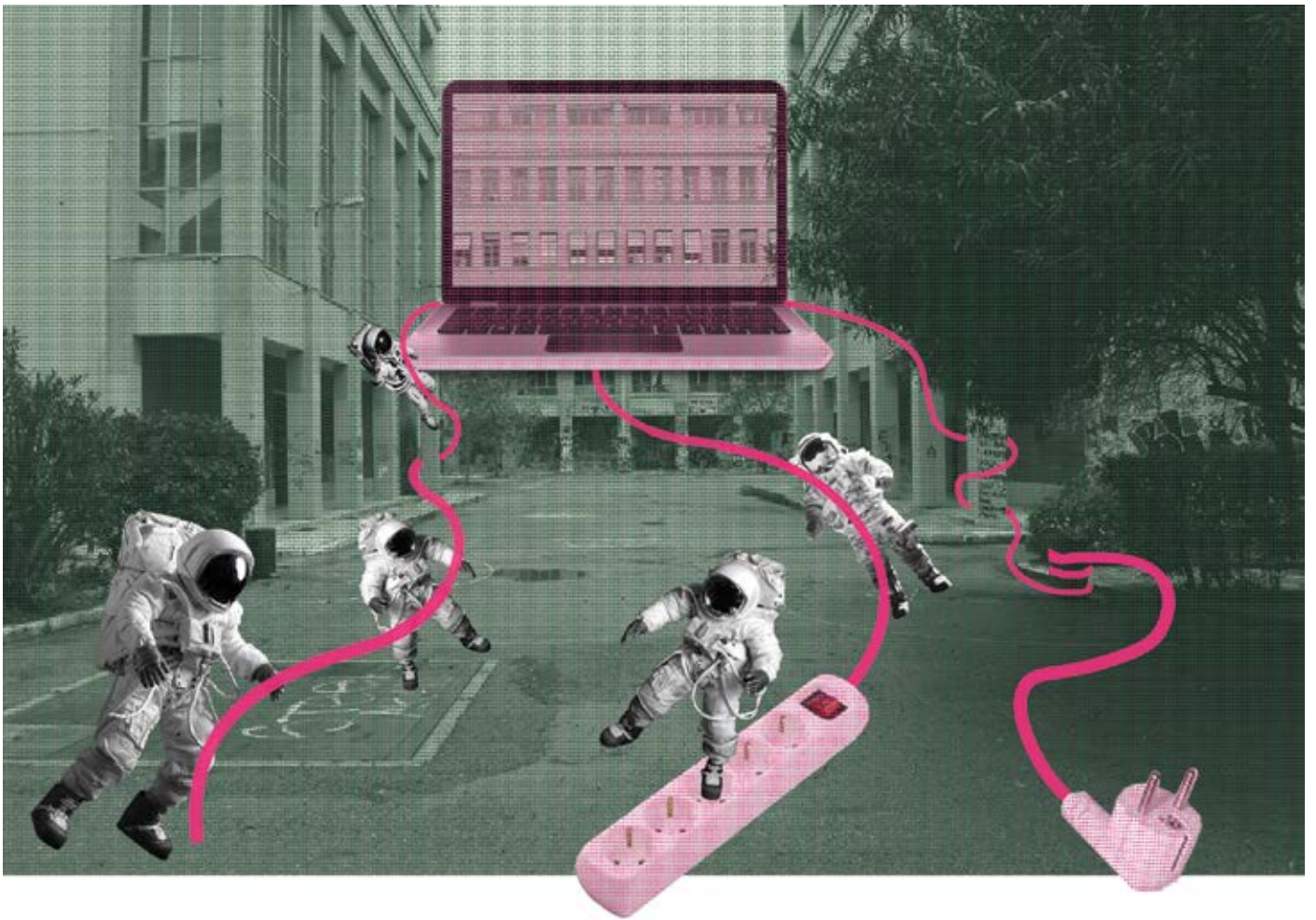
- KEEP OFF THE GRASS -

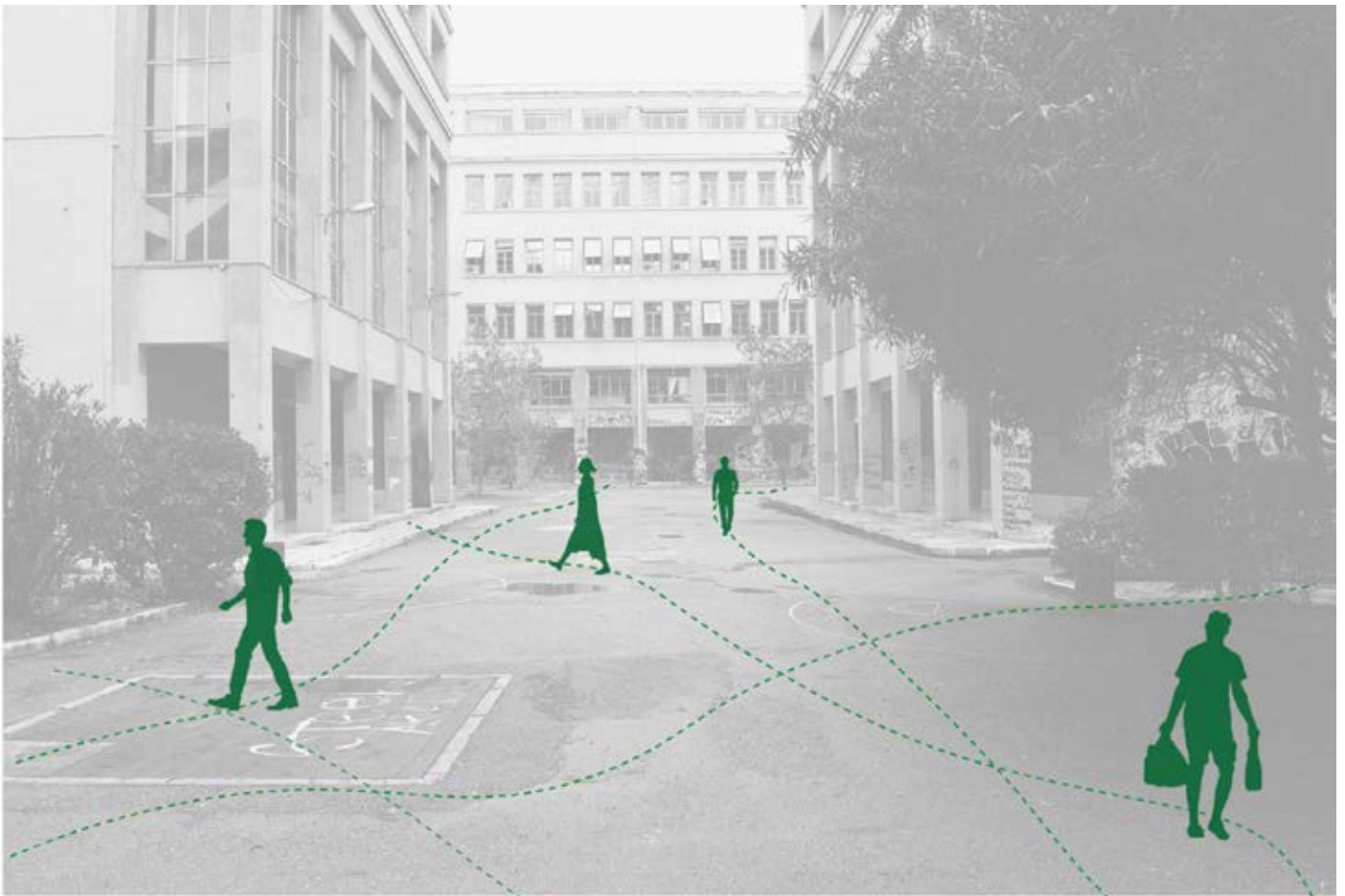
- TIME OUT -

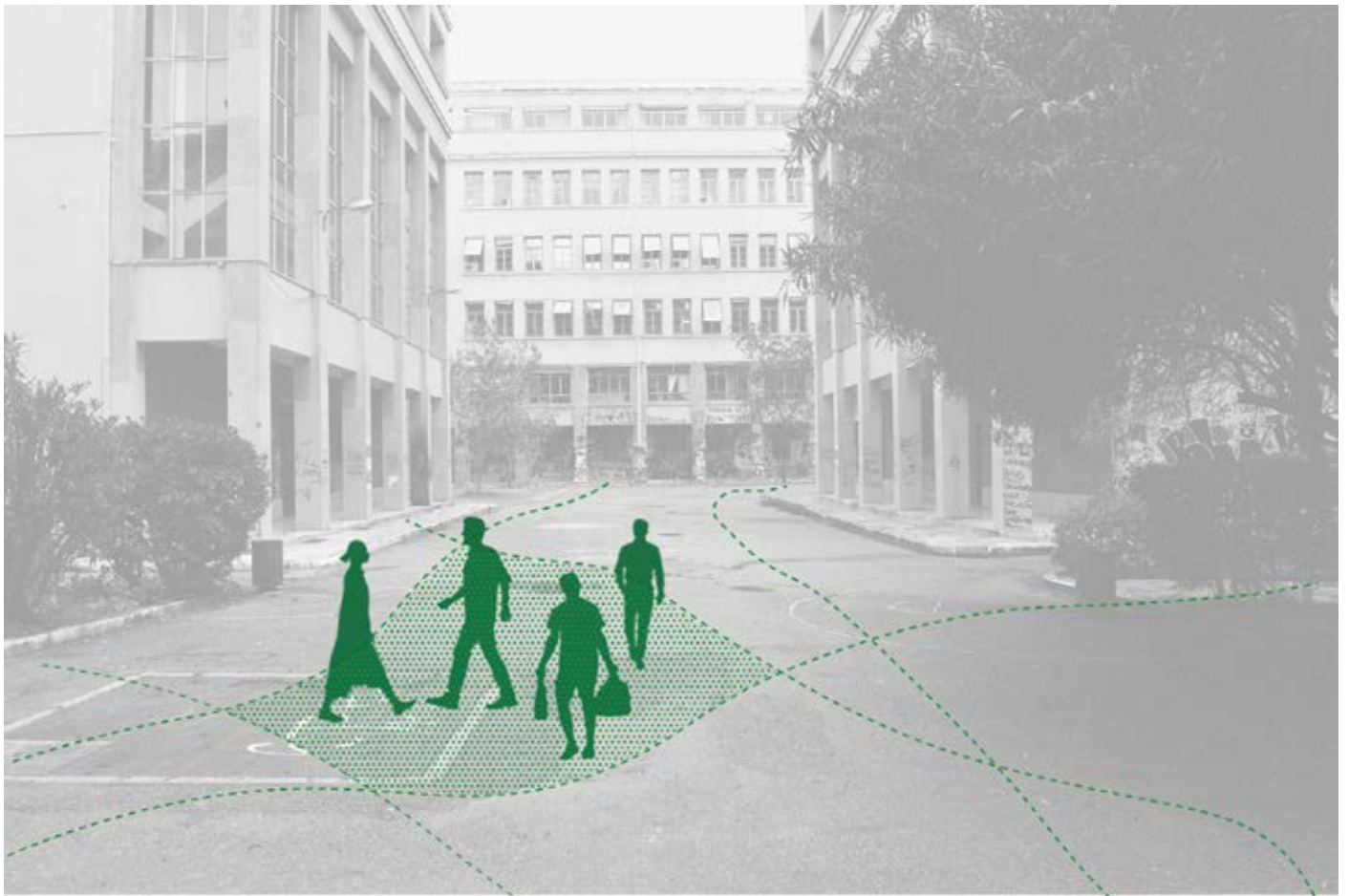
- DO NOT FORGET NOT TO SAVE -

- THE ARCHINAUTS & THE LAPTOP GIANT -

- ΠΕΡΑΣΜΑ -

- ΚΟΙΝΟΣ ΤΟΠΟΣ -

EXPLORE T

Hey,
Let's

ΣΠ

ΕΔ

I will sit rig
Waiting fo

a

θέλουμε

προβολές

Παιχνίδι

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

THE MOST

Ho!
Go!

TI

Ω

ght down
r the gift
of sound
nd vision

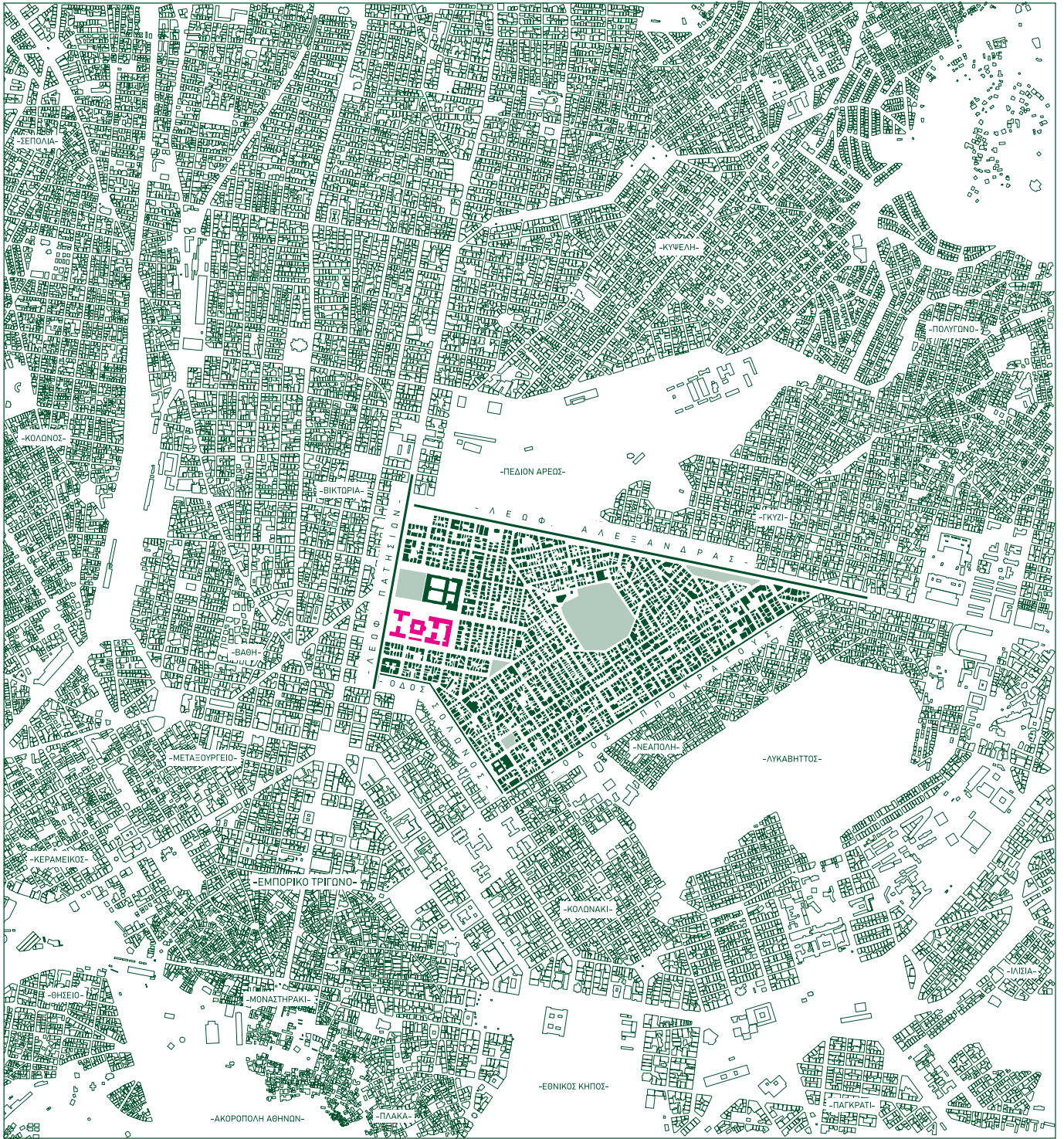
ΠΙΣΤΕΥΩ ΟΤΙ
ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΜΠΟΡΟΥΝ
ΝΑ ΑΛΛΑΞΟΥΝ,
ΕΧΩ ΔΕΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ
ΝΑ ΑΛΛΑΖΟΥΝ
ΚΑΙ, ΟΤΑΝ
ΑΥΤΟ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ,
ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΟ

έγκαιρη διάγνωση και η κατάλληλη θεραπεία

EPEYNA

Στη συνέχεια, πραγματοποιείται μια πολυεπίπεδη έρευνα γύρω από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το οποίο βρίσκεται στην περιοχή των Εξαρχείων της Αθήνας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο μάθημα 1:1, ένα οικοδομικό και κατασκευαστικό εργαστήριο, το οποίο αποτέλεσε μέρος του ακαδημαϊκού προγράμματος για μερικά μόνο χρόνια στη σχολή των Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Όπως προαναφέρθηκε, η εμπειρία της κατασκευής σε κλίμακα 1:1 αυτή τη στιγμή απουσιάζει από την αρχιτεκτονική μας εκπαίδευση, ενώ θα έπρεπε να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της. Το δεύτερο μεγάλο μέρος της έρευνας δομείται από μια σειρά συνεντεύξεων που πήρα από ορισμένους καθηγητές της σχολής, διαφόρων γενεών. Αυτό που τους ζητήθηκε ήταν να μου αφηγηθούν τις αναμνήσεις τους από τους υπαίθριους χώρους της σχολής κατά τα φοιτητικά τους χρόνια - με ιδιαίτερη έμφαση στην πίσω αυλή. Πολλοί, βέβαια, σχολίασαν και τη σημερινή κατάσταση, με αποτέλεσμα να γίνουν πολύ ενδιαφέρουσες και πολύωρες συζητήσεις.

Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΧΕΙΩΝ & ΤΟΥ ΕΜΠ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΧΕΙΩΝ

1850 πρώτη κατοίκηση της περιοχής από νησιώτες οικοδόμους
τέτε ονομασίες περιοχής: "Προάστιον", "Πιθαρόδικα"

1865 ένταξη της περιοχής στο Σχέδιο Πόλης
πληθυσμιακή ανάπτυξη

1889 ολοκλήρωση οικοδόμησης του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου

1933 οικοδόμηση Μπλε Πολυκατοικίας
Αραχόβης & Θεμιστοκλέους

1935

1938 έναρξη λειτουργίας κινηματογράφου ΒΘΞ
Θεμιστοκλέους 82

1955 "Φύγε Στέλλα κρατάω μαχαίρι!" - Μιχάλης Κακογιάννης
διασπαρσμένη Καλλιθέρας - Οικονόμου -

1957

1972 οικία "ΑΙΟΛΟΣ" - σκηνικό της ταινίας "Ναι μεν αλλά" - Παύλος Τάσιος
Καλλιθέρας 78

1973 εξέγερση Πολυτεχνείου

1989 θέατρο Εξαρχείων - ανακατασκευή διώροφης νεοκλασικής κατοικίας
Θεμιστοκλέους 69

1997 δημιουργία του Στεκιού Μεταναστών
Τσαμαπού 15

2005 έναρξη λειτουργίας του Ελεύθερου Κοινωνικού Χώρου "Nosotros"
Θεμιστοκλέους 66

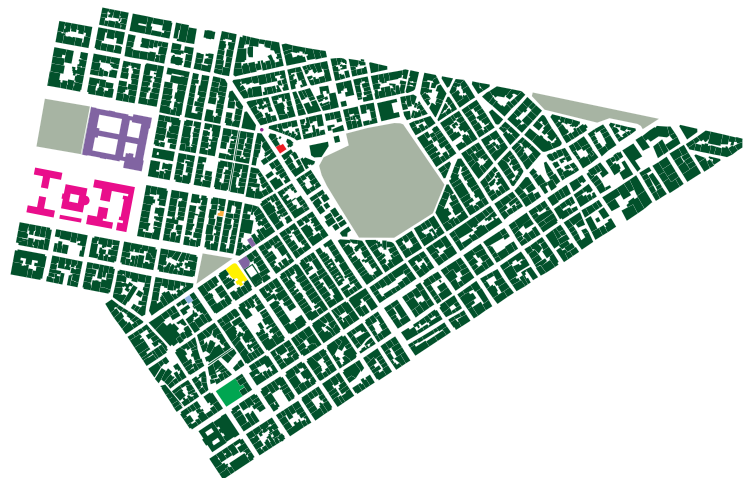
2008 δολοφονία του 15χρονου Αλέξη Γρηγορόπουλου

2008 συλλογική κουζίνα El Chef
Τσαμαπού 15

2009 δημιουργία του αυτοδιαχειριζόμενου πάρκου Ναυαρίνου
Ζωοδόχου Πηγής - Ναυαρίνου - Χαριλ. Τρικοπίη

2014 ομάδα Τροφουσλλέκτες - συλλογή τροφίμων για ευάλωτες ομάδες
Ζωοδόχου Πηγής 97

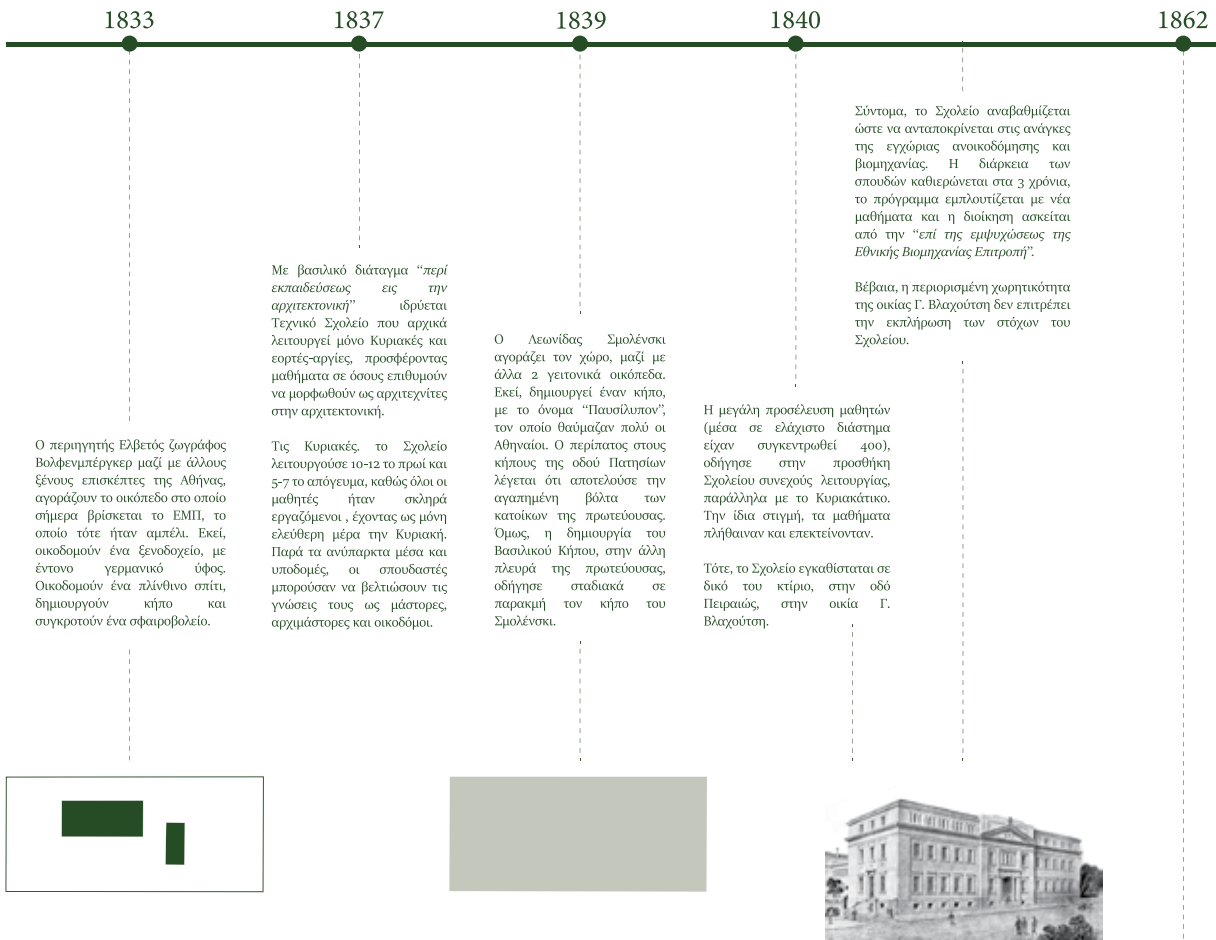

ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΧΕΙΩΝ

- ΑΜΙΓΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑ
- ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ
- ΛΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ
- ΥΠΕΡΤΟΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
- ΠΛΑΤΕΙΕΣ
- ΠΡΑΣΙΝΟΙ ΧΩΡΟΙ-ΠΑΡΚΑ
- ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ
- ΣΧΟΛΕΙΑ
- ΘΕΑΤΡΑ - ΚΙΝΗΜ/ΦΟΙ - ΜΟΥΣΕΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ
- ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ

ΕΜΠ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

1871

1876

1879

1914

1915

Αρχίζει η μετεγκατάσταση του Σχολείου στα νέα κτίρια, επί της οδού Πατησίων.

- 1Η ΦΑΣΗ -

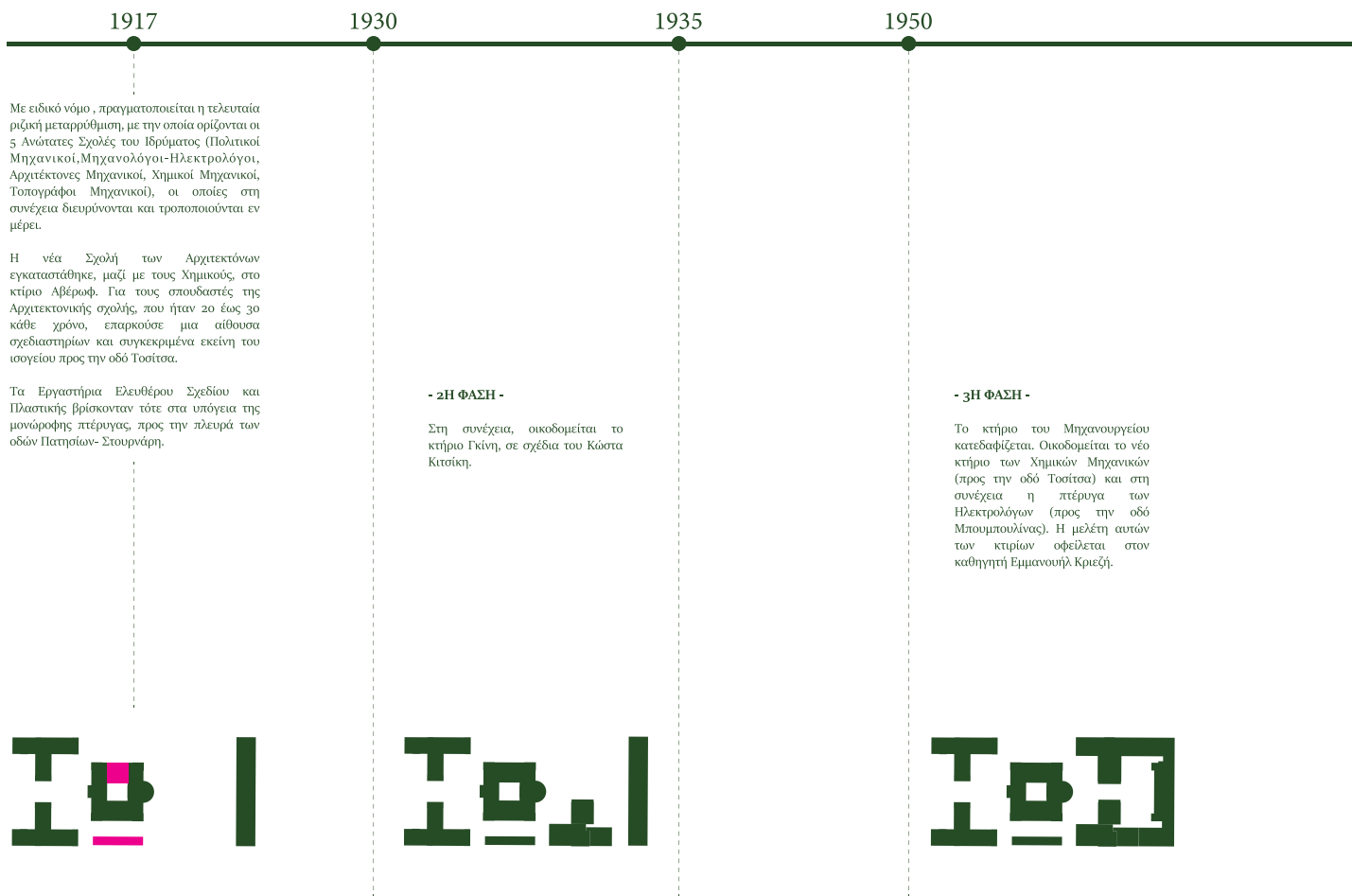
Αρχικά, οικοδομούνται τα 2 κτίρια προς την οδό Πατησίων - το κτήριο της Σχολής Καλών Τεχνών και η Πρυτανεία - & το κεντρικό κτήριο της Αρχιτεκτονικής - το "Αβερόφειο" - σε σχέδια του Λδοσάνδρου Καυταντζόγλου.

Άλλο ένα οικοδόμημα έρχεται να προστεθεί στην αντίθετη πλευρά του οικοπέδου, δηλαδή επί της οδού Μπουμπουλίνας. Είναι το «Μηχανουργείο», κατασκευασμένο με δαπάνη του Γ. Αβέρωφ για την πρακτική εξάσκηση των Μηχανολόγων, διαμορφωμένο στη χαρακτηριστική εμφάνιση ενός βιομηχανικού κτίσματος.

Με νόμο, το Ίδρυμα καθιερώνεται ως "Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο" (ονομάστηκε έτσι προς τιμήν των ευεργετών του, οι οποίοι κατάγονταν όλοι από το Μέτσοβο).

Προστίθεται ένας όροφος στο κτήριο του Μηχανουργείου.

1957

1969

1973

1991

Η τελευταία προσθήκη είναι η εγκάρσια πτέρυγα με τα αμφιθέατρα που προστίθεται στο κτίριο Γκίνη. Πρόκειται για επέμβαση που πολύ λίγο επηρεάζει τη συνολική δομή του συνόλου.

Η 17η Νοεμβρίου, όταν τα τανκς εισέβαλαν στον χώρο του Πολυτεχνείου, είναι ημέρα μνήμης για τους αγωνιστές.

Η εξέγερση των νέων και τα συγκλονιστικά γεγονότα που εκτυλίχθηκαν στα προαύλια και τις αίθουσες διδασκαλίας του ΕΜΠ αποτελούν κορυφαία στιγμή της πορείας του φοιτητικού κινήματος.

Η ώριμη και μαζική πολιτική σύγκρουση με τη δικτατορία ενέπνευσε και κινητοποίησε ολόκληρη την κοινωνία στη διεκδίκηση κοινών αιτημάτων και έφερε μια νέα ηθική στην κοινωνική και πολιτική ζωή του τόπου.

Κατά τη διάρκεια των ταραχών του Οκτωβρίου, πυρπολήθηκε το κτίριο της Πρυτανείας και καταστράφηκε η ανοδομή του. Τα επόμενα χρόνια, αναστηλώθηκε στη σημερινή της μορφή, με την ουσιαστική συμβολή της Σχολής Αρχιτεκτόνων.

1999

2000-2001

Πραγματοποιούνται έργα συντήρησης και αποκατάστασης του κτηρίου Αβέρωφ, υπό την επίβλεψη του Νικόλαου Καλογερά. Στόχος υπήρξε η μερική επαναφορά του κτηρίου στην αρχική του κατάσταση, αναμόντας ενδιάμεσες αλλοιώσεις.

Διαγωνισμός για τη διαμόρφωση της νέας λέσχης.

2006

ΣΗΜΕΡΑ

Με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού, κηρύχθηκαν διατηρητέα, εκτός εκείνων του 19ου αιώνα που είχαν χαρακτηριστεί ως «μνημεία», και τα υπόλοιπα νεωτερικά κτίρια, με το αιτιολογικό - κυρίως- της ιστορικής σημασίας τους.

Στο κτηριακό συγκρότημα, φιλοξενούνται σήμερα η Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών καθώς και ορισμένες δραστηριότητες της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών (στο κτίριο Γκίνη), αλλά και της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών.

1 : 1

“Μια αρχιτεκτονική που βιώθηκε πρωτίστως ως εμπειρία”
Τζίνα Σωτηροπούλου | Αθήνα, Νοέμβριος 2017

Ένα εκπαιδευτικό πείραμα που έλαβε χώρα στην Σχολή Αρχιτεκτόνων του Ε.Μ.Π., σε έξι μαθήματα, από το 1992 έως το 2000, όπου το ζητούμενο από τους σπουδαστές ήταν να σχεδιάσουν, να επιλύσουν κατασκευαστικά και να υλοποιήσουν από μία διαφορετική κατασκευή σε κάθε μάθημα, σε κλίμακα 1:1, δηλαδή σε φυσικό μέγεθος. Όλες οι κατασκευές ετοιμάζονταν και συναρμολογούνταν στο αίθριο του κεντρικού κτηρίου του συγκροτήματος Πατησίων, του Κτηρίου Αβέρωφ. Η έμπνευση, η δομή, η οργάνωση και η ευθύνη της διεξαγωγής του μαθήματος της Οικοδομικής, ανήκει στον καθηγητή Δημήτρη Μπίρη (1944-2002).

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ
ΣΤΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ, ΑΝΕΠΙΚΑΙΡΟΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΙΔΗ), ΑΘΗΝΑ 1994

ΑΥΤΗ Η ΜΙΟΥΣΙΚΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ, ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΕ
ΣΤΟ ΑΙΘΡΙΟ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ, ΒΟΗΘΗΣΕ ΣΤΟ ΝΑ
ΓΙΝΕΙ ΑΝΤΙΛΗΠΤΗ Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΑΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΣΑΝ ΠΡΑ-
ΚΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΣΑΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΞΗΛΟΓΙΣΗ.
Η ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΗΣ ΥΛΙΚΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ
ΧΡΗΣΙΜΗ ΚΑΙ, ΙΣΩΣ, ΚΑΙΡΙΑ. ΤΟ ΑΙΘΡΙΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ ΕΝΑ
ΗΡΕΜΟ ΚΕΝΟ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ. ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΡΓΟΣ ΕΡ-
ΓΑΣΙΑΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΥΝΑΦΡΟΙΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΗΣ.

ISBN 960-7424-03-4

1992
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΚΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

Αντικείμενο ήταν η κατασκευή μιας σκάλας, μέρους του σκηνικού για το θεατρικό έργο του Μήτσου Ευθυμιάδη "Οι προστάτες".

“Οι σωροί από τα πριονίδια που μεγάλωναν ήταν σαφώς αναπαυτικότεροι από το μαρμάρινο δάπεδο [...] Το αίθριο έπαψε να είναι ο μεγάλος επιβλητικός χώρος στον οποίο κανείς ποτέ πριν δεν στεκόταν αλλά όλοι τον διέσχιζαν βιαστικά. Έγινε σημείο αναφοράς, κέντρο ενδιαφέροντος, μια που η εξέλιξη των κατασκευών άλλαζε το σκηνικό ώρα με την ώρα [...] Οι 22 «σκάλες» δημιούργησαν «γωνιές», μικρότερους χώρους που γρήγορα οικειοποιήθηκαν όλοι οι φοιτητές.”

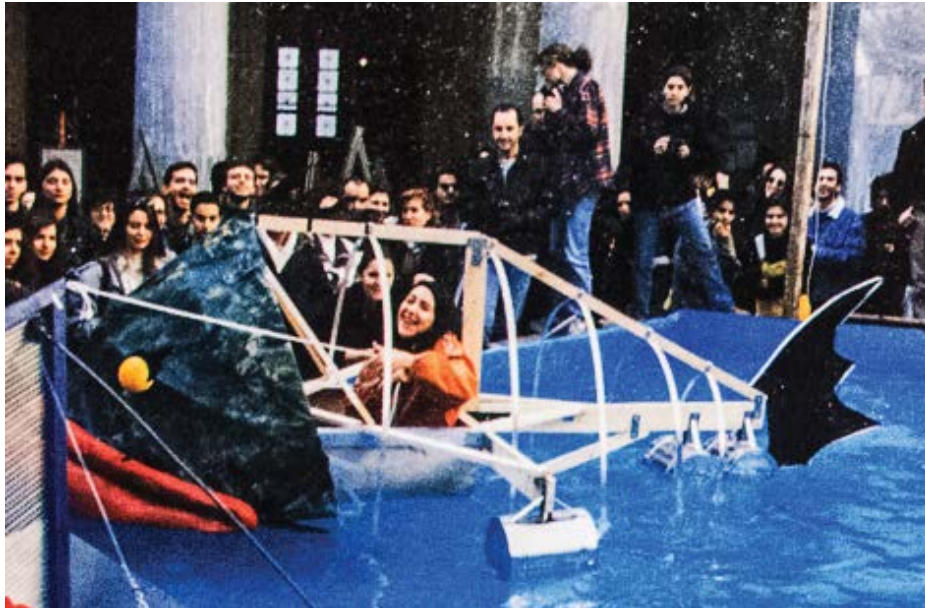
απόσπασμα από το άρθρο «ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΠΙΑΝΟΥΝ ΣΦΥΡΙ ΚΑΙ ΠΡΙΟΝΙ» της Μαρίας Αλβανού στο Ε της Ελευθεροτυπίας | 27 Ιουνίου 1993

1994
ΙΔΕΩΝ ΕΠΙΠΛΕΥΣΙΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΝΟΣ ΠΛΩΤΟΥ ΜΕΣΟΥ

Αντικείμενο ο σχεδιασμός και η κατασκευή ενός πλωτού παιχνιδιού διαστάσεων 2x2 μέτρων το οποίο προορίζονταν για μια μικρή λίμνη.

Αριθμός επιβατών: δύο
Κίνηση πλωτού: προαιρετική
Βασική απαίτηση: η επίπλευση

“[...]μια μεγάλη δεξαμενή, φτιαγμένη από ξύλα οικοδομής, είχε καταλάβει διαγωνίως το μεγαλύτερο μέρος του αιθρίου και γέμιζε αργά αλλά σταθερά με νερό [...] Φοιτητές απ’ όλα τα εξάμηνα, καθηγητές από όλους τους τομείς, οι υπάλληλοι της γραμματείας του τμήματος και φυσικά ο κύριος Γιώργος του κυλικείου, όλοι ήταν εκεί. Ένα ένα, τα 15 πλωτά παιχνίδια κατελκύστηκαν και πραγματοποιήσαν το μικρό παρθενικό τους ταξίδι στη δεξαμενή. Γέλια, χειροκροτήματα, μα πάνω από όλα η υπέροχη φωνή της Μαρίας Κάλλας σε άριες από τη Νόρμα και τη Μαντάμ Μπατερφλάι.”

απόσπασμα από το άρθρο «ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ... ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΦΡΟΝ» της Μαρίας Αλβανού στο Ε της Ελευθεροτυπίας | 9 Ιουλίου 1995

“Η σοβαρότητα, ή πολύ συχνά η σοβαροφάνεια με την οποία αντιμετωπίζουμε την αρχιτεκτονική, δεν αφήνει περιθώριο για παιχνίδια. Σ’ αυτό το θέμα, το ζητούμενο ήταν το παιχνίδι”.

Φάνος Λοϊζίδης

1997
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΝΟΣ ΣΥΝΘΕΤΟΥ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΠΟΥ
ΘΑ ΓΕΦΥΡΩΝΕΙ ΑΝΟΙΓΜΑ 4,5 Μ. ΣΤΟ ΑΙΘΡΙΟ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ
ΑΒΕΡΩΦ ΚΑΙ ΘΑ ΑΝΤΕΧΕΙ ΑΝΑΡΤΩΜΕΝΟ ΒΑΡΟΣ ΜΙΝΙ-
ΜΟΝ 50 ΚΙΛΩΝ

“Θα κατασκευάζονταν στο αίθριο δύο πύργοι από σκαλωσιές και οι φορείς απλώς θα εδράζονταν και θα μεταβίβαζαν το βάρος κάθετα επάνω στους πύργους. Δεν θα στερεώνονταν με κανένα τρόπο.”

απόσπασμα από το κείμενο του Κώστα Πολυχρονιάδη “Κάτι ανάμεσα σε μάθημα και γιορτή” που δημοσιεύτηκε στις 31/1/2011

1998
ΠΑΡΑ ΘΙΝ' ΑΛΟΣ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΕΞΕΔΡΑΣ ΓΙΑ ΒΟΥΤΙΕΣ ΚΑΙ ΡΕΜΒΑΣΜΟ
ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΠΑΡΑΛΙΑ ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ, ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

1999
ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΕΖΟΓΕΦΥΡΑΣ - ΕΝΟΣ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ
ΜΕ ΑΝΟΙΓΜΑ "ΣΧΕΔΟΝ" ΤΟ ΠΛΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ
ΑΒΕΡΩΦ

«Μέτρο και μολύβι. Τσιγάρο. Πριόνι. Μύρα. Κατσαβίδι. Τάβλι. Σφυρί και προκες. Σουβλάκι ή πίτσα. Γυαλόχαρτο. Ξάπλα. Ξήλωμα. Κουβέντα. Άντε πάλι. Για πιάσε μου μέτρο και μολύβι... Μια τρίμετρη ξύλινη γέφυρα που, πριν ανυψωθεί στα βάθρα της, πριν τη δική της αφιερωμένη παράσταση, έπαιξε πλήθος μικρών ρόλων. Έκανε επιτυχώς το τραπέζι αλλά και τη στρογγυλή τράπεζα, την καρέκλα και το παγκάκι, το κρεβάτι, το μπαρ και το ρινγκ, το ανταλλακτήριο, το σχεδιαστήριο, το σημείο συνάντησης.»

Θάνος Μπαμπανέλος

2000 ΙΔΕΩΝ ΑΝΥΨΩΣΙΣ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΥΨΩΣΗΣ ΠΟΥ ΘΑ
ΜΕΤΑΦΕΡΕΙ ΕΝΑ ΦΟΡΤΙΟ 50 ΚΙΛΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΙΣΟΓΕΙΟ
ΤΟΥ ΑΙΘΡΙΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΣΤΟ ΕΠΑΝΩ
ΔΙΑΖΩΜΑ

“Σχεδιάζαμε, συζητούσαμε, κόβαμε ξύλα, βιδώναμε, δέναμε χέρια από τενοντίτιδες, ζυγίζαμε αποφάσεις, ανταγωνιζόμασταν, κάναμε φιλίες, ξανασχεδιάζαμε, ξανακατασκευάζαμε, ακούγαμε μουσική, τρώγαμε, πίναμε μπύρες ψόφιοι τα βράδια, γελάγαμε στο φεγγαρόφωτο. Μαθαίναμε. Όχι μόνο αρχιτεκτονική.”

Εύη Αναστασοπούλου

“Όλες οι ομάδες μαζί στο αίθριο – το σπίτι μας μεταμορφώθηκε σε ένα λίγο χαοτικό αλλά γεμάτο ζωή εργαστήριο κατασκευής και διασκέδασης.”

Μαρία Βερδούκα

“Ήταν ίσως η πρώτη φορά που νιώθαμε συνειδητά ότι η αρχιτεκτονική για να υλοποιηθεί απαιτεί συνεργασία... και είναι κάτι που κάνει κανείς με τα χέρια και την ψυχή του...”

Κατερίνα Βασιλάκου

“Θυμάμαι ένα μπαλόκι ηλίου που είχε αναρτήσει ο Δ.Μ, στο κέντρο του αιθρίου που έκανε τόσο δυνατό φως που έκανε τη νύχτα μέρα.”
Κώστας Πουλόπουλος

“Τα χρόνια εκείνα το Αβέρωφ δεν κλείδωνε καθόλου και πολλές φορές κοιμόμασταν μέσα.”
Σταύρος Μαρτίνος

“Κούραση, χαρά, ανεμελιά και το καλύτερο μάθημα για την έννοια του μέτρου που πήρα τότε.”
Γιάννης Σταθόπουλος

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Στον 5ο όροφο του κτηρίου Τσοτίσα, βρισκόταν το γυμναστήριο, στο οποίο πηγαίναμε συχνά για να παίξουμε πινγκ-πονγκ.

Όλη η σχολή βρισκόταν στο Αβέρωφ, ήταν όλα συμπυκνωμένα σ' ένα κτήριο.

Το Αβέρωφ ήταν το σπίτι μας. Ζούσα εδώ μέσα, μόνο πολυθρόνα και κρεβάτι δεν είχα φέρει.

Κάθε έτος είχε μια αίθουσα - το 1ο και το 2ο έτος βρίσκονταν στις κάτω αίθουσες, το 3ο και το 4ο έτος στις πάνω αίθουσες. Είχαμε και τα δικά μας ντουλαπάκια, όπου τοποθετούσαμε τα πράγματά μας.

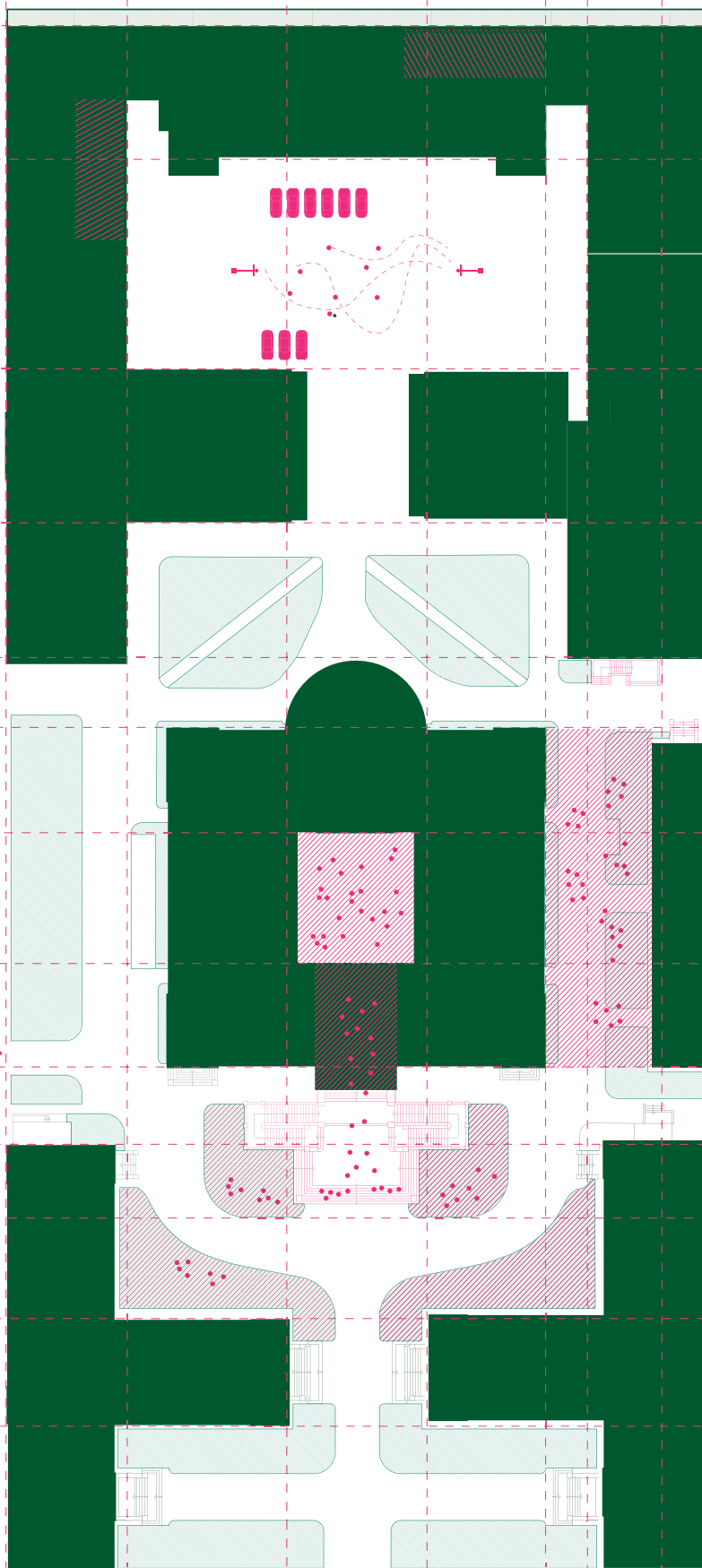
Στις αίθουσες του Αβέρωφ, υπήρχαν τότε πατάκια - ωραίες κομψές μεταλλικές κατασκευή με σκάλες. Σε ένα από αυτά βρισκόταν και τα καμαρίνια, τα οποία ήταν ένας πολύ ζωντανός χώρος.

..τρομερή εκμετάλλευση του χώρου! Ο ένας ήταν πάνω στον άλλον, αλλά αυτό τότε μας φαινόταν αυτονόητο. Αυτή η συνύπαρξη καθιστούσε τον χώρο απίστευτα ζωντανό!

Η μία μεγάλη κάτω αίθουσα του κτηρίου Αβέρωφ ήταν ο χώρος των συνελεύσεων, όπου μαζευόμασταν και συζητούσαμε πολλές ώρες.

Μεταξύ άλλων, ενδιαφερόμουν πολύ για το τι γινόταν στη σχολή Καλών Τεχνών. Συχνά την επισκεπτόμασταν για να παρακολουθήσουμε κάποιες διαλέξεις.

Τότε, όλο το κτηριακό συγκρότημα του ΕΜΠ ήταν γεμάτο από φοιτητές. Οι υπαίθριοι χώροι ήταν ιδιαίτερα πυκνοί, ασφυκτιούσαμε.

Στον 5ο όροφο του κτηρίου Μπουμπουλίνας, βρισκόταν το εστιατόριο, το οποίο ήταν μεγαλύτερο από το σημερινό, καθώς τότε απευθυνόταν σε όλες τις σχολές του Πολυτεχνείου.

Στο υπόγειο της Πρυτανείας, βρισκόταν η βιβλιοθήκη, η οποία σώθηκε όταν κάηκε ένα μέρος του κτηρίου.

Το σημαντικό ήταν και είναι ότι το Πολυτεχνείο είναι μέσα στην πόλη, στο κέντρο της Αθήνας.

Μια κινητικότητα και διαμπερότητα χαρακτήριζε τότε το κτηριακό συγκρότημα. Θυμάμαι να μπαίνουν τουρίστες και να κάνουν βόλτες.

Δεν είχαμε ιδιαίτερες σχέσεις με τις υπόλοιπες σχολές. Τα υπόλοιπα κτήρια του συγκροτήματος ούτε ήξερα πως ήταν.

Τότε, η είσοδος στη σχολή γινόταν από τρεις πύλες: Πατησίων, Στουρνάρη και Τσοτίσα. Οι δύο κύριες εισοδοι, βέβαια, ήταν αυτές της Πατησίων και της Στουρνάρη.

Στην χρονιά μου, είμασταν περίπου 60 και όλοι πολύ δεμένοι μεταξύ μας!

Το κτήριο Γκίνη ήταν ίσως λίγο περισσότερο οικείο. Η βεράντα του δίπλα στην πύλη της Στουρνάρη σχημάτιζε μια σχέση με την απέναντι βεράντα του κτηρίου Πλαστικής-Ζωγραφικής.

Το αίθριο, οι περιμετρικές στοές και το ισόγειο πρόπυλο ήταν απίστευτα ζωντανόί χώροι.

Από τα μπαλκόνια του πρώτου ορόφου, παρακολουθούσαμε όταν γινόταν κάτι στο αίθριο.

Εδώ, κάναμε μάθημα, παίζαμε μουσική, τάβλι, χαρτιά, ακόμη και μπάλα... και μάλλον κάπως έτσι σπάσανε και κάποιες προτομές.

Το αίθριο ήταν ένας μεταβαλλόμενος χώρος, βγάζαμε έξω σχεδιαστήρια και καθίσματα και δουλεύαμε. Η ζωή μας στη σχολή ήταν γύρω από τα σχεδιαστήρια.

Ο υπαίθριος χώρος μεταξύ του κτηρίου Αβέρωφ και του κτηρίου Πλαστικής-Ζωγραφικής υπήρξε ένας πολύ ζωντανός χώρος.

Στον πρώτο όροφο, στο προπύλαιο, βρισκόταν το κυλικείο - ο περιβόητος Γιώργος.

Μια χρονιά, είχαμε παρέμβει στο αίθριο, με χρώμα πάνω στους σοβάδες.

Τις κενές ώρες, η μπροστινή σκάλα του Αβέρωφ ήταν γεμάτη ζωή.

Όταν είχε καλό καιρό, ξαπλώναμε στο γρασίδι - στα ωραία μεγάλα πράσινα παρτέρια μπροστά από το κτήριο Αβέρωφ, κάτω από τις νεραντζιές.

Στα φοιτητικά μου χρόνια, θυμάμαι ότι υπήρχαν μαρμάρινες γούρνες, απ' όπου πίναμε νερό και δροσιζόμασταν όταν είχε ζέστη.

Η πίσω αυλή ήταν ένας νεκρός χώρος.

Θυμάμαι ότι λειτουργούσε κατά κύριο λόγο ως χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων.

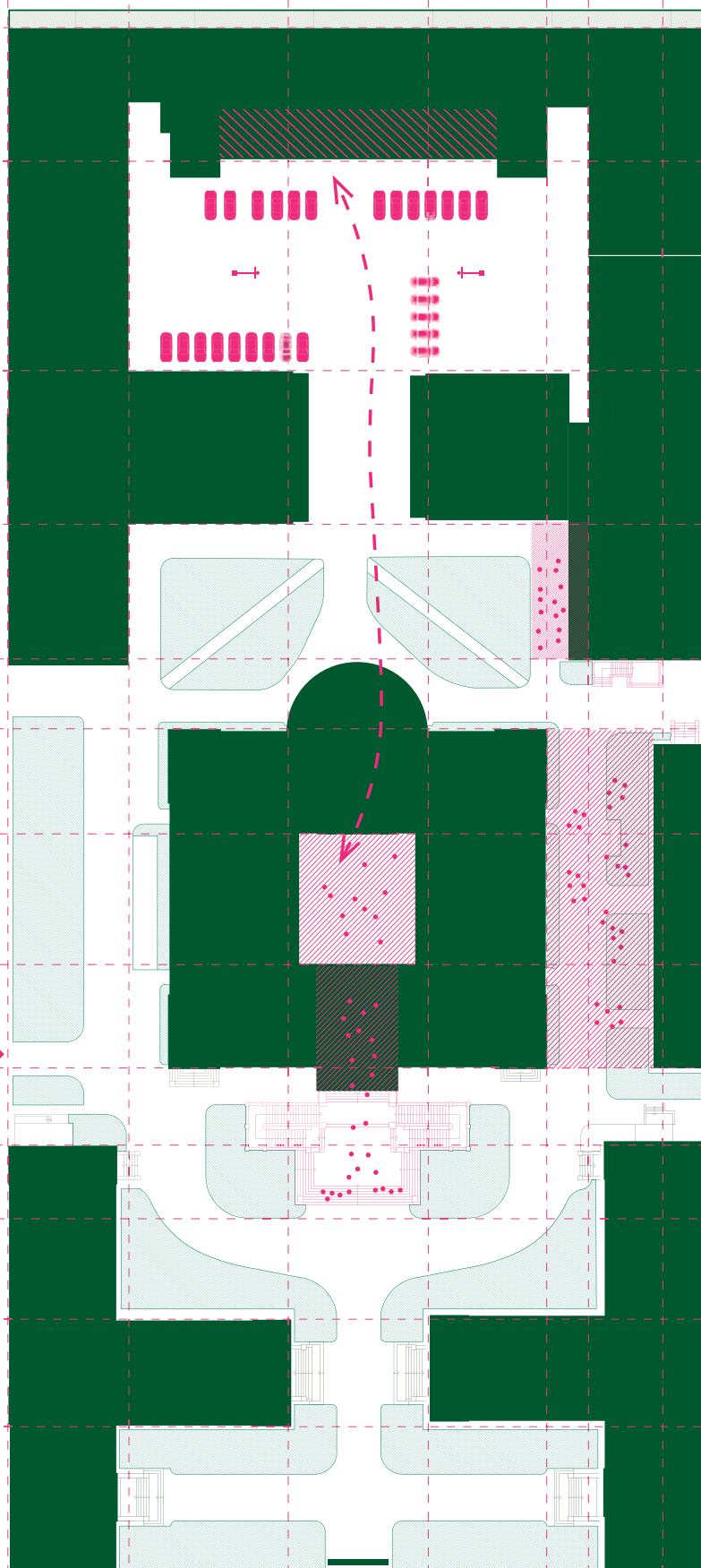
Η αυλή αυτή έμοιαζε να είναι ένα υπόλειμμα χώρου, χωρίς κάποια ταυτότητα.

Θυμάμαι ότι στην πίσω αυλή υπήρχαν μπασκέτες.

Όταν άρχισαν να μεταφέρονται οι υπόλοιπες σχολές στην Πολυτεχνειούπολη, σημειώθηκε μια σταδιακή διασπορά των φοιτητών της Αρχιτεκτονικής προς τα υπόλοιπα κτήρια του συγκροτήματος. Κατ'αυτόν τον τρόπο, υπήρχε μια κινητικότητα μπρος-πίσω.

Η αρχιτεκτονική σχολή βρισκόταν κυρίως στο κτήριο Αβέρωφ, το οποίο ήταν ένα πολύ πυκνό και περίπλοκο κτήριο, καθώς παντού υπήρχαν πατάρια.

Στα διαλείμματα μας, επιλέγαμε κατά κύριο λόγο να βγαίνουμε εκτός σχολής. Πηγαίναμε στα Εξάρχεια για φαγητό και καφέ. Επίσης, η οδός Πατησίων είχε πολύ περισσότερη κίνηση σε σχέση με σήμερα. Στα κενά μεταξύ των μαθημάτων, συχνά πηγαίναμε στα Goody's που βρίσκονταν τότε εκεί, καθώς και σε σπία συμφοιτητών μας.

Τότε, είχαν μόλις διαμορφωθεί και τα καινούρια καμαρίνια, στο 2ο όροφο του κτηρίου Μπουμπουλίνας.

Θυμάμαι ότι στα δικά μου χρόνια, η μόνη σχολή που είχε απομείνει μαζί με εμάς στο συγκρότημα της Πατησίων ήταν αυτή των Πολιτικών Μηχανικών, και συγκεκριμένα στο κτήριο Γκίνη.

Μετά την καταστροφή που προκλήθηκε στο κτήριο της Πρωταγείας λόγω πυρκαγιάς, η βιβλιοθήκη - που τότε βρισκόταν στο υπόγειο και η οποία εν τέλει σώθηκε από τη φωτιά - μεταφέρθηκε στον 5ο όροφο του κτηρίου Μπουμπουλίνας.

Η κύρια είσοδος ήταν η πύλη της Στουρνάρη, ενώ εκείνη της Πατησίων είχε κλείσει.

Δεν είχαμε ιδιαίτερες σχέσεις με τις υπόλοιπες σχολές, οι οποίες είχαν ήδη αρχίσει να φεύγουν.

Στη γωνιά του κτηρίου-Γκίνη, δίπλα στο ένα παρτέρι, λειτουργούσε τότε ιδιωτικό κυλικείο, οπότε περνούσαμε αρκετό χρόνο και εκεί.

Το αίθριο ήταν ένας πολύ ζωντανός και πυκνός χώρος και θυμάμαι ότι γίνονταν και μαθήματα έξω. Θυμάμαι ότι έμπαιναν σκυλιά, γιατί... δεν είχαμε θέρμανση ή κλιματισμό όπως σήμερα, αλλά δεν μας ένοιαζε...

Τα εργαστήρια Ζωγραφικής και Πλαστικής βρίσκονταν ακόμη στο μικρό μονώροφο κτίσμα επί της οδού Στουρνάρη. Ο υπαίθριος χώρος ανάμεσα σε αυτό το κτίσμα και το κτήριο Αβέρωφ ήταν τότε πολύ ζωντανός.

Η πόρτα στο πάνω πρόπυλο, στον πρώτο όροφο, ήταν τότε ανοιχτή. Χρησιμοποιούσαμε πολύ αυτόν τον χώρο και συχνά, τα βράδια καθόμασταν στη μεγάλη σκάλα του κτηρίου Αβέρωφ, κοιτώντας την Πατησίων.

Τότε, οι πίσω χώροι δεν είχαν καθόλου ζωή. Η πίσω αυλή ήταν ένας άχαρος χώρος.

Στο χρονικό διάστημα που όλες οι σχολές βρίσκονταν στο συγκρότημα της Πατησίων, η πίσω αυλή δε λειτουργούσε τόσο ως χώρος στάθμευσης.

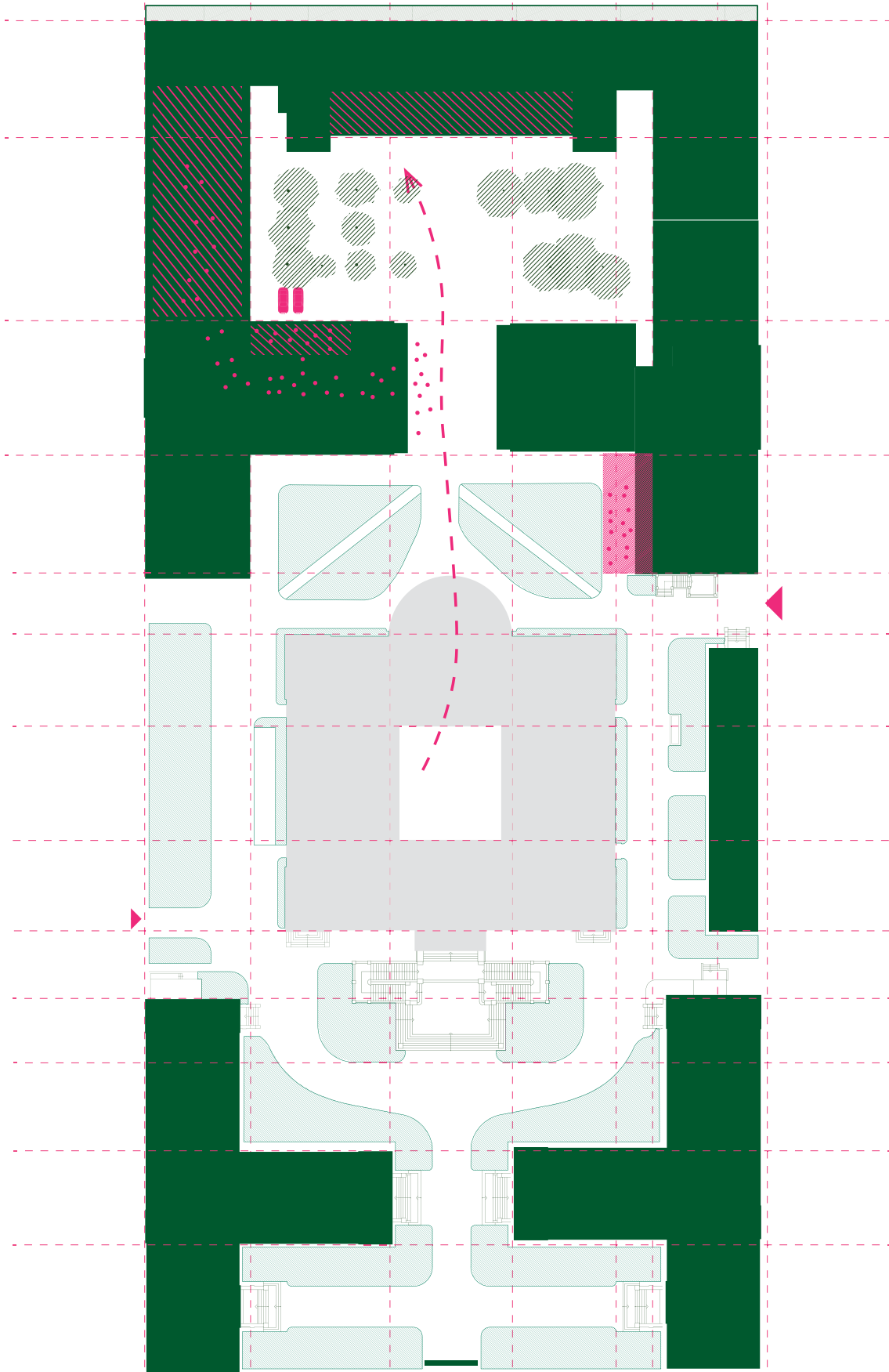
Αφού μεταφέρθηκαν όμως στον Ζωγράφο, οι καθηγητές πάρκαραν τα αυτοκίνητά τους στην πίσω αυλή.

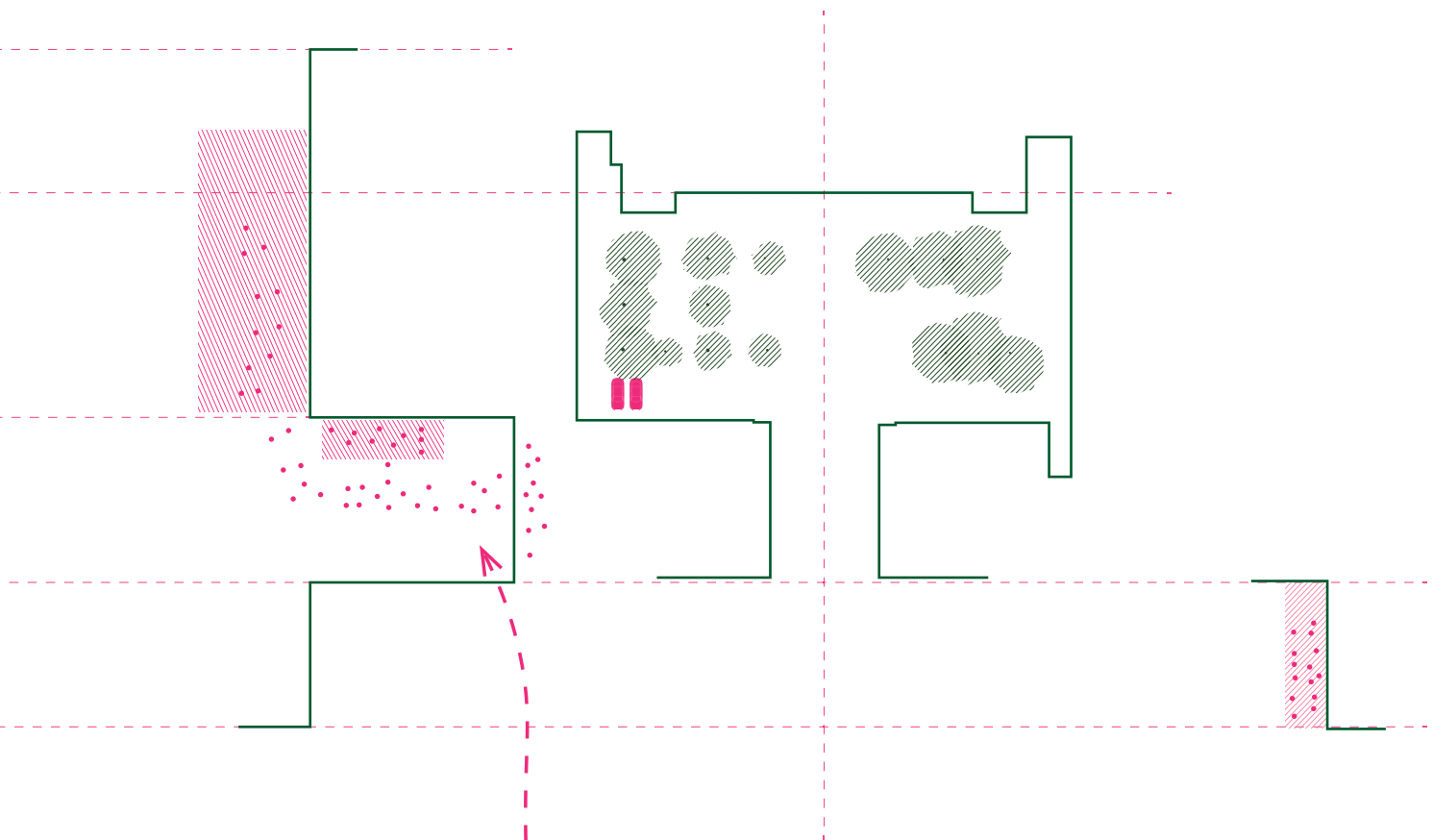
Υπήρχαν και 2 μπασκέτες.

Στο βιβλίο *Εν πτήσει*, ο Τ.Μπίρης χαρακτηρίζει το αίθριο του Αβέρωφ ως την καρδιά της σχολής, ενώ τον πίσω υπαίθριο χώρο ως έντερο, δηλαδή μεταβατικό χώρο και όχι τόσο χώρο ζωής.

Μεταφέραμε τα σχεδιαστήρια εκεί και δουλεύαμε, παίζαμε μπάλα και άλλα πολλά.

Όταν κάηκε ένα τμήμα της Πρυτανείας, θυμάμαι ότι είχαν απλώσει ό,τι είχε περισωθεί στο αίθριο του Αβέρωφ. Τότε, πραγματικά αντιλήφθηκα τη μεγάλη ιστορία του ΕΜΠ!

Το κτήριο Αβέρωφ έκλεισε περίπου το 2000 για να εκπονηθούν έργα αποκατάστασης. Τότε, τα μαθήματα μεταφέρθηκαν στα πίσω κτήρια. Θυμάμαι χαρακτηριστικά ότι τα συνθετικά μαθήματα γίνονταν στις αίθουσες T12 και T10.

Έτσι, σιγά-σιγά, το μπροστινό τμήμα του συγκροτήματος αποξενώνεται, καθώς οι περισσότερες δραστηριότητες μετατοπίζονται στο πίσω μέρος (κτήρια Γκίνη, Τοσίτσα, Μπουμπουλίνας).

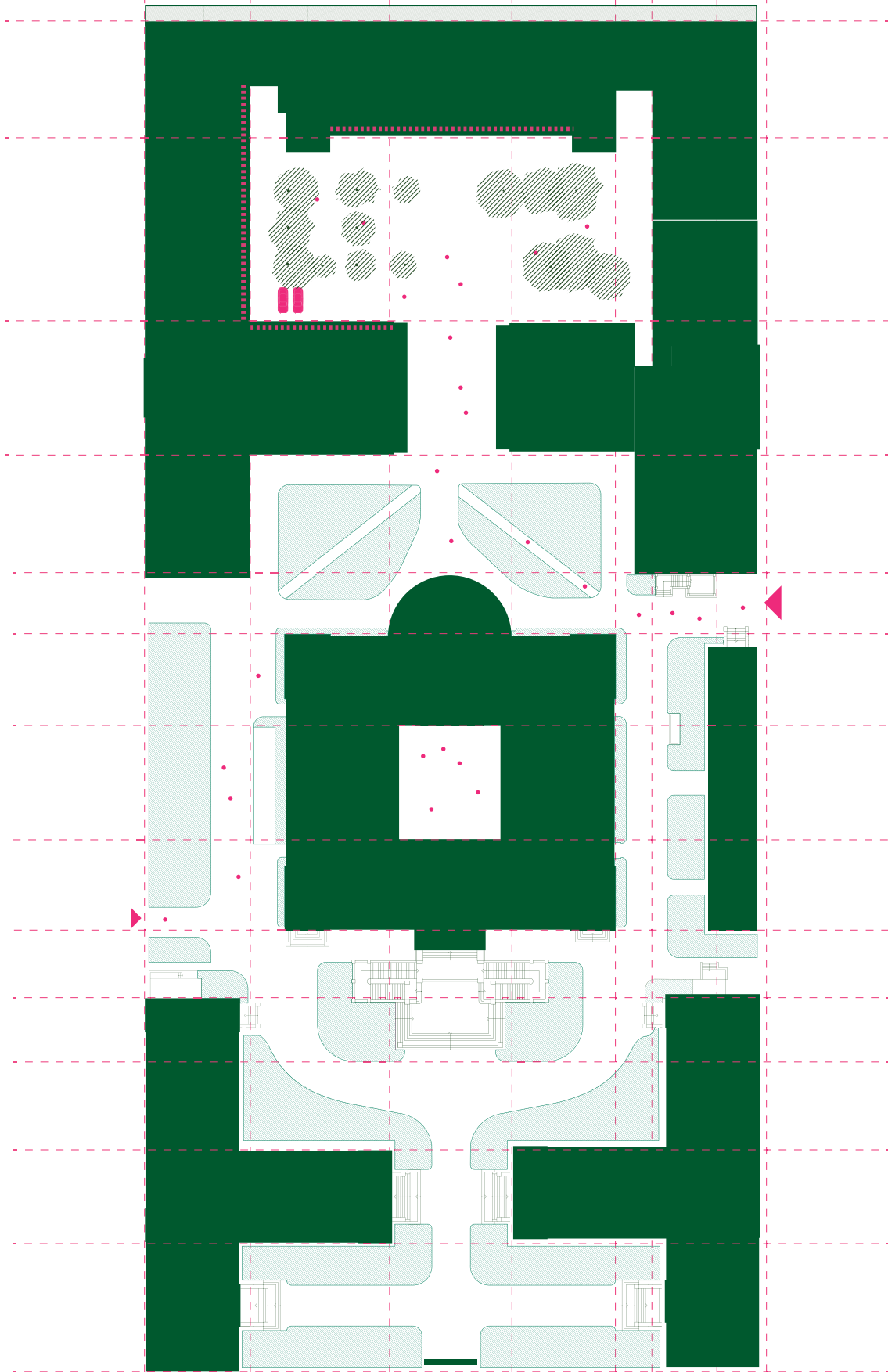
Κατά τη διάρκεια των έργων αποκατάστασης του Αβέρωφ, οι φοιτητές κάθονταν στα κλιμακοστάσια του κτηρίου Τοσίτσα, συναντιούνταν και κουβέντιαζαν στους διαδρόμους.

Ο πρόεδρος της σχολής Γιάννης Πολύζος υποστήριξε ότι ο υπαίθριος χώρος της σχολής δεν είναι χώρος στάθμευσης, αλλά ένας κοινός χώρος, δημόσιος, εντός ασύλου. Για το λόγο αυτό, όπως τόνισε, καλούμαστε να τον αναπτύξουμε και να τον χρησιμοποιούμε.

Διοργανώθηκε, λοιπόν, ένας φοιτητικός διαγωνισμός για τη διαμόρφωση της πίσω αυλής. Εν τέλει, βέβαια, δεν υλοποιήθηκε καμία από τις προτάσεις και μια ομάδα καθηγητών πήρε την πρωτοβουλία να φυτεύσει πλατάνια και ακακίες.

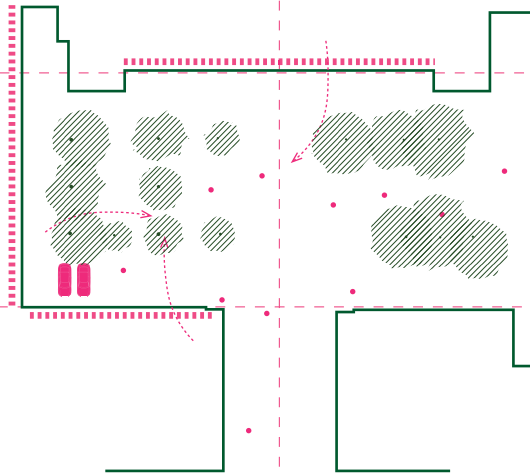
Λόγω του υψηλού υδροφόρου ορίζοντα, τα δέντρα αναπτύχθηκαν γρήγορα. Επιπλέον, τα συγκεκριμένα είδη δέντρων - φυλλοβόλα - επιτρέπουν τον ήλιο να φτάνει στα κτήρια το χειμώνα, ενώ το καλοκαίρι προσφέρουν σκίαση και δροσιά.

Στη θέση του ιδιωτικού κυλικείου, στη συνέχεια λειτούργησε για ένα διάστημα ένα αυτοδιαχειριζόμενο κυλικείο από τους φοιτητές της σχολής.

Πάντα σκεφτόμουν ότι αν οι όψεις των κτηρίων που βλέπουν σε αυτήν την πίσω αυλή ανοίγονταν μπρος αυτήν, η εκτόνωση θα ήταν αμεσότερη και κατ'επέκταση ο υπαίθριος χώρος περισσότερο ζωντανός.

Σήμερα, είναι κλειδωμένες πολλές πόρτες, κάτι το οποίο αντιστρέφει τη λειτουργία του κτηρίου Αβέρωφ.

Αν και έχουμε πράσινο στη σχολή, αυτό μου μοιάζει αφιλόξενο.

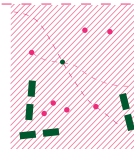
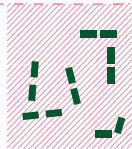
Σήμερα, η άσφαλτος κυριαρχεί στην πίσω αυλή.

Να σπάσουμε την άσφαλτο να ησυχάσουμε!

Τα δέντρα αυτά αποτελούν μια σημαντική παρακαταθήκη για τον χώρο αυτό. Κάθε χρόνο, αυτός ο χώρος είναι λίγο καλύτερος από άποψη σκιάς και μικροκλίματος. Αυτός ο χώρος περιμένει μια επόμενη φάση.

Θεωρώ ότι και το ίδιο το μάθημα ενεργοποιεί και μπορεί να ενεργοποιεί τους χώρους.

Το **σχεδιαστήριο** είναι το κέντρο της σπουδής μας.

Σήμερα, παρατηρείται μια **διασπορά** και οι σχέσεις με τον υπαίθριο χώρο είναι σχετικά χαλαρές.

university > varsitas = κοινότητα

Σήμερα, για να ενεργοποιηθεί ο χώρος και οι άνθρωποι, θεωρώ ότι πρέπει κανείς να δει τι σας γεμίζει σήμερα. Τα 2 βασικά στοιχεία ενεργοποίησης ενός χώρου είναι οι **άνθρωποι** και οι **δραστηριότητες**.

ΔΡΑΣΕΙΣ

Σε αναζήτηση μιας μεθόδου διερεύνησης και σχεδιασμού, κρίθηκε αναγκαία και απαραίτητη η πιλοτική χρήση της πίσω αυλής, μέσα από μικρές και αυτοσχέδιες συναντήσεις. Μέσω αυτών, θα βιώναμε τον χώρο με έναν διαφορετικό τρόπο, τοποθετώντας σε αυτόν χρήσεις που μέχρι πρότινος δεν υπήρχαν. Έτσι, από το Νοέμβριο του 2019 μέχρι τον Φεβρουάριο του 2020, πραγματοποιήθηκαν 5 συναντήσεις-εκδηλώσεις, με κύριο πάντοτε άξονα το φαγητό. Πικ-νικ, συλλογικό μαγείρεμα, μικρές εκθέσεις και κυκλικές συζητήσεις-φόρουμ ήταν ορισμένες από τις δραστηριότητες των συναντήσεων.

1ο ΠΙΚ-ΝΙΚ

Η ΑΦΙΣΑ ΤΟΥ ΠΙΚ-ΝΙΚ

φωτογραφία: Ελίνα Βαρουξάκη

Η πρώτη συνάντηση δεν είχε προγραμματιστεί από την αρχή, αλλά μάλλον προέκυψε αυθόρμητα. Πιο συγκεκριμένα, μετά από συζητήσεις με φίλους, αποφασίσαμε να μαζευτούμε στη σχολή μια Παρασκευή μεσημέρι, ώστε να τους εξηγήσω τους σκοπούς της διπλωματικής. Εν τέλει όμως, το διευρύνουμε λίγο παραπάνω, με αποτέλεσμα η συνάντηση να δημοσιευθεί στα social media, ώστε περισσότεροι φοιτητές να το γνωρίζουν και να μπορούν να συμμετέχουν.

Έτσι λοιπόν, την Παρασκευή 22 Νοεμβρίου 2019, πραγματοποιήθηκε η πρώτη μας συνάντηση, η οποία είχε πάρει τον τίτλο ανοιχτή συζήτηση. Κατά τις 12 μ.μ, ξεκινήσαμε να μεταφέρουμε μερικές παλέτες στην αυλή, τις οποίες επιλέξαμε να τοποθετήσουμε στο κέντρο, ώστε να είμαστε ορατοί. Τέσσερις-πέντε παλέτες αρκούσαν σε αυτή τη φάση, καθώς είμασταν ακόμη λίγα άτομα. Μέσα σε λίγα λεπτά, το υπαίθριο σαλονάκι μας ήταν έτοιμο.

Καθίσαμε, λοιπόν, να απολαύσουμε την ηλιόλουστη αυλή, πίνοντας καφέ, καπνίζοντας και τρώγοντας μπισκότα, τυροπιτάκια και μηλοπιτάκια, τα οποία είχαμε προμηθευτεί από έναν φούρνο στα Εξάρχεια. Σύντομα, άρχισαν οι πιο σοβαρές συζητήσεις, οι οποίες δεν άργησαν να οδηγήσουν και σε υγιείς διενέξεις.

Με το πέρασμα της ώρας, νέα άτομα πλησίαζαν το καθιστικό μας, είτε επειδή γνώριζαν από πριν τη συνάντηση είτε επειδή περνούσαν και τους φάνηκε ενδιαφέρον. Ορισμένοι θέλησαν να καθίσουν μαζί μας και να συμμετέχουν στη συζήτηση. Οι παλέτες όμως δεν έφταναν, οπότε χρειάστηκε να μεταφέρουμε περισσότερες έξω. Το καθιστικό μας άρχισε σιγά σιγά να μεγαλώνει και σταδιακά πήρε τη μορφή ενός κύκλου. Όσα περισσότερα άτομα έρχονταν, τόσο περισσότερο άνοιγε ο κύκλος, μέχρι που έφτασε να γίνει ιδιαίτερα «σφιχτός», με τον καθένα να κάθεται πολύ κοντά στο διπλανό του.

Η συζήτηση αρχικά επικεντρώθηκε στην οικειοποίηση των υπαίθριων χώρων της σχολής μας. Σταδιακά, όμως, η κουβέντα διευρύνθηκε έως και ξέφυγε από το θέμα. Ορισμένοι πήραν την πρωτοβουλία να μοιραστούν εμπειρίες τους ή πρότζεκτ στα οποία είχαν συμμετάσχει στο παρελθόν, τροφοδοτώντας τη συζήτηση με νέες ιδέες και προβληματισμούς.

Κατά τις 3 μ.μ, σηκωθήκαμε να ξεμουδιάσουμε. Τότε, ανακοινώθηκε σε όλους ότι θα παίζαμε ένα παιχνίδι, το λεγόμενο speed dating. Έβαλαν όλοι τα γέλια, καθώς οι περισσότεροι δεν το είχαν ξανακούσει. Τι είναι λοιπόν το speed dating?

φωτογραφία: Ελίνα Βαρουξάκη

Αρχικά, μεταφερθήκαμε όλοι πιο πίσω από τον κύκλο, κοντά στη στοά του κτηρίου Μπουμπουλίνας. Στο σημείο εκείνο, υπήρχε μια έντονη λευκή γραμμή στην ασφάλτο, τμήμα του γηπέδου ποδοσφαίρου που είναι σχεδιασμένο στην αυλή. Αυτή η γραμμή αποτέλεσε τη βάση διαμόρφωσης του χώρου παιχνιδιού μας. Ένα μακρύ κομμάτι χαρτί τοποθετήθηκε πάνω στη γραμμή και στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες κάθισαν στην ασφάλτο σε δύο σειρές, η μία αντιμέτωπη με την άλλη, με το χαρτί ανάμεσα τους. Είμαστε όλοι εδώ; Τέλεια! Ας ξεκινήσει το παιχνίδι!

Δύο ερωτήσεις και διάλογος με τον απέναντι. Για κάθε ερώτηση, τους δόθηκε ένα χρονικό διάστημα τριών λεπτών για συζήτηση και έπειτα ένα ίσο χρονικό διάστημα ώστε να καταγράψουν τις σκέψεις τους στο χαρτί. Με τη λήξη του χρόνου, τα άτομα της μιας εκ των δύο σειρών μετακινούνταν μία θέση προς τα δεξιά και η ίδια διαδικασία επαναλαμβανόταν, με καινούρια, κάθε φορά, ζεύγη. Για κάθε ερώτηση, πραγματοποιήθηκαν 3-4 γύροι.

Ερώτηση 1η: Εκτός από τα μαθήματα, τι άλλο κάνετε στη σχολή και πού;

Ερώτηση 2η: Τι θα θέλατε να κάνετε στη σχολή και γιατί;

Ταυτόχρονοι και αλληλεπικαλυπτόμενοι διάλογοι, γέλια, φωνές και μαρκαδόροι να εκτοξεύονται από τη μία άκρη του χαρτιού ως την άλλη. Άτομα που δεν είχαν ξαναμιλήσει ποτέ στη ζωή τους, κλήθηκαν να κουβεντιάσουν, να μοιραστούν εμπειρίες και επιθυμίες, και όλα αυτά σε ταχύ ρυθμό, καθώς ανά πάσα στιγμή η μία σειρά θα έπρεπε να μετακινηθεί προς τα δεξιά και τα ζεύγη θα άλλαζαν. Στο σημείο εκείνο που έχει χτιστεί μία κάποια οικειότητα με τον απέναντι, ο χρόνος τελειώνει και ο ένας πρέπει να μεταφερθεί πιο δίπλα! Δεν πειράζει, θα τα πούμε μετά το παιχνίδι! Πώς σε είπαμε; Ιωάννα! Εσένα; Γεράσιμο! Χάρηκα πολύ!

Αφού ολοκληρώσαμε το παιχνίδι, τυλίξαμε το χαρτί σε ρολό και σηκωθήκαμε ξανά όρθιοι. Τότε, μικρότεροι κύκλοι συζήτησης σχηματίστηκαν, κουβέντες και γέλια μεταξύ ατόμων που δεν γνωρίζονταν πριν αλλά συζήτησαν για πρώτη φορά στο speed dating. Και κάπου εδώ, η συνάντησή έλαβε τέλος.

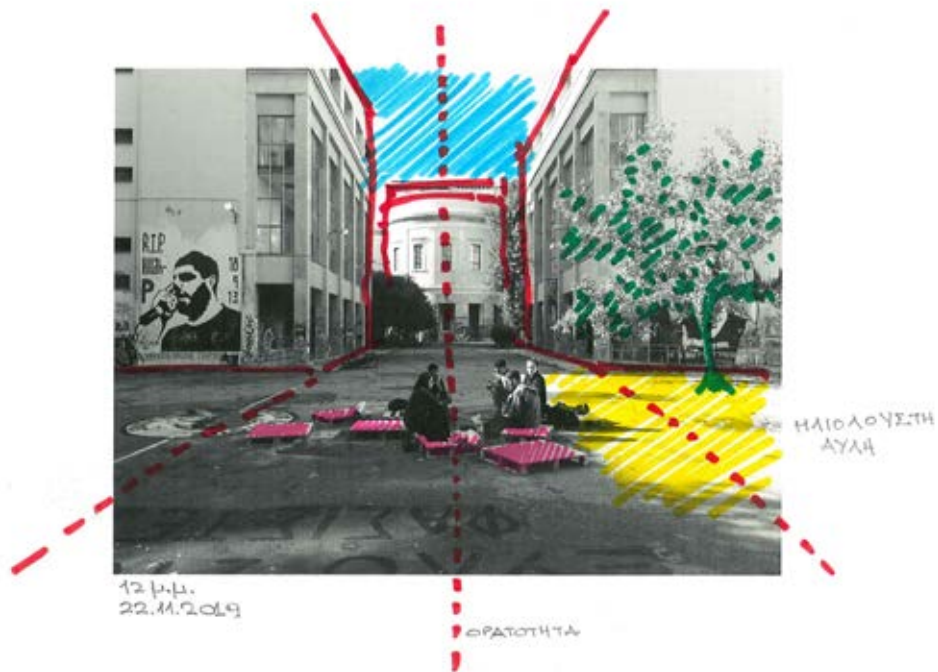
SPEED-DATING

META TO SPEED-DATING

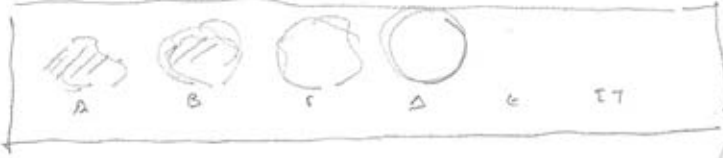

Από τις 12 μέχρι τις 4 μ.μ, ο χώρος που δημιουργήθηκε στην πίσω αυλή δεν ήταν ποτέ στάσιμος ή παγωμένος. Η διάταξη μας στον χώρο αλλά και οι σχέσεις μεταξύ των ανθρώπινων σωμάτων και βλεμμάτων μετασχηματίζονταν και τροποποιούνταν συνεχώς.

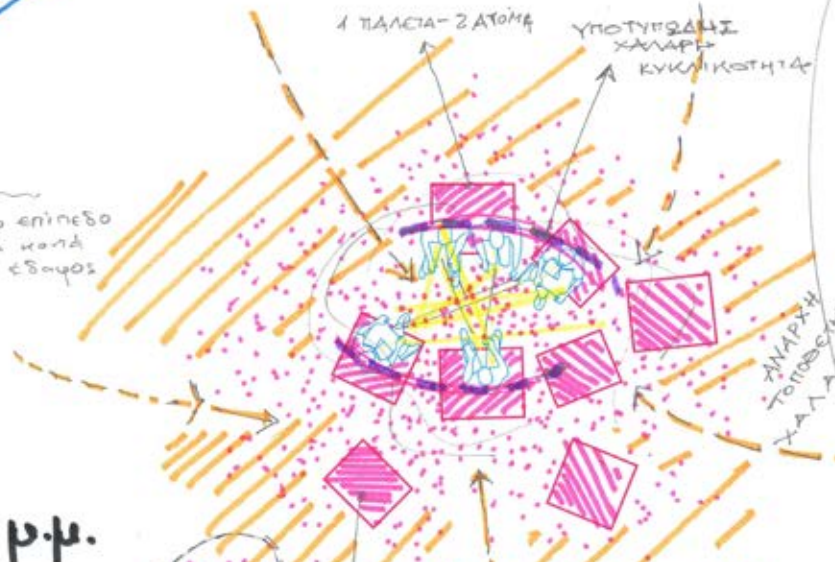
Στην αρχή, liaζόμασταν στον ήλιο πάνω στις παλέτες, τρώγοντας, πίνοντας καφέ και καπνίζοντας. Σε αυτό το σημείο, οι λίγες ακόμη παλέτες ήταν σχετικά άναρχα τοποθετημένες και ταυτόχρονα η συζήτηση μας υπήρξε πολύ χαλαρή και αποσπασματική. Μήπως εν τέλει η διαμόρφωση του χώρου επηρεάζει και διαμορφώνει την ανθρώπινη επικοινωνία, αλλά και το αντίστροφο;

Στη συνέχεια, καθώς νέα άτομα εισέρχονταν στον χώρο μας, οι παλέτες αυξάνονταν, επεκτείνοντας και μεταβάλλοντας αισθητά το σαλονάκι μας, το οποίο άρχισε σιγά σιγά να παίρνει τη μορφή ενός «σφιχτού» κύκλου. Γίνεται, λοιπόν, αντιληπτό ότι ο αριθμός των παρευρισκόντων καθορίζει τη διαμόρφωση του χώρου, αυξομειώνοντας αφενός την έκταση του και αφετέρου την απόσταση μεταξύ των ανθρώπινων σωμάτων. Στην περίπτωση της άναρχης τοποθέτησης των παλετών, τα άτομα απλώς αναπαύονταν ή συζητούσαν χαλαρά, με μια ακόμη φυσική αλλά και διανοητική απόσταση μεταξύ τους.

Καθώς σιγά σιγά σχηματιζόταν ο κύκλος, οι άνθρωποι έρχονταν όλο και πιο κοντά ο ένας στον άλλο, ώστε να χωρέσουν όλοι. Σε αυτό το σημείο, τα σώματα μας οριακά ακουμπούσαν το ένα το άλλο, μειώνοντας όχι μόνο τη φυσική μας απόσταση αλλά και τη διανοητική, καθώς η τρέχουσα συζήτηση αποτελούσε πλέον το κέντρο αναφοράς και προσοχής όλων των παρευρισκόντων. Στη διάταξη του «σφιχτού» κύκλου, πέρα από τη σχέση των σωμάτων, άλλαξε και η σχέση των βλεμμάτων, καθώς μπορούσαμε όλοι να κοιταζόμαστε και να απευθυνόμαστε ο ένας στον άλλον, δημιουργώντας ένα κλίμα ισότητας και ομαδικότητας.

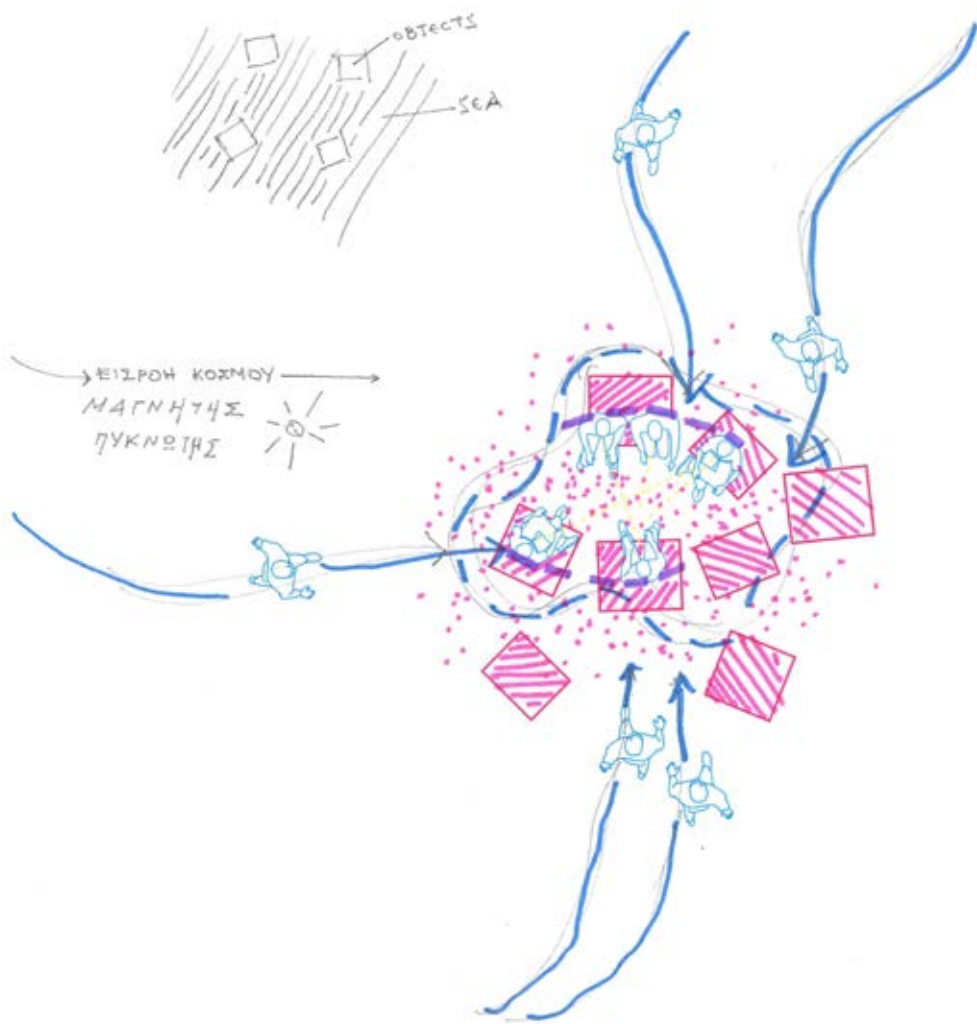
ΚΑΘΙΣΜΑ - νέο επίπεδο
αλλά κοντά
στο έδαφος

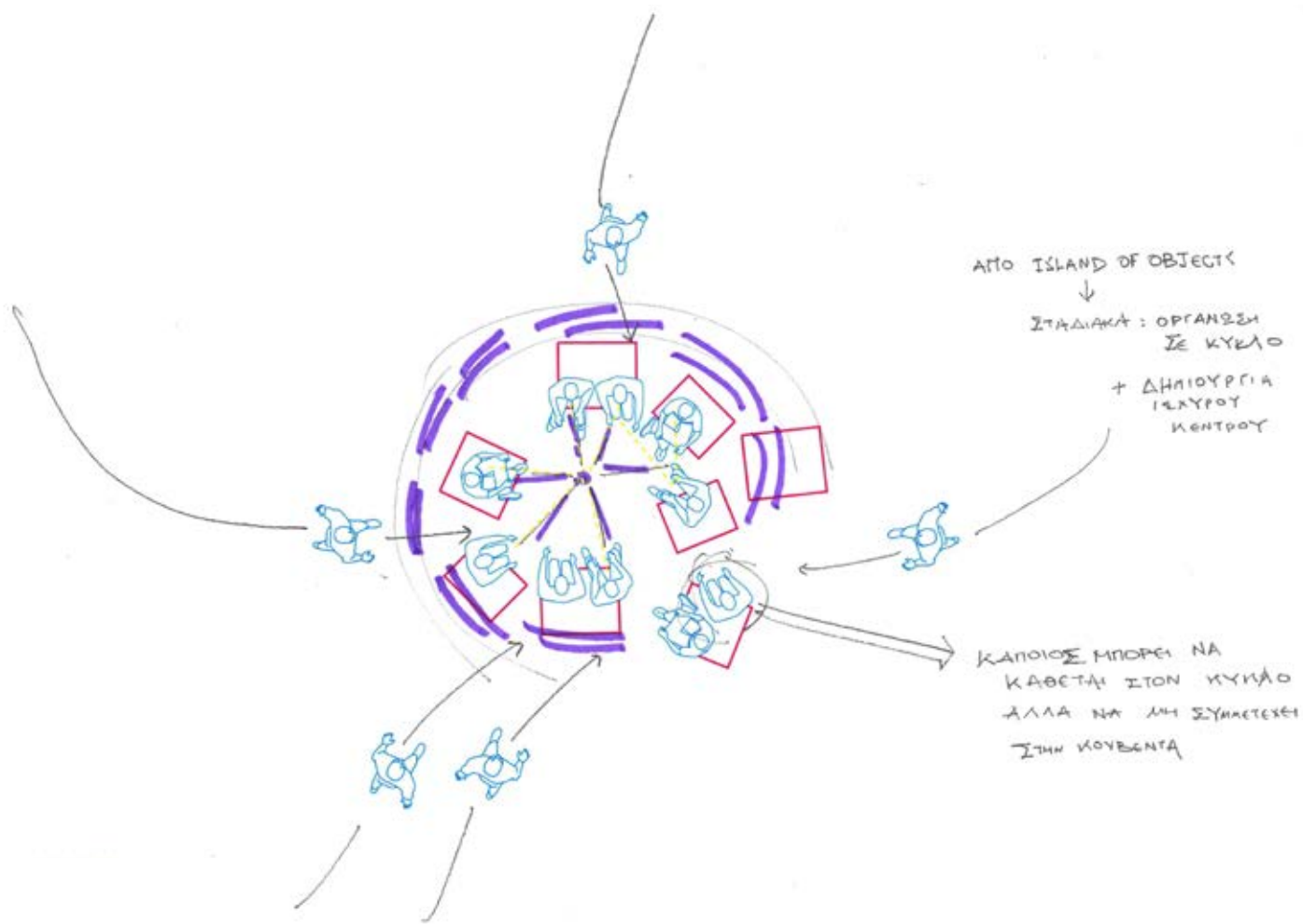

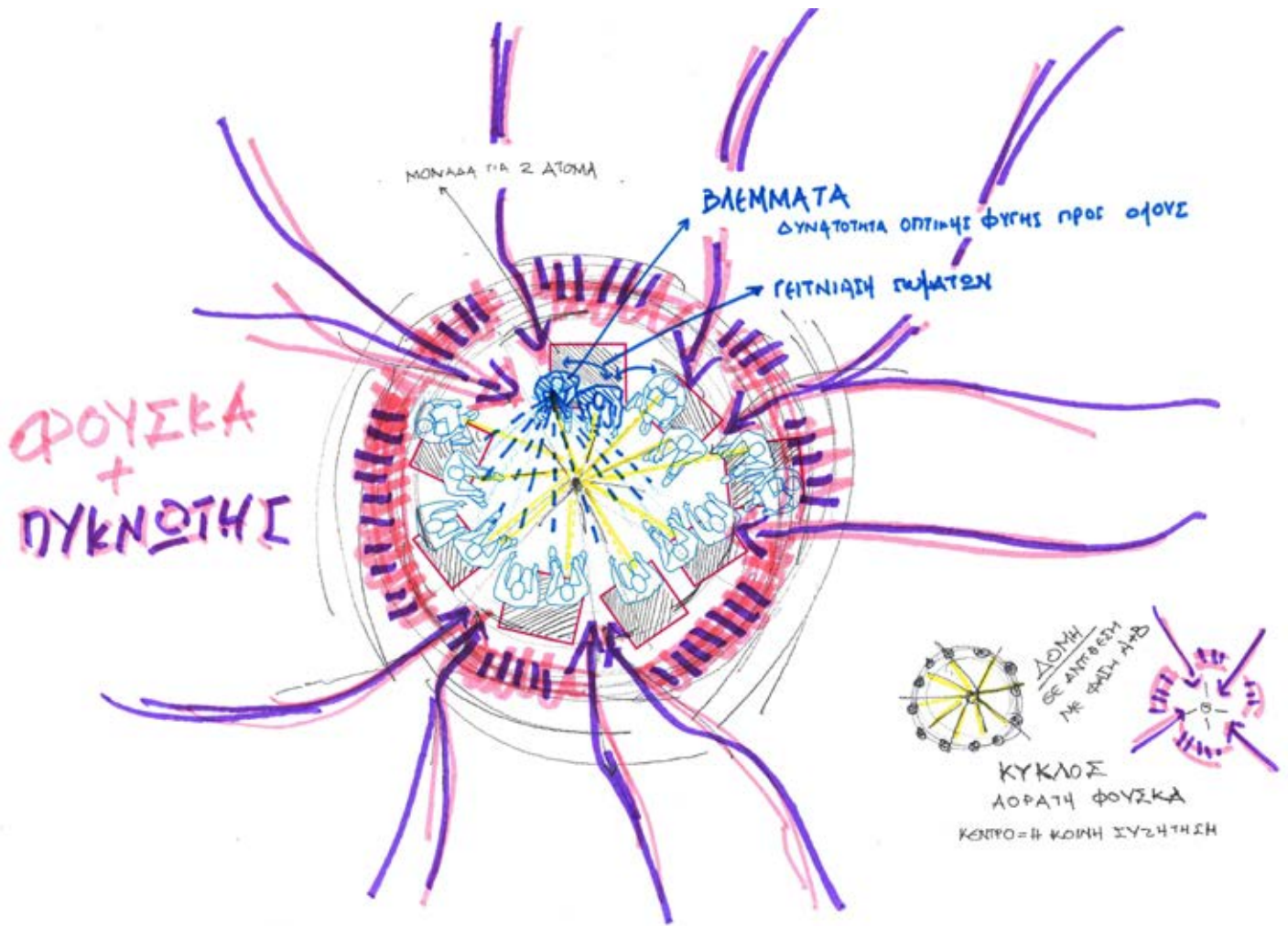
12:00 π.μ.

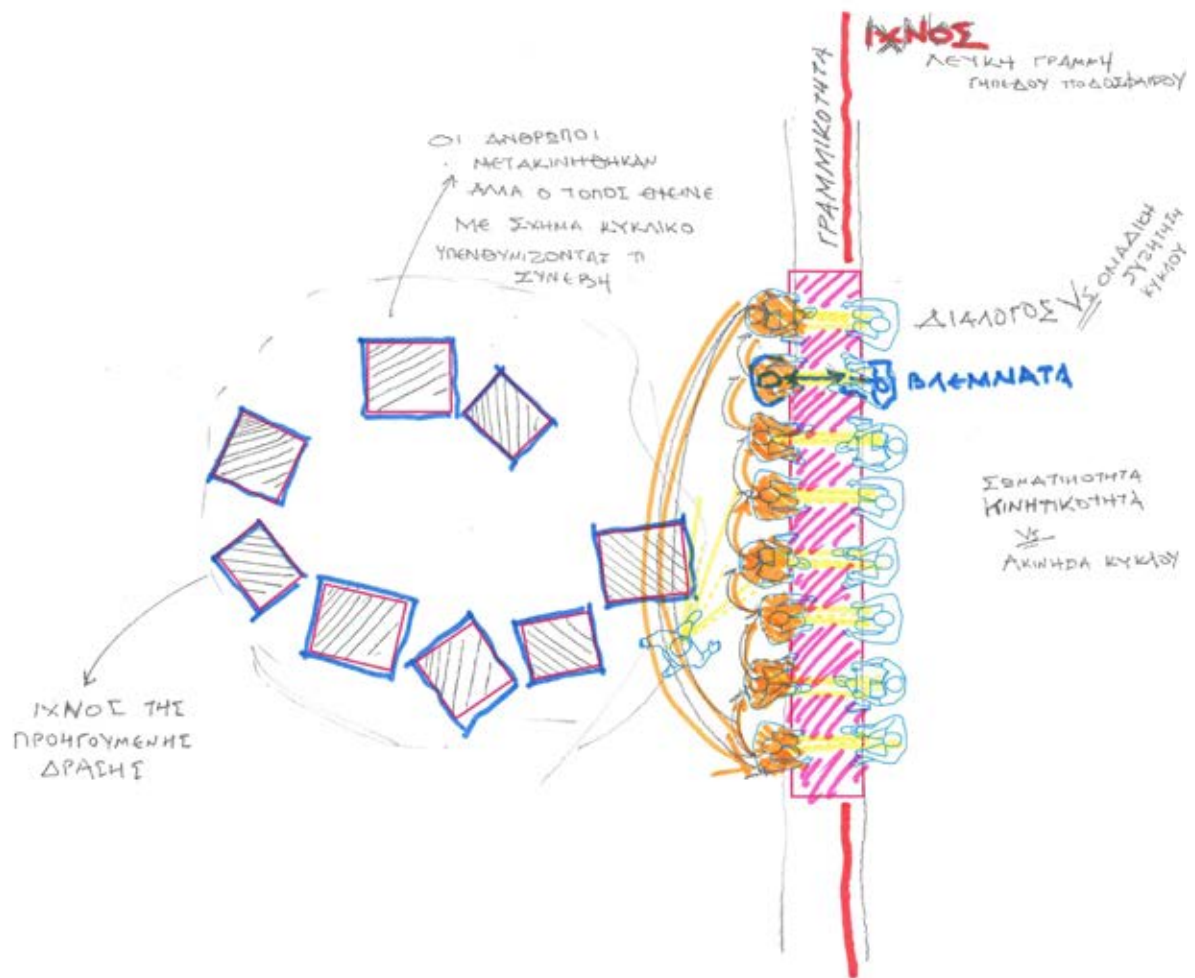

ΠΑΛΕΤΑ → ΟΡΙΣΜΟΣ ΧΩΡΟΥ / ΡΕΥΣΤΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΕΜΜΕΝΟ ΓΥΡΟΣ ΑΠΟ ΑΓΓΗΝ / ΧΩΡΟΣ

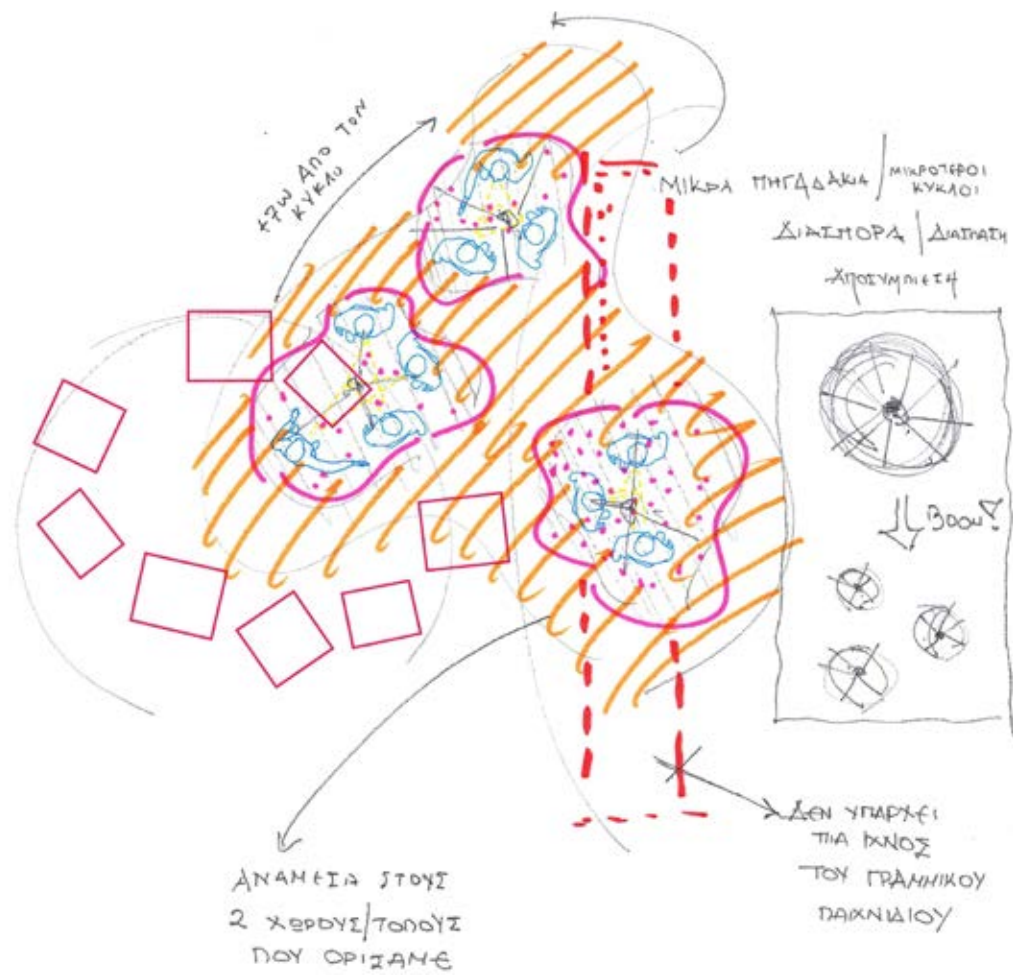

Κατά τη μετάβαση από την ομαδική συζήτηση στο παιχνίδι, οι παρευρισκόμενοι εγκατέλειψαν τον κύκλο και μεταφέρθηκαν πιο πίσω. Παρότι διαλύθηκε ο «σφιχτός» κύκλος, τα ίχνη αυτού – οι παλέτες – παρέμειναν στον χώρο μέχρι το τέλος της συνάντησης, υπενθυμίζοντας ή υπονοώντας τι συνέβη πιο πριν. Το speed dating επέκτεινε τον ήδη σχηματισμένο χώρο, διαμορφώνοντας αυτή τη φορά μια γραμμική διάταξη, με αρχικό άξονα μια προϋπάρχουσα λευκή γραμμή στην άσφαλτο, στη διεύθυνση της οποίας τοποθετήσαμε το μακρύ κομμάτι χαρτί. Το τελευταίο αποτέλεσε το αξονικό στοιχείο αναφοράς, εκατέρωθεν του οποίου κάθισαν οι συμμετέχοντες, σχηματίζοντας δύο σειρές που κοιτούσαν η μία την άλλη. Σε αυτή τη φάση, τα άτομα κουβέντιασαν σε дуάδες, μεταβαίνοντας από την ομαδική κυκλική συζήτηση στον άμεσο διάλογο.

Οι δύο κύριες χωρικές διατάξεις που παράχθηκαν διαδοχικά – ο κύκλος και η γραμμικότητα – καθόρισαν τη σχέση μεταξύ των ανθρώπων και κατ' επέκταση τη μορφή της επικοινωνίας μεταξύ τους. Ο κύκλος ευνόησε την ομαδική συζήτηση, ενώ η γραμμικότητα το διάλογο.

Οι ενδιάμεσες-μεταβατικές χωρικές διατάξεις – το χαλαρό καθιστικό στην αρχή και τα όρθια πηγαδάκια στο τέλος – ταυτίστηκαν με μια χαλαρή συζήτηση σε μικρότερες ομάδες ή ανά δύο. Αυτές οι δύο φάσεις της συνάντησης, λειτούργησαν ως χρόνοι και τόποι αποσυμπίεσης, ξεκούρασης και αυθόρμητης κοινωνικοποίησης. Έδωσαν στους παρευρίσκοντες τη δυνατότητα χαλάρωσης από τις χωρικά και διανοητικά δομημένες διαδικασίες της ομαδικής κυκλικής συζήτησης και του γραμμικού παιχνιδιού.

Ο εφήμερος τόπος που δημιουργήθηκε στον χώρο της πίσω αυλής ήταν ταυτόχρονα σαφώς ορισμένος αλλά και ανολοκλήρωτος, ανέτοιμος, με τη δυνατότητα ανά πάσα στιγμή να επεκταθεί ή να συρρικνωθεί, ανάλογα με τον αριθμό των ανθρώπων που εισέρχονταν σε αυτόν αλλά και ανάλογα με την εκάστοτε διαδικασία.

Ο «σφιχτός» κύκλος είχε σαφή όρια – τις παλέτες. Αυτά ευνοούσαν την απαιτούμενη εσωστρέφεια και συγκέντρωση των συμμετεχόντων στο νοητό κέντρο - την τρέχουσα συζήτηση - δημιουργώντας έναν μικρότερο χώρο μέσα στον υπάρχοντα χώρο, μία προσωρινή αόρατη φούσκα. Την ίδια στιγμή, όμως, αυτή η φούσκα λειτούργησε εν μέρει ως πυκνωτής-μαγνήτης, καθώς συνεχώς νέα άτομα πλησίαζαν και τελικά εισέρχονταν στον κύκλο, μεγαλώνοντας τον. Βέβαια, στο σημείο αυτό τίθεται ο εξής προβληματισμός: μήπως η φαινομενικά «κλειστή» μορφή του κύκλου ταυτόχρονα αποθάρρυνε ορισμένα άτομα να συμμετέχουν στη συζήτηση;

Η επιλογή της Παρασκευής, ως ημέρα για την πρώτη συνάντηση, βασίστηκε στο ότι τότε, το ακαδημαϊκό πρόγραμμα είναι πιο χαλαρό για τα περισσότερα έτη. Το μειονέκτημα, βέβαια, είναι ότι λιγότεροι φοιτητές παρευρίσκονται για μεγάλο χρονικό διάστημα στη σχολή, εκτός αν έρθουν ή παραμείνουν για να δουλέψουν τις εργασίες τους. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, υπήρχε σχετική κινητικότητα στην πίσω αυλή - λόγω της T12, των καμαρινιών αλλά και της λέσχης - κάτι το οποίο ευνόησε τη σταδιακή συνάθροιση και συμμετοχή περίπου 15 φοιτητών στο σύνολο.

Πέρα από τον ίδιο τον χώρο, είναι λυσιπρόσβλητο φανερό ότι το ζήτημα του χρόνου παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στη διοργάνωση τέτοιων συναντήσεων. Πότε είναι καλύτερο να μαζευόμαστε; Κανείς θα απαντούσε: στα διαλείμματα μεταξύ των μαθημάτων, καθώς είναι και το πιο λογικό.

Ορισμένες μέρες - τις πιο φορτωμένες - είναι βέβαιο ότι περισσότεροι φοιτητές παρευρίσκονται στη σχολή, κάτι που ευνοεί την οργάνωση συναντήσεων. Ενώ όμως οι κενοί χρόνοι συμπίπτουν για όλα τα έτη της σχολής, είναι πολύ σύντομοι, οπότε ίσα ίσα αρκούν για να πάρει κανείς μια ανάσα πριν ξεκινήσει το επόμενο μάθημα. Θα μπορούσαν βέβαια να οργανωθούν συναντήσεις στο τέλος της ημέρας, μετά τη λήξη των μαθημάτων. Τότε, όμως, οι περισσότεροι φοιτητές είναι εξουθενωμένοι και εγκαταλείπουν τη σχολή, ή σε περίοδο εξεταστικής, παραμένουν στη σχολή για να εργαστούν. Από την άλλη, τις χαλαρές μέρες, τα κενά είναι μεγαλύτερα αλλά τότε, λιγότεροι φοιτητές βρίσκονται για πολλή ώρα στον χώρο της σχολής.

Επιπλέον, έγινε αντιληπτό ότι μια συνάντηση με τη μορφή πικνικ είναι μια πολύ ωραία ιδέα/αφορμή για να μαζευτεί ο κόσμος και να συζητά. Για το λόγο αυτό, το φαγητό αποτέλεσε κύριο συστατικό στοιχείο και στα επόμενα δρώμενα που

οργανώθηκαν. Δυστυχώς, στην πρώτη αυτή συνάντηση, τα σνακς τελείωσαν σε σύντομο χρονικό διάστημα, αλλά σίγουρα αποτέλεσαν ένα δέλεαρ για αυτούς που ήρθαν – για τους πρώτους τουλάχιστον. Στη συνέχεια, το δέλεαρ ήταν ο ίδιος ο κύκλος, ο οποίος, χωροθετημένος στο κέντρο της αυλής, τραβούσε την προσοχή των περαστικών φοιτητών, κινώντας το ενδιαφέρον τους και την περιέργεια τους. Τι συμβαίνει εκεί; Πάμε να δούμε!

Την προηγούμενη μέρα, η πρόγνωση του καιρού έδειχνε ότι θα βρέξει, κάτι το οποίο δε συνέβη ποτέ. Σε περίπτωση μπόρας, υπήρχε η εναλλακτική να καθίσουμε στη στοά του κτηρίου Μπουμπουλίνας. Εκεί, το speed dating θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί επιτυχώς, καθώς η διάταξη που απαιτεί είναι ανάλογη με τον στενόμακρο χώρο της στοάς. Από την άλλη, όμως, δε θα ήταν εφικτός ο σχηματισμός ενός κύκλου συζήτησης. Πώς θα μας φαινόταν αν συζητούσαμε όλοι μαζί στην στοά, καθισμένοι ο ένας δίπλα στον άλλον; Καταρχάς, δε θα ήταν εύκολο να κοιταζόμαστε όλοι μεταξύ μας. Είναι άραγε η βλεμματική επαφή απαραίτητο συστατικό μίας ομαδικής συζήτησης; Ο χώρος στον οποίο καθόμαστε, αλλά και ο τρόπος με τον οποίο καθόμαστε σε αυτόν και κοιταζόμαστε, επηρεάζουν άραγε τον τρόπο με τον οποίο συζητάμε;

Χαλαρές κουβεντούλες, ομαδική συζήτηση, διάλογος... και πάλι χαλαρές κουβέντες. Το υπαίθριο σαλονάκι, ο κύκλος και το γραμμικό παιχνίδι έθεσαν τα πρώτα θεμέλια για να χτιστεί σταδιακά μια δυναμική πλατφόρμα συζήτησης και ανταλλαγής εμπειριών, ιδεών και απόψεων. Μέσα στο πιεσμένο ακαδημαϊκό πρόγραμμα της σχολής, δε βρίσκουμε σχεδόν ποτέ αυτόν τον «κενό» χρόνο για να μαζευτούμε και να μιλήσουμε – περί αρχιτεκτονικής και όχι μόνο. Επιπλέον, η εμπειρία του speed dating εισάγει την έννοια του παιχνιδιού, το οποίο θα μπορούσε να συμπληρώνει και να ενισχύει την αρχιτεκτονική μας εκπαίδευση. Αλλά και πέρα από αυτό, θα μπορούσε να μάς χαλαρώνει και ταυτόχρονα να μάς φέρνει πιο κοντά, ως φοιτητές της ίδιας σχολής.

40044
22.11.2019

ΠΗΓΑΔΑΚΙΑ

ΑΞΟΝΑΣ

ΠΝΟΙ
ΟΔΗΓΟΣ

ΠΑΛΕΤΕΣ = ΙΧΛΟΣ ΤΟΥ ΕΦΗΜΕΡΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΜΑΣ

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

- Χρειάζεται να σχεδιαστεί και να κατασκευαστεί κάτι, ώστε να καθόμαστε εδώ και να συζητάμε;
- Χρειαζόμαστε ένα «καταφύγιο» ή έναν χώρο συζήτησης;
- Μερικές φορές, δεν μπορούμε να δώσουμε μια απάντηση. Θέτουμε ερωτήσεις με σκοπό να προβληματιστούμε και να συζητήσουμε.
- Νομίζω ότι αυτό που λείπει είναι μια πλατφόρμα η οποία θα επιτρέπει στους φοιτητές να μοιράζονται και να ανταλλάσσουν γνώσεις, να είναι δημιουργικοί και να υλοποιούν τις διάφορες ιδέες τους.
- Δεν πρέπει να αγνοήσουμε τις δραστηριότητες που ήδη υπάρχουν στη σχολή, όπως είναι η θεατρική ομάδα του ΕΜΠ.
- Δε θα μπορούσαν οι δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στους εσωτερικούς χώρους της σχολής να επεκτείνονται και να εκτονώνονται περισσότερο στον υπαίθριο χώρο;
- Η πίσω αυλή είναι κυρίως πέρασμα, δεν αποτελεί έναν χώρο όπου κανείς θα επιλέξει να καθίσει συχνά. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι ένα υπόλειμμα χώρου, μεταξύ των κτηρίων.
- Βέβαια, έχω παρατηρήσει ότι οι κυρίες από τη γραμματεία συχνά στέκονται όρθιες δίπλα από το κτήριο Τοσίτσα, για να κάνουν ένα διάλειμμα και να καπνίσουν ένα τσιγάρο.
- Τα παιδιά από τη θεατρική ομάδα στέκονται μπροστά από τη σκάλα που οδηγεί στον υπόγειο χώρο όπου κάνουν πρόβες και παραστάσεις. Πολλές φορές, κάθονται και στη διπλανή στοά, του κτηρίου Γκίνη.
- Θυμάμαι ότι παλιότερα, μέλη της ομάδας ακροβατικών κρεμούσαν πανιά έξω και γυμνάζονταν, όταν ο καιρός ήταν καλός.
- Μπορείς να παίζεις ποδόσφαιρο σε αυτήν την αυλή. Δείτε τα ίχνη που κάποιος έχει σχεδιάσει στην ασφάλτο. Πριν μερικά χρόνια, έπαιζα και εγώ με κάτι φίλους μου, μετά τις συνελεύσεις.
- Πολλοί Εξαρχιώτες έρχονται στην πίσω αυλή με τα σκυλιά τους. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτοί χρησιμοποιούν πιο ενεργά τον υπαίθριο χώρο απ'ότι εμείς.

- Μερικές φορές, έχω παρατηρήσει άτομα να κάθονται σε αυτήν την αυλή, κυρίως στις στοές. Πώς μπορούμε κάτι τέτοιο να το τονίσουμε και να το ενισχύσουμε;
- Όσο τοποθετούσαμε τις παλέτες στον χώρο, δε συνειδητοποιούσαμε ότι σχεδιάζαμε. Αλλά στην ουσία σχεδιάζαμε, καθώς δημιουργήσαμε έναν χώρο.
- Γιατί επιλέγουμε να ορίσουμε έναν χώρο στην πίσω αυλή, αντί να αξιοποιήσουμε τους ήδη υπάρχοντες εσωτερικούς χώρους της σχολής, εκ των οποίων πολλοί δεν χρησιμοποιούνται;
- Γιατί ο υπαίθριος χώρος είναι το σημείο συνάντησης των φοιτητών, ανάμεσα στα μαθήματα ή τις εργασίες.
- Επίσης, στον υπαίθριο χώρο, μια τέτοια συνάντηση είναι περισσότερο ορατή, με αποτέλεσμα περισσότερος κόσμος να ενδιαφερθεί να συμμετέχει.
- Ο δημόσιος χώρος πρέπει να είναι ζωντανός!
- Στην Ελλάδα, η χρήση του δημόσιου χώρου είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον καταναλωτισμό.
- Το κλίμα της χώρας μας επιτρέπει τη δραστηριότητα στον υπαίθριο χώρο. Θα μπορούσαμε να βρούμε τρόπους να τον χρησιμοποιούμε περισσότερο!
- Ελάτε στην παρέα μας! Ας ανοίξουμε κι άλλο τον κύκλο!
- Σίγουρα, το φαγητό ήταν ένα δέλεαρ για να έρθετε!
- Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε στη σχολή;
- Με ποιους τρόπους θα μπορούσαμε να οικειοποιηθούμε τον υπαίθριο χώρο της σχολής μας;
- Ποιοι θα αποτελέσουν μέρος αυτού της πλατφόρμας-δικτύου; Φοιτητές; Καθηγητές; Διοικητικό προσωπικό; Οποιοσδήποτε; Μήπως δεν αφορά μόνο τους φοιτητές της σχολής;

- Νομίζω ότι το σημαντικό δεν είναι η ίδια η κατασκευή, αλλά η συνάντηση και αλληλεπίδραση των φοιτητών. Η συνδιαλλαγή και συνδημιουργία.
- Αυτό που μας ενώνει είναι ότι είμαστε όλοι φοιτητές της ίδιας σχολής.
- Πώς μπορούμε να σχεδιάσουμε μια κατασκευή η οποία θα αλλάζει ανάλογα με τη χρήση και τους χρήστες;
- Η κατασκευή δεν πρέπει να είναι παγιωμένη, αλλά ευέλικτη, ώστε να προσαρμόζεται ανάλογα με την περίπτωση.
- Η κατασκευή θα πρέπει να επιτρέπει στον καθένα να φανταστεί πώς μπορεί να τη διαμορφώσει. Με άλλα λόγια, θα πρέπει να επιτρέπει το απρόβλεπτο.
- Βέβαια, η κατασκευή θα πρέπει να μας διευκολύνει στη διοργάνωση δραστηριοτήτων, παρέχοντας τις κατάλληλες χωρικές δυνατότητες.
- Για παράδειγμα, αν δεν υπήρχε αυτό το ίχνος του γηπέδου στην ασφάλτο, θα έπρεπε κάθε φορά, όσοι θέλουν να παίξουν ποδόσφαιρο, να διαμορφώνουν τον χώρο από την αρχή.
- Θα μπορούσαμε να εντοπίσουμε τις ανάγκες και τα προβλήματα που υπάρχουν στη σχολή. Ή μήπως δεν σκοπεύουμε να απαντήσουμε σε κάποιες ανάγκες ή να λύσουμε κάποιο πρόβλημα;
- Αντί για τις ανάγκες, μπορούμε να αναδείξουμε τις διαφορετικές δυνατότητες που έχει αυτός ο χώρος.
- Πρέπει να βρούμε τα άτομα που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν δυναμικά και να αφιερώσουν ένα κομμάτι του χρόνου τους σε αυτήν την πλατφόρμα.
- Θα πρέπει να οριστεί ένα σημείο συνάντησης: μέρα, ώρα, τόπος. Καθώς και το αντικείμενο και ο σκοπός της κάθε συνάντησης.
- Τι θα λέγατε να αφήσουμε τις παλέτες εδώ, μετά τη συνάντηση;

2ο ΠΙΚ-ΝΙΚ

φωτογραφία: Εύα Καρκάση

Από τη δημοσίευση στο facebook:

“Αυτήν την Παρασκευή, 29 Νοεμβρίου, στις 2 μ.μ. μαζευόμαστε ξανά στο ίδιο σημείο, στο υπαίθριο σαλονάκι μας, τώρα που ακόμη ο καιρός είναι ευνοϊκός. Αυτή τη φορά, το κάλεσμα είναι τύπου ρεφενέ, οπότε ο καθένας ας φέρει από κάτι φαγώσιμο ή πόσιμο. Ελάτε, λουπόν, να γνωριστούμε, να συζητήσουμε και να απολαύσουμε τον υπαίθριο χώρο της σχολής μας. Τα λέμε εκεί!”

Μερικές μέρες μετά την πρώτη συνάντηση, ένας φίλος μου στη σχολή με ρώτησε: “την επόμενη Παρασκευή θα ξαναβρεθούμε στη σχολή, σωστά?” Η αλήθεια είναι ότι αυτό δεν μου είχε περάσει από το μυαλό, καθώς δε σκεφτόμουν να οργάνωνα τόσο σύντομα μια επόμενη συνάντηση. Εκείνη τη στιγμή, όμως, συνειδητοποίησα ότι ο φίλος μου το είχε αντιληφθεί διαφορετικά. Θα μπορούσαμε να μαζευόμαστε στο ίδιο σημείο κάθε Παρασκευή; Θα μπορούσε αυτή η συνάντηση στην πίσω αυλή να αποτελέσει ένα έθιμο, μια παράδοση, ένα σταθερό σημείο αναφοράς στον τόπο και τον χρόνο;

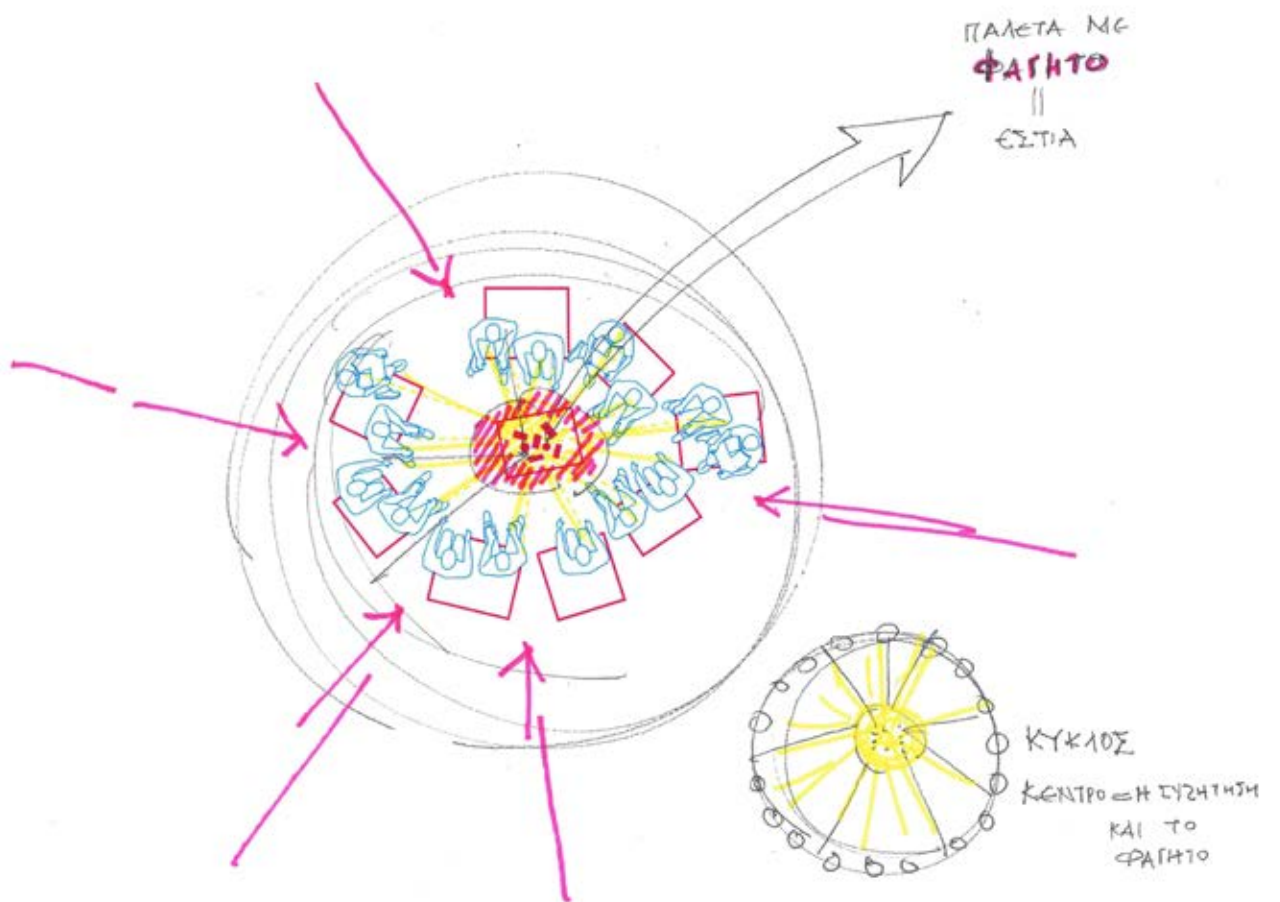
Έτσι λοιπόν, μια εβδομάδα μετά την πρώτη συνάντηση, δώσαμε ραντεβού ξανά στο ίδιο σημείο, αλλά αυτή τη φορά λίγο αργότερα, στις 2μ.μ. Όπως και την προηγούμενη φορά, χρησιμοποιήσαμε τις παλέτες, τις οποίες τοποθετήσαμε ξανά στο κέντρο της πίσω αυλής. Καθώς τις μεταφέραμε έξω, αναρωτηθήκαμε αν θα είχε νόημα να στήσουμε τον χώρο μας έκκεντρα, σε κάποια γωνιά της αυλής. Εν τέλει, όμως, καταλήξαμε ότι το κέντρο ήταν περισσότερο ορατό και συνεπώς το καταλληλότερο σημείο για τη συνάντησή μας.

φωτογραφία: Εύα Καρκάση

φωτογραφία: Εύα Καρκάση

Σταθερό συστατικό στοιχείο της συνάντησης ήταν και πάλι το φαγητό. Αυτήν τη φορά, βέβαια, το πικνικ πήρε τη μορφή ρεφενέ, καθώς είχε ζητηθεί από τους συμμετέχοντες να φέρουν κάποιο φαγητό ή ποτό. Ως αποτέλεσμα, στο κέντρο του αναπτυσσόμενου κύκλου μας, μαζεύτηκαν σταδιακά πολλές νοστιμιές, από τυριά και αλλαντικά μέχρι τυροπιτάκια και λουκανοπιτάκια. Και το σημαντικό είναι ότι όλα αυτά συγκεντρώθηκαν συλλογικά, από όλους τους παρευρισκόντες.

Ραδιόφωνο, χαλαρές συζητήσεις και τσιμπούσι. Πώς σε λένε; Νίκο, χάρηκα! Εσένα; Εύα! Είσαι από τη σχολή μας; Όχι, αλλά είμαι στη θεατρική του ΕΜΠ! Α, όμορφα! Σιγά σιγά, μαζευόταν περισσότερος κόσμος και ο κύκλος «άνοιγε», ώστε να χωρέσουν όλοι. Αρκετά γνωστά πρόσωπα – από την πρώτη συνάντηση – αλλά και πολλά νέα. Τι γίνεται εδώ; Ελάτε, καθίστε μαζί μας! Έχουμε και φαγητό!

Τα διάσπαρτα πηγαδάκια διαδέχτηκε μια πιο συνολική συζήτηση, σε ένα «σφιχτό» κύκλο, με φυσικό κέντρο το φαγητό. Ενώ, αρχικός άξονας ήταν ξανά η οικειοποίηση των υπαίθριων χώρων της σχολής, η κουβέντα πολύ σύντομα διευρύνθηκε, καθώς άρχισαν να τίθενται λιγότερο ή περισσότερο παρεμφερή ζητήματα.

Μετά από δύο με τρεις ώρες, η συνάντηση έλαβε τέλος. Σηκωθήκαμε, μεταφέραμε τις παλέτες μέσα και ο καθένας πήρε το δρόμο του. Τα λέμε στο επόμενο πικνικ!

3ο ΠΙΚ-ΝΙΚ

Η ΑΦΙΣΑ ΤΟΥ ΠΙΚ-ΝΙΚ

Από τη δημοσίευση στο facebook:

“Αυτήν την Παρασκευή 13 Δεκεμβρίου - 15:00-18:00 - συναντιόμαστε ξανά στη σχολή - για να συνεχίσουμε τις συζητήσεις μας!

1. Λόγω κρύου, θα ήταν καλό να μεταφερθούμε σε κάποιον εσωτερικό χώρο. Μια σκέψη ήταν η T12, καθώς αποτελεί έναν πολύ ζωντανό χώρο, οπότε υπάρχει η πιθανότητα να εμπλακεί πολύς κόσμος. Βέβαια, από την άλλη, μπορεί να έχει και φασαρία (μπορεί και όχι, λόγω Παρασκευής).

Εσείς τι λέτε; Σκέφτεστε κάποιον άλλο εσωτερικό χώρο;

2. Επιπλέον, ως προς το πικνικ-ρεφενέ, σκεφτόμουν να το πάμε ένα-δύο βήματα παραπέρα αυτή τη φορά. Σας παραθέτω ιδέες:

-να φτιάξουμε το δικό μας καφέ/τσάι (έχω εγώ καφετιέρα και βραστήρα), εσείς φέρτε κούπες / θερμός!

-να μαγειρέψουμε 1-2 φαγητά, να φέρει ο καθένας ταπεράκι ή μπολάκι & προσωπικά μαχαιροπίρουνα από το σπίτι και να κάνουμε ένα ωραιότατο τσιμπούσι !

-πέρα από τις παλέτες, θα μπορούσαμε να προσθέσουμε και άλλα στοιχεία στο σαλονάκι μας, ειδικά τώρα που χειμώνιασε (όπως μαξιλάρες, κουβέρτες, χαλάκια, αμπαζούρ κλπ...)

Τι λέτε ως προς τα παραπάνω; Έχετε κάποια ιδέα / πρόταση;”

Μία εβδομάδα μετά τη δεύτερη συνάντηση ήταν η επέτειος του Αλέξη Γρηγορόπουλου, οπότε αποφασίσαμε να ανανεώσουμε το ραντεβού μας για τη μεθεπόμενη Παρασκευή. Η τρίτη μας συνάντηση πήρε επίσημα τον τίτλο πικ-νικ, με τη μορφή ρεφενέ. Αυτή τη φορά, μαζευτήκαμε στην αίθουσα T12, στις 3μ.μ. Η επιλογή εσωτερικού χώρου αντί της αυλής οφειλόταν στο ενδεχόμενο κακοκαιρίας. Εν τέλει, όμως, ο καιρός ήταν μια χαρά. Γιατί δε βγήκαμε έξω; Είχε καλό καιρό τελικά...

Ενώ στην αρχή είχαμε σκεφτεί να χρησιμοποιήσουμε τις γνωστές παλέτες, αποφασίσαμε ότι μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε τα υπάρχοντα σχεδιαστήρια, για να διαμορφώσουμε το γνωστό μας κύκλο. Τοποθετήσαμε, λοιπόν, μερικά σχεδιαστήρια το ένα δίπλα στο άλλο, δημιουργώντας μια μεγάλη επιφάνεια. Εκεί, το πρώτο πράγμα που πήρε τη θέση του ήταν το φαγητό, το οποίο συγκεντρώθηκε σιγά σιγά από αυτά που έφερναν οι συμμετέχοντες. Ένας βραστήρας και μια μηχανή καφέ φίλτρου τοποθετήθηκαν πιο δίπλα, όπου ο καθένας μπορούσε να φτιάξει καφέ ή τσάι. Αυτό το νέο στοιχείο προσέδωσε στο σαλονάκι μας μια πιο ζεστή και οικεία ατμόσφαιρα. Επιπλέον, πέρα από φαγητό, είχε ζητηθεί από τον καθένα να φέρει τα δικά του σκεύη (πιάτο, κούπα) καθώς και τα δικά του μαχαιροπίρουνα. Αρκετοί έφεραν, αλλά όχι όλοι.

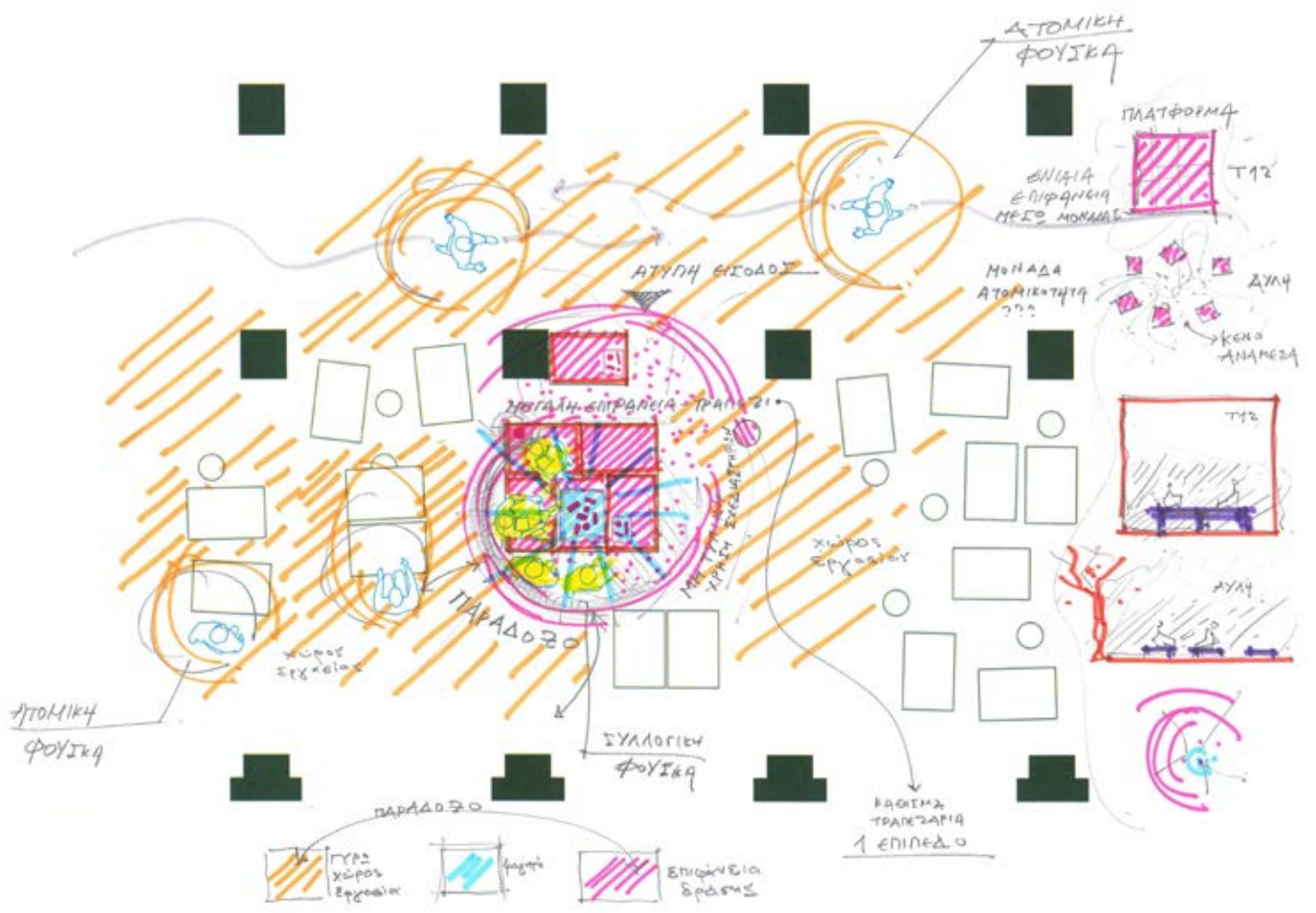

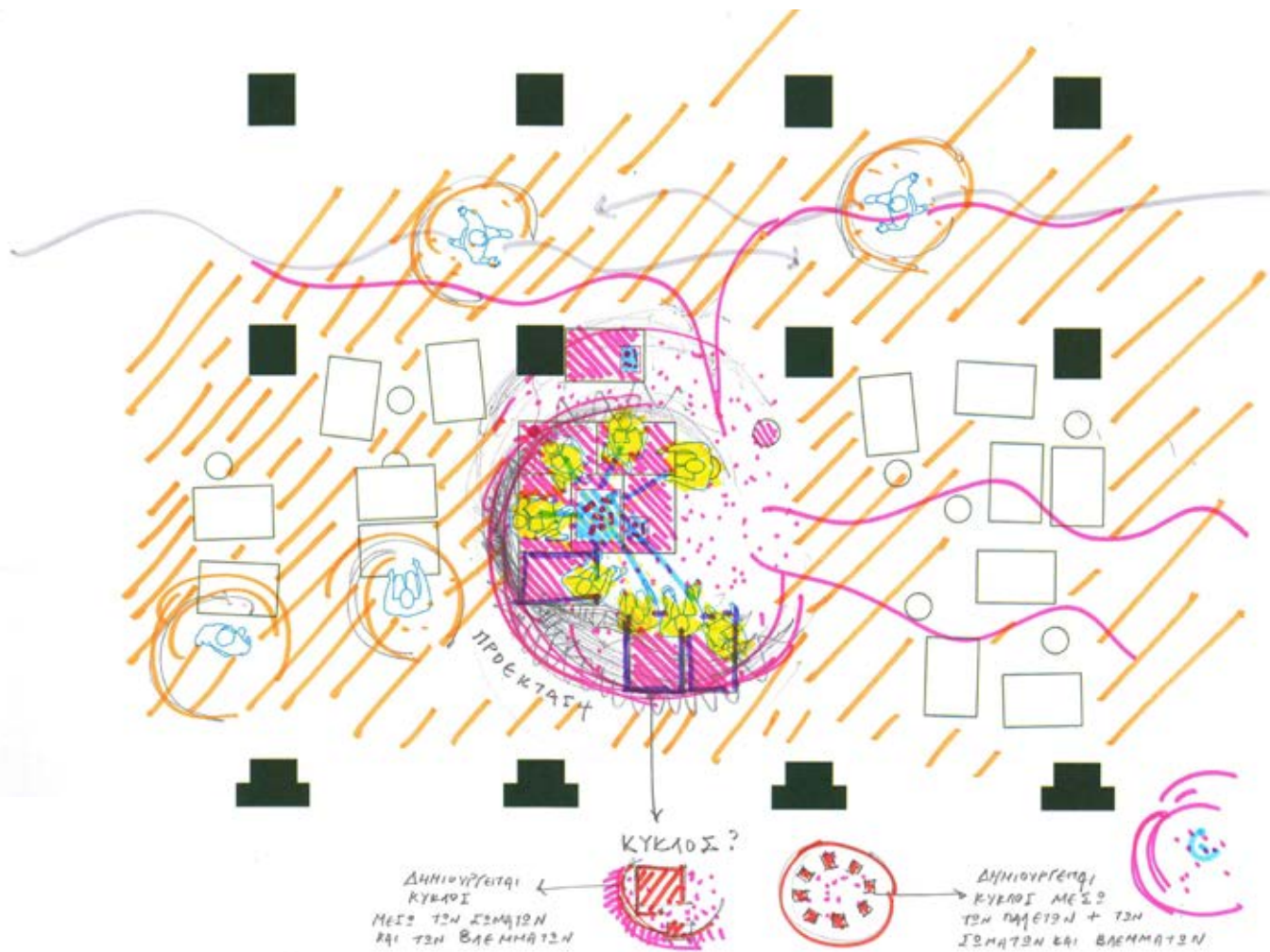
Οι πρώτοι που μαζευτήκαμε καθίσαμε πάνω στα σχεδιαστήρια οκλαδόν. Χαλαρές κουβέντες, γνωριμίες, καφεδάκι και τσιμπολόγημα. Όπως και στο προηγούμενο πικνικ-ρεφενέ, πολλές από τις αρχικές συζητήσεις κινούνταν γύρω από το φαγητό. Ο καθένας εξηγούσε τι είναι αυτά που έφερε, από που τα αγόρασε ή πως τα μαγείρευσε και γιατί είναι πολύ νόστιμα.

Μετά από κάποια ώρα, αρχίσαμε να συζητάμε επί του γνωστού ζητήματος – της οικειοποίησης των υπαίθριων χώρων της σχολής. Ακούστηκαν πολύ ενδιαφέρουσες απόψεις και προτάσεις, εμπλουτίζοντας και διευρύνοντας το θέμα.

Όσα νέα άτομα έρχονταν, συνήθως δεν έβρισκαν που να καθίσουν, καθώς δεν χωρούσαν πάνω στα σχεδιαστήρια. Οπότε, είτε στέκονταν όρθιοι, είτε έβρισκαν κάποιο σκαμπό και κάθονταν περιμετρικά των ενωμένων σχεδιαστηρίων. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι δεν είχαμε την άνεση να ανοίγουμε τον κύκλο, όπως είχαμε με τις παλέτες στα δύο προηγούμενα πικνικ.

Κατά τη διάρκεια του πικνικ, στην T12 βρίσκονταν πολλά άτομα, τα οποία δούλευαν πάνω στις εργασίες τους. Ακριβώς δίπλα από το μεγάλο «τραπέζι» μας, δύο φοιτητές έκοβαν μακέτα, ενώ εμείς τρώγαμε και συζητούσαμε. Γίνεται, λοιπόν, αντιληπτό ότι ο χώρος που δημιουργήσαμε ήταν κατά κάποιον τρόπο παράδοξος με τη συνηθισμένη χρήση της αίθουσας.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

- Νιώθεις πολύ ωραία να τρως μαζί με άλλους.
- Μια συζήτηση με αφορμή το φαγητό!
- Δε συζητάμε πολύ στη σχολή, ενώ θα μπορούσαμε να μαζευόμαστε και να συζητάμε.
- Το πικ-νικ θα μπορούσε να είναι ένα μέσο - σημείο αναφοράς, όπου θα μαζευόμαστε και θα συζητάμε πάνω σε ιδέες για την ενεργοποίηση του χώρου.
- Αν η λέσχη έβγαινε προς τα έξω, θα μπορούσαμε να τρώμε όλοι μαζί έξω!
- Μπορούμε μια μέρα να κάτσουμε έξω από τη λέσχη!
- Μπορούμε να μαγειρεύουμε το δικό μας φαγητό!
- Μπορούμε να δημιουργήσουμε μια συνήθεια, ένα έθιμο. Πχ. Κάθε Πέμπτη απόγευμα μαγειρεύουμε και τρώμε!
- Ένα toolkit το οποίο θα ενεργοποιείται από τους φοιτητές και κατ' επέκταση θα ενεργοποιεί το χώρο!
- Όχι μια κατασκευή ριζωμένη σε μια συγκεκριμένη θέση στη σχολή, αλλά με τη δυνατότητα να μετακινείται σε διάφορες θέσεις.
- Έχει ενδιαφέρον να αλλάζουμε χώρους, γιατί μπορεί αν παγιώσουμε έναν συγκεκριμένο χώρο, να γίνει βαρετό και δεδομένο.
- Γιατί η όψη της T12 δεν είναι ανοιχτή προς την αυλή; Να μπορείς να δουλεύεις και να βγαίνεις πιο άμεσα έξω.
- Αρκετά άτομα βγάζουν τα σχεδιαστήρια έξω αλλά κουράζονται λίγο, μεταφέροντας τα. Στο αίθριο του Αβέρωφ, αλλά και σε αυτήν την πίσω αυλή!
- Θα μπορούσαμε να βγάζουμε τα σχεδιαστήρια πιο εύκολα έξω!
- Δημιουργούμε μια συνθήκη σε έναν χώρο, ο οποίος δεν είναι σχεδιασμένος για να μαζεύει τον κόσμο.
- Εδώ, έχουμε δημιουργήσει ένα σκηνικό το οποίο είναι παράδοξο προς τις λειτουργίες της αίθουσας.
- Μπορούμε να ενεργοποιήσουμε τους υπαίθριους χώρους μέσω παραδόξων!

- Αν βάλουμε για παράδειγμα έναν καναπέ στη μέση της αυλής!
- Γιατί είμαστε μέσα; Χάνεται ο στόχος.. είναι πρόκληση ακόμα και με το κρύο να κάτσουμε έξω!
- Το κρύο στην Ελλάδα δεν είναι τόσο έντονο. Θα μπορούσαμε να βρούμε έναν τρόπο να καθόμαστε έξω! Γιατί να μην ανάψουμε μια φωτιά;
- Βρισκόμαστε σε έναν χώρο εργασίας όπου ήρθαμε να καθίσουμε και να φάμε όλοι μαζί. Διαχειριζόμαστε, δηλαδή, πολύ διαφορετικά τα σχεδιαστήρια – δεν έχει να κάνει με το μέσα και το έξω, αλλά με τη διαχείριση του χώρου και τον τρόπο χρήσης του χώρου.
- Η T12 ανήκει περισσότερο στο έξω, καθώς είναι ανοιχτή σχεδόν όλη τη μέρα!
- Μπορεί η T12 να είναι κλειστή αίθουσα, αλλά δεν είναι αμφιθέατρο – είναι συνδεδεμένη με το έξω! Αυτή η αίθουσα είναι τόσο στενά συνδεδεμένη με τη φοιτητική μας ζωή – τόσα ξενύχτια πάνω από τις μακέτες!
- Πάντως, εγώ ένιωσα πιο ωραία έξω. Εδώ, δε νιώθω τόσο τον κύκλο.
- Μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα σαλονάκι στην T12!
- Μπορούμε να δημιουργήσουμε και θεματικά events στο σαλονάκι!
- Τι χαρακτηρίζει έναν χώρο σημείο συνάντησης;
- Πρέπει αυτός ο χώρος να έχει και ένα όνομα!
- Αν υπήρχαν αυστηρά όρια στον χώρο της συνάντησης, εγώ μάλλον δεν θα πλησίαζα.
- Μια οροφή ή μια τέντα μπορεί να μαζέψει κόσμο από κάτω της και να δημιουργήσει χώρο – χωρίς να υπάρχουν τοίχοι.
- Η σκιά, η θερμοκρασία και άλλοι διάφοροι παράγοντες διαμορφώνουν την αίσθηση ενός χώρου.
- Η αλλαγή του εδάφους – με ίχνος, χρώμα ή άλλη υλικότητα- μπορεί να δημιουργήσει μια διαφορετική αίσθηση και να καλέσει τον κόσμο να καθίσει, να χρησιμοποιήσει τον χώρο.

Τ12 - κίπος εργασίας
Ερείς = ρεψανέ και κουτέρια - ΠΑΥΣΗ

- Το φαγητό μαζεύει τους ανθρώπους!
- Ένας χώρος στον οποίο οι φοιτητές θα μπορούν να συμμετέχουν ενεργά σε κάτι, π.χ. να μαγειρέψουν.
- Μια επέμβαση στο κέντρο διαφέρει από μια επέμβαση σε μια γωνιά του υπαίθριου χώρου. Μια επέμβαση στο κέντρο μπορεί να δημιουργήσει ένα σημείο συνάντησης και συναναστροφής, ενώ η επέμβαση σε μια γωνιά μπορεί να αποτελέσει σημείο ατομικής περισυλλογής.
- Σε αυτές τις συναντήσεις-συναθροίσεις, όσοι δεν είναι τόσο εξωστρεφείς μπορεί να αποθαρρυνθούν να συμμετέχουν ενεργά. Θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένας χώρος όπου να μπορούν όλοι να νιώσουν κομμάτι του, χωρίς απαραίτητα να βρίσκονται μέσα στον κύκλο της συζήτησης. Όποτε κάποιος νιώσει την άνεση, μπορεί να μπει στον κύκλο και να συμμετέχει. Και ταυτόχρονα, όποιος και όποτε θέλει να μπορεί και να βγει από τον κύκλο, χωρίς όμως να νιώθει ότι βγαίνει από τον υφιστάμενο δημιουργημένο χώρο.
- Θα μπορούσε να δημιουργηθεί μια ποικιλία διαφορετικών χώρων- ένας κεντρικός χώρος και πολλοί μικροί χώροι μέσα και γύρω από αυτόν. Έτσι, παράγεται ένας χώρος για όλους, χωρίς να αποκλείει κανέναν.
- Δημιουργώντας μόνο έναν κεντρικό χώρο, δεν μπορεί κανείς να «κρυφτεί» για λίγο από το εκάστοτε δρώμενο-συζήτηση, καθώς μπορεί να βρίσκεται μόνο στο κέντρο. Αν όμως, υπάρχουν πολλοί μικροί χώροι, τότε μόνο μπορεί κανείς να εκτιμήσει τον κεντρικό χώρο, ο οποίος έτσι, μπορεί να αποτελέσει και έναν ασφαλή τόπο.
- Πρέπει να δημιουργηθούν χώροι συνάντησης και διαλόγου, όχι μνημεία, τοτέμ.
- Έχετε καμιά ιδέα για τα επόμενα πικνικ; Ως προς τη διαμόρφωση του χώρου ή το θέμα της συζήτησης;
- Θα μπορούσε ο χώρος και ο τρόπος στον οποίο καθόμαστε να επηρεάζει και να σχετίζεται με το θέμα συζήτησης. Για παράδειγμα, μπορούμε να κουβεντιάσουμε για την κλειστοφοβία, ενώ καθόμαστε σε ένα πολύ στενόχωρο μέρος στη σχολή.
- Την επόμενη Παρασκευή, θα είναι μερικές μέρες πριν τα Χριστούγεννα!
- Μπορούμε να βρεθούμε και να συζητήσουμε για τον καταναλωτισμό.

ΤΟ ΦΑΓΗΤΟ - ΚΕΝΤΡΟ | ΜΑΓΝΗΤΗ
ΠΥΚΝΩΣΗ

- Θα μπορούσαμε να στολίσουμε τα δέντρα της αυλής! Με φωτάκια!
- Μπορούμε να φέρουμε κουβέρτες και κουβερλί την άλλη φορά.. σε περίπτωση κρύου.
- Τι είναι καλύτερο; Να έχουμε ένα κεντρικό θέμα συζήτησης ή όχι;
- Μπορούμε να ξεκινάμε από κάποιο ζήτημα και η συζήτηση να εξελίσσεται ελεύθερα, οργανικά.
- Θεωρώ ότι με το να έχουμε μια συνάντηση μέσα στην εβδομάδα, δεν μπορούμε να συνεισφέρουμε σε κάτι ουσιαστικά. Η διαδικασία είναι λίγο στατική, καθώς δε γίνεται τίποτα στο διάστημα μεταξύ των πικνικ.
- Θα μπορούσαμε να τοποθετήσουμε τις παλέτες στην αυλή και να τις αφήσουμε εκεί. Έτσι, μέσα στην εβδομάδα, οποιοσδήποτε θα μπορεί να καθίσει εκεί, μόνος ή με παρέα, να συζητήσει ή ακόμα και να προσθέσει κάτι στον χώρο.
- Επίσης, μια καλή ιδέα θα ήταν να τοποθετήσουμε ένα μόνιμο κουτί στην αυλή. Σε αυτό, θα μπορεί ο καθένας να ρίχνει ένα χαρτί με τις σκέψεις του επί του θέματος. Το κουτί αυτό θα είναι η αρχή και η βάση της συνάντησής μας. Σταδιακά, ο χώρος γύρω από το κουτί θα αναπτύσσεται, καθώς συνεχώς θα προσθέτουμε αντικείμενα.
- Αν δε γνωρίζω τίποτα για τις συναντήσεις και δω το κουτί, μπορεί να καθίσω σε αυτό, μόνος μου ή με παρέα, και σταδιακά αυτό μπορεί να γίνει συνήθεια για μένα, την παρέα μου αλλά και για άλλους. Το αντικείμενο αυτό θα αρχίσει να σημαίνει κάτι για τους ανθρώπους που θα το χρησιμοποιούν, χαραγμένο στη μνήμη τους ως κομμάτι της καθημερινότητάς τους στη σχολή.
- Κατ' αυτόν τον τρόπο, δημιουργείται ένα σταθερό σημείο συνάντησης στην πίσω αυλή.
- Αυτό το σταθερό σημείο θα λειτουργεί ως ένα μόνιμο ίχνος – μια υπενθύμιση των προηγούμενων πικνικ αλλά και ένας οδηγός - αναφορά για τα επόμενα.
- Θα μπορούσε να είναι ένα μπετονένιο αντικείμενο, για να μην κλατεί ή καεί.
- Τα δέντρα αποτελούν σταθερά στοιχεία στην πίσω αυλή!
- Αν δημιουργείται ένας εφήμερος χώρος στην αυλή – για μερικές μόνο ώρες- τότε οι φοιτητές δεν θα καταφέρουν ποτέ να συνδεθούν με τον χώρο αυτό, ως έναν τόπο συνάντησης.
- Η κατασκευή που θα προτείνεις πρέπει να είναι κατανοητή από όλους, όχι περίπλοκη.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΜΑΓΕΙΡΕΜΑ

cooking

Saturday 21 December

**bring*

● **12:00 p.m.**
we'll meet here
& decide what to cook

○ **13:00 p.m.**
we'll walk to the
Kallidromiou street market
& buy the ingredients

● we'll walk back to the
university and cook!

Η ΑΦΙΣΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Από τη δημοσίευση στο facebook:

“Καλησπέρα σε όλους και σε όλες! Αυτήν την εβδομάδα, έχουμε το τελευταίο μας πικ-νικ για το 2019! Λουπόν, αυτήν την Παρασκευή θα βγούμε πάλι έξω, εκτός απροόπτου (η πρόγνωση καιρού αναφέρει ασθενής βροχή το πρωί). Αυτήν τη φορά, αντί να φέρουμε έτοιμο φαγητό... θα μαγειρέψουμε όλοι μαζί! Εννοείται πως ακόμη δεν έχουμε κάποιο ηλεκτρικό εξοπλισμό, οπότε αυτό μας περιορίζει εν μέρει. Μπορούμε να αγοράσουμε λαχανικά, τυριά, παξιμάδια κ.λπ. και να φτιάξουμε μια μεγάλη σαλάτα (π.χ. χωριάτικη). Τι λέτε; Έχετε κάποια άλλη ιδέα;”

Κατά τις 12:00 μμ, μαζευτήκαμε στη σχολή, στο ίδιο σημείο που είχαμε βρεθεί στο 1ο και 2ο πικνικ, δηλαδή στο κέντρο της αυλής. Καθίσαμε στον ήλιο να λιαστούμε πίνοντας λίγο καφέ, όσοι δεν γνωρίζονταν συστήθηκαν μεταξύ τους και περιμέναμε μέχρι να έρθει και άλλος κόσμος.

Στη σχολή, παρευρίσκονταν ελάχιστοι φοιτητές, καθώς ήταν Σάββατο και λίγες μέρες πριν τις γιορτές των Χριστουγέννων. Ο λόγος που επιλέξαμε το Σάββατο αντί της Παρασκευής ήταν η ύπαρξη της λαϊκής αγοράς στην οδό Καλλιδρομίου. Σκεφτήκαμε ότι θα ήταν μια πολύ καλή ιδέα να προμηθευτούμε ό,τι υλικά θα χρειαζόμασταν από τη λαϊκή, ώστε να αποτελέσει και αυτή η ενέργεια ένα κομμάτι της συλλογικής διαδικασίας.

Η απουσία ηλεκτρικού εξοπλισμού και γκαζιού μας περιόριζε. Οπότε, από την προηγούμενη μέρα, είχαμε βράσει μερικές φακές, ώστε να τις χρησιμοποιήσουμε ως βάση. Όσο περιμέναμε, λουπόν, αποφασίσαμε όλοι μαζί τα υλικά που θα αγοράζαμε για να φτιάξουμε μια ωραία φακοσαλάτα. Τα σημειώσαμε όλα σε ένα χαρτί και κατά τη 1, ξεκινήσαμε για την οδό Καλλιδρομίου.

Οδός Καλλιδρομίου. Όπως κάθε Σάββατο, άνθρωποι κατακλύζουν το δρόμο για να αγοράσουν ζαρζαβατικά, μπαχαρικά και άλλα πολλά. Ανάμεσα σε αυτούς και εμείς, κρατώντας μια κάμερα και το τετράδιο με τα υλικά που χρειαζόμασταν. Κρεμμύδια, πιπεριές, φέτα, ντοματίνια, χλωρό κρεμμυδάκι, αγγούρια, μαϊντανός και λευκό κρασί. Αφού τα προμηθευτήκαμε όλα, πήραμε σιγά σιγά το δρόμο της επιστροφής.

Εκεί, προς μεγάλη μας έκπληξη, μας περίμεναν άλλα δύο άτομα, που είχαν αργήσει να έρθουν. Ξεκινήσαμε, λουπόν, όλοι μαζί να στήνουμε τον χώρο. Στο κέντρο της αυλής, διαμορφώσαμε έναν πάγκο, τοποθετώντας τις παλέτες τη μία πάνω στην άλλη, σε στοίβες των τριών και των τεσσάρων. Η κουζίνα μας ήταν έτοιμη. Τακτοποιήσαμε όλα τα υλικά και σκεύη και αρχίσαμε να κόβουμε. Κάτι όμως έλειπε. Μουσική! Μια μπαλαντέζα για να φέρει ρεύμα από την αίθουσα M1,

ένα λάπτοπ και δύο μικρά ηχεία τοποθετήθηκαν πάνω σε μια παλέτα πίσω από τον πάγκο και αμέσως η μουσική έδωσε ρυθμό, δημιουργώντας μια γιορτινή ατμόσφαιρα. Όσες παλέτες είχαν ξεμείνει τοποθετήθηκαν διάσπαρτα μπροστά από τον πάγκο της κουζίνας.

Όση ώρα ετοιμάζαμε το φαγητό, δεχτήκαμε επισκέψεις. Αν και ήταν Σάββατο, υπήρχε μια σχετική κινητικότητα στον υπαίθριο χώρο της σχολής. Νεαροί πρόσφυγες από το κτήριο Γκίνη ήρθαν να παίξουν μπάλα κοντά μας, παρατηρώντας παράλληλα τι κάναμε. Τους δώσαμε λίγο χυμό και ένας από αυτούς πλησίασε την φωτογραφική μηχανή, θέλοντας να βοηθήσει με τη βιντεοσκόπηση της διαδικασίας. Λίγα λεπτά μετά, εμφανίστηκε ένας κύριος με το σκύλο του, ο οποίος πλησίασε τον πάγκο μας, θέλοντας να μυρίσει τα πάντα. Ο σκύλος, όχι ο κύριος. Ενώ τα παιδιά έπαιζαν με το σκύλο και τη μπάλα, μας πλησίασε μια γυναίκα με το μωρό της στο καρότσι, ρωτώντας τι μαγειρεύουμε. Της εξηγήσαμε τι κάνουμε, προσκαλώντας την να καθίσει μαζί μας, το οποίο και έκανε. Βολεύτηκε σε μια παλέτα και κατέβασε το μωρό από το καρότσι, το οποίο άρχισε να περιεργάζεται τον χώρο, να ανεβαίνει πάνω στις παλέτες και να χοροπηδά. Παράλληλα, στη στοά του κτηρίου Μπουμπουλίνας, πίσω μας, μια δεκάδα ανθρώπων κάθονταν πάνω σε σχεδιαστήρια. Τους πλησιάσαμε και τους ρωτήσαμε αν ήθελαν να συμμετέχουν. Εν τέλει, αποδείχτηκε ότι ανήκαν στη θεατρική ομάδα του ΕΜΠ, τη γνωστή Θ.Ο.ΕΜΠ, και όπως μας είπαν, σε λίγη ώρα θα ξεκινούσαν πρόβες στον υπόγειο χώρο του κτηρίου Γκίνη. Μας υποσχέθηκαν ότι θα περάσουν αργότερα, στο διάλειμμα τους.

Λίγο αργότερα, η φακοσαλάτα ήταν έτοιμη. Σερβιριστήκαμε και καθίσαμε στις παλέτες να φάμε, μπροστά από τον πάγκο. Σταδιακά, διαμορφώθηκε ένα ημικυκλικό σαλονάκι μπροστά από την κουζίνα. Πολλά μικρά πηγαδάκια συζήτησης σε μια χαλαρή ατμόσφαιρα και το μικρό κοριτσάκι να παίζει και να χοροπηδά, σκορπίζοντας γέλιο. Σε αντίθεση με τις προηγούμενες συναντήσεις, δεν υπήρχε πάντα ένα κέντρο συζήτησης, με εξαίρεση ορισμένες στιγμές που κάποιος μιλούσε πάνω σε ένα θέμα και όλοι στρέφαμε εκεί την προσοχή μας.

Κατά τις 6, η κουζίνα μας γέμισε ξαφνικά με κόσμο. Η θεατρική ομάδα έκανε διάλειμμα, και όπως μας υποσχέθηκαν, ήρθαν να μας βρουν. Ευτυχώς, είχε περισσέψει αρκετό φαγητό. Ο πάγκος, ενώ νωρίτερα αποτέλεσε επιφάνεια παρασκευής, τότε μετατράπηκε σε μπουφέ, τον οποίο όλοι πλησίαζαν ελεύθερα και σερβίρονταν.

Για την επόμενη μισή ώρα, η πίσω αυλή έσφυζε από ζωή. Άλλοι κάθονταν στο ημικυκλικό σαλονάκι, άλλοι στέκονταν όρθιοι, άλλοι χόρευαν και τραγουδούσαν. Ταυτόχρονα, ένας φίλος μας από τη θεατρική ομάδα, ο οποίος είχε παρευρεθεί και στο προηγούμενο πικνικ, ήρθε και έκατσε σε μια παλέτα, με σκοπό

Ο ΠΑΓΚΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

να ετοιμάσει κάτι στον υπολογιστή του. Αυτή η παρατήρηση μάς ώθησε αργότερα στο συμπέρασμα ότι ο χώρος και η ατμόσφαιρα που δημιουργήθηκε, προσκαλούσε και ευνοούσε διαφόρων ειδών χρήσεις, από την ομαδική συναναστροφή-κοινωνικοποίηση, τη χαλαρή συζήτηση μεταξύ λίγων ως και την ατομική περισυλλογή-εργασία.

Εννοείται, βέβαια, πως το δέλεαρ και ο μαγνήτης που αρχικά τράβηξε τον κόσμο ήταν το φαγητό. Με αφετηρία και κέντρο την κουζίνα, αναπτύχθηκε ένα υπαίθριο καθιστικό, μια υπαίθρια γιορτή, λίγες μέρες πριν τα Χριστούγεννα.

Συνολικά, η συνάντηση αυτή διήρκησε περίπου 7 ώρες, αποτελώντας το χρονικά μεγαλύτερο δρώμενο μέχρι τότε. Η διαφορά αυτής της συνάντησης από τις τρεις προηγούμενες ήταν κατά βάση ότι αντί να καθίσουμε και να συζητήσουμε, συμμετείχαμε όλοι ενεργά σε μια διαδικασία - το μαγείρεμα του φαγητού μας. Μπορεί να μη συζητήσαμε σχεδόν καθόλου σχετικά με το ζήτημα της ενεργοποίησης των υπαίθριων χώρων της σχολής, αλλά ενεργοποιήσαμε την αυλή μέσα από τη διαδικασία του μαγειρέματος.

Επιπλέον, στα δύο πρώτα πικνικ, οι παλέτες διαμόρφωσαν έναν κύκλο συζήτησης, στο φυσικό κέντρο του οποίου βρισκόταν το φαγητό, ενώ στο νοητικό του κέντρο η συζήτηση καθαυτή. Αντίθετα, σε αυτήν τη συνάντηση, οι παλέτες μετασχηματίστηκαν σε γραμμικό πάγκο παρασκευής και σερβιρίσματος, και επιπρόσθετα διαμόρφωσαν ένα ημικυκλικό καθιστικό-τραπεζαρία. Το φυσικό κέντρο της συνάντησής μας ήταν ο ίδιος ο πάγκος-μπουφές, ο οποίος λειτούργησε ως πυκνωτής. Νοητικό κέντρο δεν υπήρξε ξεκάθαρα, καθώς σχεδόν ποτέ δεν πραγματοποιήθηκε συνολική συζήτηση μεταξύ όλων μας.

Εκείνο που εκ των υστέρων συνειδητοποιήσαμε είναι ότι η επιλογή του Σαββάτου μάς έδωσε τη δυνατότητα να βιώσουμε μια διαφορετική κατάσταση και κινητικότητα της πίσω αυλής καθώς και να συναναστραφούμε με άλλους ανθρώπους, πέραν των φοιτητών της σχολής μας.

Τέλος, το γεγονός ότι στο διάλειμμά τους, τα παιδιά από τη θεατρική ομάδα μάς προσέγγισαν και χρησιμοποίησαν τον χώρο που δημιουργήσαμε, τροφοδοτεί έναν ακόμη προβληματισμό. Ως φοιτητές της σχολής, δε θα μπορούσαμε να τρώμε και να ξεκουραζόμαστε όλοι μαζί, στον κενό μας χρόνο μεταξύ των μαθημάτων, ή σε κάποια διαλείμματά μας; Εδώ, έξω στην αυλή μας.

Μετά από αυτή τη συνάντηση, κρίθηκε σημαντικό να γίνει μια παύση, ώστε να επεξεργαστώ τα όσα είχαν συμβεί. Έτσι, τον Ιανουάριο, πραγματοποίησα μια πρώτη ανάλυση και τέθηκαν οι αρχικές βάσεις για το σχεδιασμό-πρόταση της διπλωματικής, χωρίς όμως, ακόμα να έχει οριστεί με ακρίβεια η συσχέτιση της επεξεργασίας των δράσεων με το σχεδιασμό.

φωτογραφία: Ελίνα Βαρουξάκη

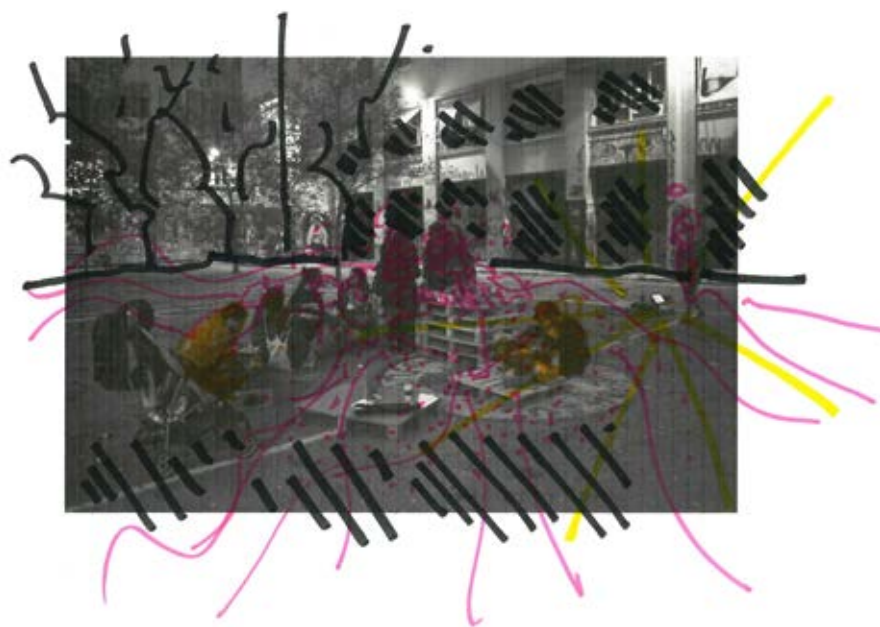

φωτογραφία: Ελίνα Βαρουξάκη

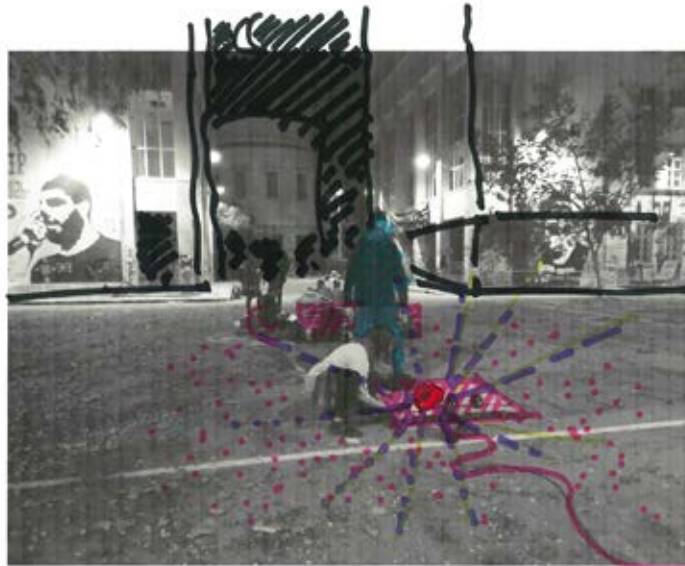
ΤΟ ΗΜΙΚΥΚΛΙΚΟ ΣΑΛΟΝΑΚΙ

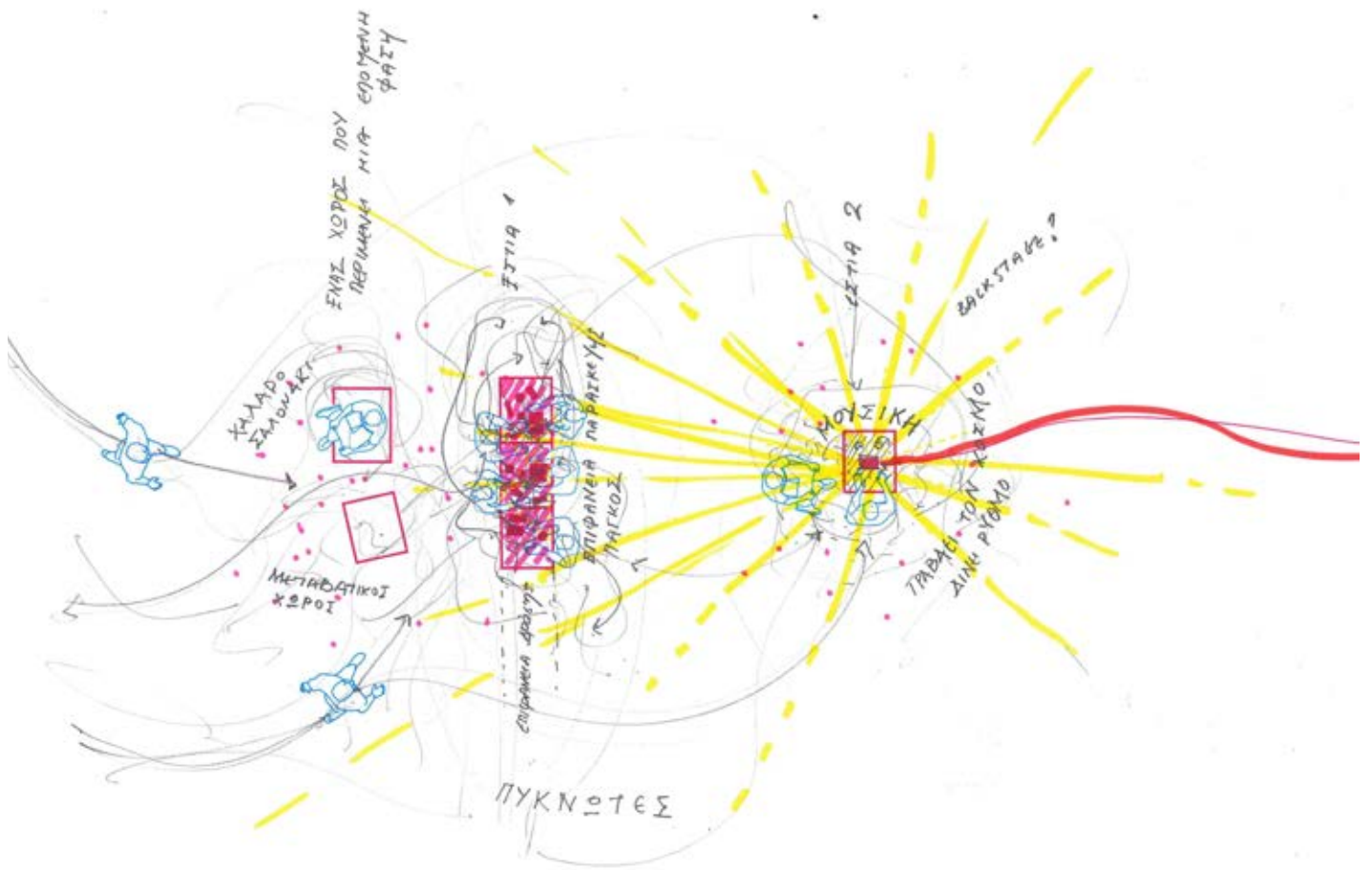

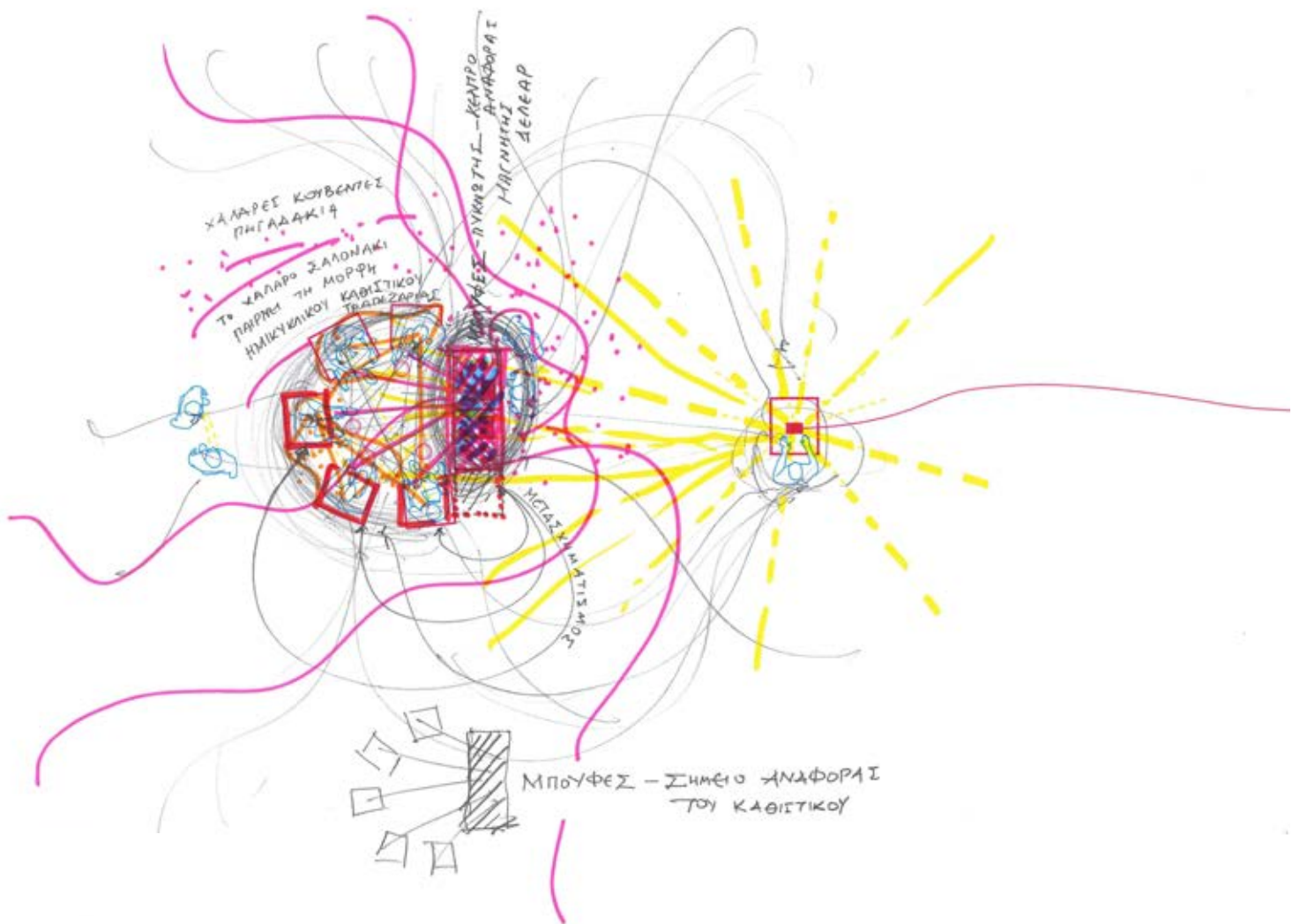

The text is framed by two large, thin, pink square brackets on the left and right sides. The top bracket is positioned above the text, and the bottom bracket is positioned below it.

ΓΕΥΜΑ & ΣΥΖΗΤΗΣΗ

FEAST & FORUM

φωτογραφία: Βαλασία Μπαρμπούτη

Στα μέσα του Φεβρουαρίου, ένας φίλος μου από την Εσθονία είχε προγραμματίσει να με επισκεφθεί στην Αθήνα, ώστε να δει από κοντά τι σχεδιάζαμε στο ΕΜΠ. Έτσι, σκεφτήκαμε ότι θα ήταν μια καλή ιδέα να οργανώναμε μια συνάντηση μαζί του, μία από τις μέρες που θα βρισκόταν εδώ, ώστε να συμμετέχει στη διαδικασία αλλά και να μοιραστεί μαζί μας ιδέες και εμπειρίες του. Ως ημέρα της δράσης ορίστηκε η Πέμπτη 27 Φεβρουαρίου.

Στο σημείο αυτό, πραγματοποιήθηκε μια μεγάλη αλλαγή-τομή στον τρόπο διοργάνωσης των δράσεων. Δώδεκα ημέρες πριν τη δράση, έγινε μια ανοιχτή συζήτηση στη σχολή, με σκοπό περισσότερα άτομα να εμπλακούν στη διοργάνωση.

Συγκεκριμένα, την Κυριακή 16 Φεβρουαρίου στις 2 μ.μ. δώσαμε ραντεβού στην πίσω αυλή. Εκτός από τα γνωστά πρόσωπα, που είχαν έρθει σχεδόν σε όλες τις προηγούμενες συναντήσεις, ήρθαν και νέα άτομα, που δεν είχαν καταφέρει να συμμετέχουν μέχρι τότε αλλά ενδιαφέρονταν πολύ. Αφού φτιάξαμε καφέ, πήραμε τις κούπες μας και μεταφερθήκαμε έξω. Μαζί μας πήραμε και δύο στρώματα που βρήκαμε, ώστε να καθίσουμε πιο άνετα κάτω στην άσφαλτο.

Τοποθετηθήκαμε - ξανά - στο κέντρο της αυλής. Στο πάτωμα, απλώσαμε ένα μακρύ κομμάτι χαρτί στο οποίο είχα ήδη σημειώσει ορισμένες ιδέες για τη δράση. Αφού τους εξήγησα τις σκέψεις μου, έγινε μια μεγάλη συζήτηση, με αποτέλεσμα πολλές ιδέες να απορριφθούν αλλά και να προταθούν και νέες.

Λόγω κρύου, κάποια στιγμή αποφασίσαμε ότι θα ήταν καλύτερο να μεταφερθούμε σε εσωτερικό χώρο. Πού να πάμε; Η T12 ήταν κλειστή και στα καμαρίνια θα κάναμε πολλή φασαρία. Κάποιος πρότεινε να καθίσουμε σε έναν διάδρομο του κτηρίου Τοσίτσα, δίπλα στις σκάλες. Έτσι, μαζέψαμε τα πράγματά μας και κινηθήκαμε σιγά σιγά προς τα εκεί. Μερικοί πήγαν να φτιάξουν λίγο ακόμα καφέ, γιατί χωρίς καφέ δε γίνεται τίποτα σωστά, όπως είπαμε. Εντωμεταξύ, οι υπόλοιποι απλώσαμε το χαρτί στο διάδρομο και συζητήσαμε σε πηγαδάκια.

Ο δεύτερος γύρος συζήτησης ξεκίνησε δυναμικά και η δομή της δράσης άρχισε σταδιακά να γίνεται πιο ξεκάθαρη. Το ρολό χαρτί ξετυλιγόταν με ταχείς ρυθμούς καθώς νέα πράγματα σημειώνονταν συνεχώς. Αφού ορίστηκαν οι επόμενοι στόχοι, αποφασίσαμε να λήξουμε τη συνάντηση και να πάμε μια βόλτα στα Εξάρχεια.

φωτογραφία: Raji Aletcheredji

Μια ημέρα μετά, γράφτηκε το ακόλουθο κείμενο, το οποίο περιγράφει αναλυτικά τη δομή στην οποία συμφωνήσαμε:

Κατά τις 2μ.μ, θα ξεκινήσουμε να στήνουμε τον χώρο μας στην πίσω αυλή της σχολής. Θα διαμορφώσουμε ένα κεντρικό σαλονάκι, για το οποίο θα χρησιμοποιήσουμε διαφόρων ειδών μονάδες:

- τις παλέτες που ήδη έχουμε
- σχεδιαστήρια και σκαμπό της σχολής
- μαξιλάρια
- άλλα;

Γύρω από το σαλονάκι μας, θα διαμορφωθούν διάφορα άλλα στοιχεία – μικροεστίες:

- μία έκθεση με τις προηγούμενες δράσεις
- μία κουζίνα – καφενείο
- μουσική-ηχεία
- μια ανοιχτή γωνία (όπου όποιοι από την ομάδα επιθυμούν, μπορούν να εκθέσουν κάτι)

Επιπλέον, αποφασίσαμε να φτιάξουμε μεγάλα τασάκια, γύρω από τα οποία θα μπορεί να μαζεύεται ο κόσμος.

Κατά τις 4μ.μ, θα καθίσουμε να φάμε. Το σαλονάκι θα μετασηματιστεί σε χώρο φαγητού και όπως είπαμε, θα διαμορφώσουμε ένα μακρύ τραπέζι.

Στις 6μ.μ, ο χώρος φαγητού θα μετατραπεί σε χώρο κυκλικής συζήτησης (forum) και η κουζίνα σε μπαρ, προσφέροντας μπύρες ή κρασί. Ο καλεσμένος μας Margus Tammiik θα μάς μιλήσει για τα εξής:

- το φετινό EASA, το οποίο θα λάβει χώρα το καλοκαίρι στην Εσθονία, με το θέμα Apathy(απάθεια) και συγκεκριμένα το πως κατέληξαν – ως διοργανωτές - στο θέμα της απάθειας
- το πως βλέπουν το EASA – ως μια περιφερειακή εκπαίδευση, με μεγάλη δύναμη
- το ζήτημα της απάθειας ως ένα πραγματικό πρόβλημα στην αρχιτεκτονική μας εκπαίδευση
- τη διπλωματική του εργασία, η οποία αφορά την εναλλακτική αρχιτεκτονική εκπαίδευση
- τις συναντήσεις που έχουν ήδη διοργανώσει στην Εσθονία, με στόχο την αλλαγή της αρχιτεκτονικής κουλτούρας και εκπαίδευσης στην χώρα τους

Στη συνέχεια, θα συζητήσουμε όλοι μαζί και θα μοιραστούμε σκέψεις και εμπειρίες μας.

Υποσημείωση 1: Το απόγευμα, μπορεί να έχει κρύο, οπότε θα μπορούσαμε να διαμορφώσουμε έναν προστατευμένο χώρο στην αυλή, ώστε να είμαστε πιο ζεστά και άνετα.

Υποσημείωση 2: Σε περίπτωση βροχής, θα τρέξουμε στη στοά του κτηρίου Μπουμπουλίνας, όπου θα είμαστε στεγασμένοι και θα μπορούμε να ακούμε και τη βροχή!

φωτογραφία: Razi Aletcheredji

Βάσει της παραπάνω δομής, χωριστήκαμε σε υποομάδες καθεμία εκ των οποίων ανέλαβε ένα συγκεκριμένο τμήμα της δράσης.

1/ ΕΚΘΕΣΗ των προηγούμενων 4 δράσεων

2/ ΚΟΥΖΙΝΑ-ΚΑΦΕΝΕΙΟ-ΜΠΑΡ: μαγείρεμα-καφές-ποτά

3/ ΜΟΥΣΙΚΗ: σε βάρδιες

4/ ΑΝΟΙΧΤΗ ΓΩΝΙΑ (open corner): όποιος θέλει να εκθέσει κάτι

5/ ΧΩΡΙΚΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ: σαλονάκι-χώρος φαγητού-forum

6/ ΠΡΟΩΘΗΣΗ: ετοιμασία υλικού & τοποθέτηση στη σχολή (π.χ. αφίσες)

7/ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ – ΒΙΝΤΕΟΣΚΟΠΗΣΗ: κατά τη διάρκεια της δράσης

Επιπλέον, ορίστηκε μία ακόμη συνάντηση, την Πέμπτη 20 Φεβρουαρίου, ώστε να τακτοποιηθούν τυχόν εκκρεμή ζητήματα. Τρεις μέρες πριν τη δράση, η ομάδα της προώθησης τοποθέτησε μια δεκάδα αφίσες σε διάφορα σημεία της σχολής. Συγκεκριμένα, τα αφισάκια κολλήθηκαν πάνω σε ρετάλια χαρτονιών που βρέθηκαν στην T12, και αυτά με τη σειρά τους κρεμάστηκαν σε δέντρα της πίσω αυλής, κοντά στην είσοδο της Στουρνάρη καθώς και στην T12. Θυμάμαι ότι ο αέρας στροβίλιζε έντονα τα χαρτόνια, δίνοντας μία εντυπωσιακή κινητικότητα στον υπαίθριο χώρο.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

- Λοιπόν, έχω ορίσει 3 κατηγορίες χωρικών διατάξεων, σύμφωνα με τις οποίες μαζεύεται ο κόσμος: διασπορά | μικροεστίες | κύκλος (forum)
- Η διασπορά θα μπορούσε να είναι ένα καθιστικό, μια έκθεση...όπου ο κόσμος κινείται χαλαρά σε μια μεγάλη έκταση χώρου.
- Ως μικροεστία ορίζω μια λειτουργία η οποία κεντρίζει το ενδιαφέρον και συγκεντρώνει κόσμο γύρω της. Θα μπορούσε να είναι η ίδια η κουζίνα, μια προβολή, ένα μάθημα yoga.
- Ο κύκλος (forum) είναι η συνάθροιση μας σε κύκλο, με στόχο να συζητήσουμε και ανταλλάξουμε γνώσεις και απόψεις.
- Το σαλονάκι μας θα μπορούσε να διαμορφωθεί με διάφορων ειδών μονάδες, πέρα από τις παλέτες.
- Πώς θα σας φαινόταν αν υπήρχε ένα στοιχείο το οποίο θα συνέδεε όλες τις μονάδες του σαλονιού, υποδηλώνοντας ότι αυτές ανήκουν στο ίδιο σύστημα; Για παράδειγμα, μια πράσινη χαρτοταινία ή ένα πράσινο καλώδιο;
- Υπήρχε και μια ιδέα να κάνουμε μια μικρή performance ώστε να τραβήξουμε την προσοχή του κόσμου. Για κάποιο χρονικό διάστημα, θα μπορούσε ο καθένας από μας να χρησιμοποιεί διαφορετικά τον χώρο του καθιστικού – άλλος θα κοιμάται, άλλος θα διαβάζει ένα βιβλίο, άλλοι απλώς θα κάθονται. Κάτι σαν role-playing.
- Δεν είμαι σίγουρος. Μπορεί κάτι τέτοιο να είναι λίγο υπερβολικό και να αποθαρρύνει τον κόσμο να πλησιάσει. Πιστεύω θα ήταν καλύτερο να φερθούμε φυσικά.
- Συμφωνώ. Με το role-playing, μπορεί να καταλήξουμε να χωριστούμε σε insiders(εμείς) και outsiders (οι υπόλοιποι). Ενώ, ο στόχος μας είναι οι outsiders να μην είναι απλώς θεατές, αλλά να ενεργοποιηθούν και να συμμετέχουν.
- Όταν ο καιρός ανοίγει, πολλοί φοιτητές βγάζουν σχεδιαστήρια έξω και δουλεύουν. Θυμάμαι ότι μια φορά, είχα κοιμηθεί πάνω στη μακέτα και ήρθε να με ξυπνήσει ο καθηγητής μου!
- Όταν λοιπόν ο καιρός είναι καλός, μπορούμε να καθόμαστε έξω, αλλά θα μπορούσαμε να διαμορφώσουμε και τις κατάλληλες συνθήκες, όπως μια σκιά.
- Έτσι δημιουργούμε ένα μικροκλίμα. Μεταφορικά και κυριολεκτικά!

- Λοιπόν, για να μην ξεφεύγουμε από το θέμα, προτείνω να ορίσουμε ένα parking lot, δηλαδή έναν χώρο στο χαρτί, όπου θα βάζουμε ζητήματα που θα συζητηθούν στο μέλλον και δεν αφορούν το σημερινό θέμα.
- Μπορούμε επίσης να μαγειρέψουμε και να φτιάχνουμε καφέ, για να δημιουργήσουμε μια ζεστή και φιλόξενη ατμόσφαιρα.
- Εννοείται! Θεωρώ ότι το δωρεάν φαγητό είναι ένα πολύ μεγάλο δέλεαρ για να έρθει κάποιος.
- Σε κάθε περίπτωση, ο συμμετέχων αναζητά να πάρει κάτι από το event, είτε αυτό είναι ένα νόστιμο πιάτο φαγητό, γνώση, ή να δει μια ταινία.
- Μπορούμε να φτιάξουμε και ένα μεγάλο, ωραίο τασάκι!
- Ναι! Και να μαζεύεται ο κόσμος γύρω από αυτό και να καπνίζει!
- Το τασάκι θα λειτουργήσει ως μικροεστία!
- Περνάμε και οικολογικό μήνυμα!
- Επιπλέον, σκεφτόμουν ότι θα ήταν ωραίο να στήσουμε μια μικρή έκθεση με ό,τι έχει συμβεί μέχρι τώρα, δηλαδή φωτογραφίες από τα πικνικ, το μανιφέστο κλπ. Θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε τα υπάρχοντα δέντρα της αυλής, για να κρεμάσουμε το υλικό της έκθεσης, σαν μπουγάδα.
- Θα ήταν ωραίο να μπορεί και ο καθένας από μας να εκθέσει κάτι.
- Ναι αμέ! Ένα open corner, το οποίο θα μπορεί να αποτελέσει σταθερό στοιχείο των events.
- Πριν από λίγο καιρό, είχα μια ιδέα που ταιριάζει πολύ με αυτό που λέτε. Σε μελλοντικά events, μπορούμε να διοργανώσουμε μία έκθεση, όπου οι φοιτητές θα μπορούν να εκθέσουν τα αγαπημένα projects τους, όχι απαραίτητα αρχιτεκτονικά (π.χ. βίντεο). Την ονόμασα Lost Projects' Exhibition.
- Α! Και αιώρες! Να στήσουμε αιώρες στα δέντρα!
- Μια άλλη ιδέα που είχε αναφερθεί στο δεύτερο πικνικ ήταν να διασπείρουμε μια προπαγάνδα στη σχολή. Να κολλήσουμε σε διάφορα σημεία αφίσες, στις οποίες θα αναγράφονται προβοκατόρικα μηνύματα, όπως «κάνεις κάτι άλλο στη σχολή εκτός από μάθημα;».

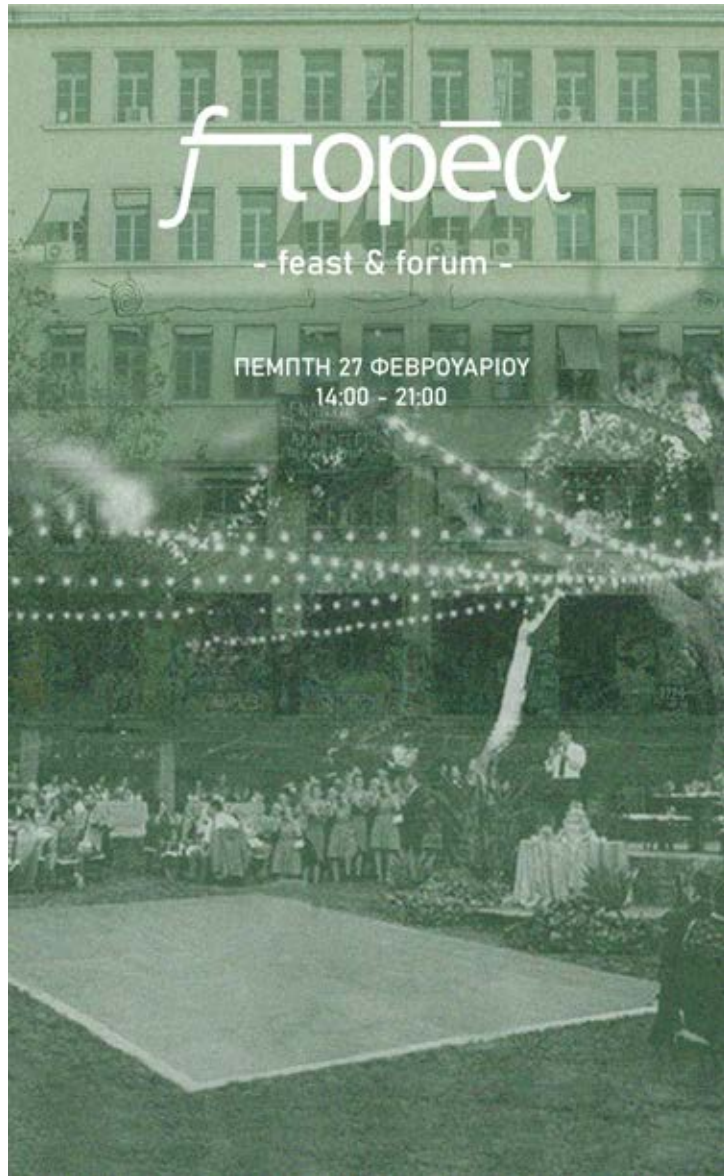
- Ναι! Καλή ιδέα!
- Θα μπορούσαμε να «αποσπάσουμε» και κάτι από όσους παρευρεθούν (input).
- Για παράδειγμα, πώς θα σας φαινόταν αν σε ένα από αυτά τα δέντρα, μπορούσε ο καθένας να κρεμάσει ανώνυμα μια ιστορία-ανάμνηση από τη σχολή; Το ονόμασα memory trees. Δείτε και αυτό το σκίτσο.
- Μου ακούγεται πολύ ενδιαφέρον! Μπορεί να λειτουργήσει ως ένα ακόμη εργαλείο οικειοποίησης του χώρου.
- Ένα άλλο παιχνίδι που μου είχε προτείνει ένας φίλος λέγεται «τα τραπέζια του κόσμου», όπου πολλά τραπέζια στήνονται σε έναν χώρο και καθένα από αυτά έχει ένα θέμα συζήτησης. Οι συμμετέχοντες μπορούν να σταθούν γύρω από οποιοδήποτε τραπέζι για όσο χρόνο θέλουν, να μετακινηθούν όποτε θέλουν, μεταπηδώντας από τη μία συζήτηση στην άλλη.
- Δεν είμαι σίγουρη. Αν θέλουμε να κάνουμε κάτι από αυτά που λες, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε το τι θέλουμε να πετύχουμε.
- Έχω μια ιδέα! Γιατί να μην φτιάξουμε έναν μόνιμο διαδραστικό πίνακα στη σχολή, όπου οι φοιτητές θα μπορούν όποτε θέλουν να προσθέτουν κάτι; Σε κάποιο εσωτερικό χώρο ή ακόμα και εδώ, έξω στην αυλή, σε κάποια γωνιά.
- Ναι! Έναν ασπροπίνακα ή μαυροπίνακα! Και σκεφτείτε, θα αλλάζει καθημερινά περιεχόμενο! Πολλοί θα έχουν την περιέργεια να δουν τι έχει γραφτεί ή σβηστεί. Μπορεί να γίνει ένα σημείο συνάντησης στην αυλή.
- Ναι αμέ! Για παράδειγμα, μια ερώτηση που θα μπορούσε να κάνουμε στον πίνακα θα ήταν «Πώς θα χρησιμοποιούσες αυτήν την αυλή;»
- Σε ποιο σημείο της αυλής θα στηθεί ο χώρος του event; Στο κέντρο; Κοντά σε αυτήν τη γωνιά ή την απέναντι;
- Σε ποιους αναφέρεται αυτό το event; Μόνο στους φοιτητές της σχολής;
- Νομίζω ότι αυτή η ερώτηση είναι άμεσα συνδεδεμένη με το ποιος είναι ο στόχος.
- Κατά τη γνώμη μου, αυτό το event, όπως και τα προηγούμενα τέσσερα, αναφέρεται κυρίως στους φοιτητές της σχολής.
- Βέβαια, οποιοσδήποτε εκτός σχολής έρθει είναι ευπρόσδεκτος.

- Εννοείται! Μπορεί κάποιος να έρθει με το σκύλο του και να τσιμπήσει κάτι από την κουζίνα μας.
- Μπορούμε να παίξουμε παιχνίδια!
- Ναι! Παιχνίδι του κρυμμένου θησαυρού!
- Και κρυφτό!
- Ή και παιχνίδια για να σπάσει ο πάγος! Πριν το forum για παράδειγμα.
- Πιστεύετε ότι είναι καλή ιδέα να αναρτήσουμε σε διάφορα σημεία και το πρόγραμμα του event;
- Δε νομίζω ότι χρειάζεται να γραφτεί πρόγραμμα. Το highlight του event θα είναι το forum και η συζήτηση που θα ξεκινήσει από τον Margus.
- Συμφωνώ. Οπότε, αυτό συγκεκριμένα πρέπει να τονιστεί στην προώθηση που θα γίνει, καθώς τέτοιες συζητήσεις-παραουσιάσεις δε συμβαίνουν συχνά στη σχολή!
- Το forum είναι πολύ δύσκολο να πετύχει...Δεν έχουμε μάθει να κάνουμε τέτοιες συζητήσεις.
- Δε νομίζω ότι θα είναι δύσκολο. Είναι σαν να κάθεται γύρω από μια φωτιά.
- Θα καθίσουμε σε κύκλο, κάποιος θα πάρει αρχικά το λόγο και στη συνέχεια θα γίνει συζήτηση.
- Ναι! Επίσης, κατά τη γνώμη μου, το forum είναι καλύτερος τρόπος από το γίνει μια τυπική παρουσίαση με προτζέκτορα.
- Συμφωνώ. Μια τυπική παρουσίαση, σαν αυτές που γίνονται στη σχολή, μπορεί να αποθαρρύνει τον κόσμο να συζητήσει.
- Ναι, και σκεφτείτε επίσης ότι το forum είναι μια συλλογική διαδικασία, σε αντίθεση με μια ομιλία, η οποία χωρίζει τους παρόντες σε ομιλητή και κοινό. Στο forum, αυτοί οι ρόλοι δεν είναι ξεκάθαροι, ή θα μπορούσαμε να πούμε ότι εναλλάσσονται συνεχώς.
- Μου φαίνεται ότι το event είναι πολύ μεγάλο, καθώς εδώ έχουν συγκεντρωθεί πάρα πολλές ιδέες. Είναι όλες πολύ εύστοχες, αλλά είναι αδύνατο να υλοποιηθούν όλες σε ένα event. Θεωρώ ότι είναι καλύτερο να γίνουν περισσότερα και μικρότερα events, αντί για ένα μεγάλο, που προσπαθεί να τα κάνει όλα.

- Συμφωνώ. Περισσότερα και μικρότερα events, ακόμα και αν δεν είναι στην εντέλεια οργανωμένα.
- Ο κόσμος μπορεί να φύγει αφού φάει.. και να μην καθίσει στο forum.
- Πόσος κόσμος πιστεύετε ότι θα έρθει;
- Αυτό εξαρτάται από την προώθηση του event αλλά και από τους ίδιους τους φοιτητές.
- Η διασπορά είναι ένας φυσικός τρόπος κίνησης των ανθρώπων. Δεν μπορεί ακριβώς να οργανωθεί ή σχεδιασθεί.
- Ναι, συμφωνώ. Επίσης, συζητήσεις μπορούν να συμβούν και σε φάσεις διασποράς, όχι μόνο στο forum.
- Θεωρώ ότι πρέπει να λάβουμε υπόψιν μας και τις υπάρχουσες χρήσεις της αυλής. Για παράδειγμα, πολλοί φοιτητές κάθονται στα πεζούλια στις γύρω στοές. Στο event, πρέπει να ενεργοποιήσουμε λανθάνουσες χρήσεις ή ακόμα και να εισάγουμε νέες.
- Επίσης, ο χώρος μπορεί να αλλάζει ανάλογα με το είδος του event που διοργανώνουμε. Για παράδειγμα, μπορεί κάποια στιγμή να αποφασίσουμε ότι ο κατάλληλος χώρος είναι η στοά του κτηρίου Μπουμπουλίνας ή ο ενδιαμέσος υπαίθριος χώρος μεταξύ των κτηρίων Γκίνη και Τοσίτσα.
- Ναι, έχεις δίκιο. Και έτσι, θα μεταφερόμαστε σε διάφορα σημεία της σχολής, ενεργοποιώντας εφήμερα πολλούς χώρους.
- Αν βρέξει; Τι κάνουμε;
- Θα πάμε σε κάποια στοά! Και θα ακούμε και τη βροχή!
- Ή σε κάποιο εσωτερικό χώρο.
- Λοιπόν, πρέπει να γίνει μία λίστα των αντικειμένων-μονάδων που θα χρησιμοποιήσουμε για το σαλονάκι.
- Αν κάποιος δεν θέλει να καθίσει στο forum, θα μπορεί να καθίσει περιμετρικά, να φάει, να πιεί, να καπνίσει κοντά στο μεγάλο τασάκι, με άλλα λόγια να είναι εκεί, χωρίς να συμμετέχει στη συζήτηση.
- Ναι, ακριβώς! Δηλαδή, θα υπάρχουν πολλοί μικρότεροι επιμέρους χώροι-τόποι μέσα στο συνολικό χώρο που θα διαμορφώσουμε. Επιτρέποντας σε όσους παρευρίσκονται να κάνουν ό,τι θέλουν κάθε στιγμή.
- Αυτό εννοούσα πριν όταν έλεγα ότι δεν μπορείς να διαχωρίσεις απόλυτα τη διασπορά, τις μικροεστίες και το fo-

rum, καθώς μπορούν να συμβαίνουν όλα ταυτόχρονα.

- Εκείνες τις μέρες, είναι και απόκριες! Λέτε να το λάβουμε υπόψιν μας;
- Μπορούμε να φτιάξουμε τις δικές μας στολές!
- Λοιπόν, το event τι ώρα θα γίνει τη μεθεπόμενη Πέμπτη;
- Στις 3 το μεσημέρι, τα περισσότερα έτη έχουν ενδιάμεσο κενό, οπότε καλό θα ήταν ο χώρος μας να είναι ήδη διαμορφωμένος, ώστε να έρθουν και να κάνουν ένα διάλειμμα.
- Μπορούμε να ξεκινήσουμε να στήνουμε κατά τις 2.
- Θα μπορούσαμε να επικοινωνήσουμε και με τους καθηγητές και να τους ενημερώσουμε για το event.
- Προτείνω να χωριστούμε σε ομάδες και καθεμία να αναλάβει συγκεκριμένες αρμοδιότητες. Για παράδειγμα, μια ομάδα θα αναλάβει την κουζίνα, μια άλλη το σαλονάκι, μια άλλη τη μουσική κλπ...
- Τέλεια! Ας το κάνουμε έτσι.

Η ΑΦΙΣΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

ΤΟ ΣΑΛΟΝΑΚΙ

Την Πέμπτη 27 Φεβρουαρίου, πραγματοποιήθηκε η 5η δράση στη σχολή, με τίτλο feast & forum. Ήταν η πρώτη φορά που επιλέχθηκε η Πέμπτη ως μέρα. Από τη μία, το ακαδημαϊκό πρόγραμμα είναι πολύ φορτωμένο και το ενδιαμέσο κενό πολύ σύντομο. Από την άλλη, τις Πέμπτες, περισσότεροι φοιτητές παρευρίσκονται στον χώρο της σχολής.

Βρεθήκαμε στην πίσω αυλή κατά τη 1 μ.μ και αρχίσαμε να διαμορφώνουμε τον χώρο. Αντί να τοποθετηθούμε στο κέντρο, ως συνήθως, αποφασίσαμε να ορίσουμε τον χώρο μας έκκεντρα, εντός της γωνιάς που σχηματίζει το κτήριο Τοσίτσα. Η κάθε υποομάδα, λοιπόν, ξεκίνησε σιγά σιγά να στήνει τον χώρο που είχε αναλάβει. Σαλονάκι, κουζίνα, μουσική και έκθεση.

ΤΟ ΣΑΛΟΝΑΚΙ

Παλέτες, σχεδιαστήρια, σκαμπό και καρέκλες μεταφέρθηκαν έξω και αραδιάστηκαν στην άσφαλτο. Στην αρχή, σκεφτόμασταν να στήσουμε το σαλονάκι μπροστά από την όψη της T12, άλλα σύντομα αντιληφθήκαμε ότι θα ήταν καλύτερο να βρίσκεται περισσότερο κεντρικά, εντός της γωνιάς.

Μερικές παλέτες τοποθετήθηκαν η μία δίπλα και πάνω στην άλλη. Από πάνω ένα στρώμα καλυμμένο με ένα κουβερλί και ο καναπές μας ήταν έτοιμος. Πιο δίπλα, οι υπόλοιπες παλέτες δημιούργησαν επιπλέον καθίσματα, πάνω στα οποία τοποθετήθηκαν μαξιλάρια. Ταυτόχρονα, το τασάκι - το οποίο είχε κατασκευαστεί μερικές μέρες πριν από την ομάδα του σαλονιού - πήρε τη θέση του στον χώρο. Ένα βαρέλι - το οποίο κάπου βρέθηκε - λειτούργησε ως κάδος σκουπιδιών. Ακόμη, δύο σχεδιαστήρια τοποθετήθηκαν προς το κέντρο της αυλής και μια αιώρα κρεμάστηκε ανάμεσα σε δύο δέντρα.

Κάποια στιγμή, μας πλησίασαν ορισμένοι φοιτητές θέλοντας να βοηθήσουν, οπότε εντάχθηκαν στην ομάδα του σαλονιού. Είχαν την ιδέα να χρησιμοποιήσουν σχεδιαστήρια από την T12 και να αυτοσχεδιάσουν. Μετέφεραν, λοιπόν, δύο τραπέζια έξω στην αυλή και άρχισαν να σκέφτονται τι θα τα κάνουν. Και τα δύο ήταν μισοκατεστραμμένα, καθώς έλλειπε η ξύλινη επιφάνεια τους, αφήνοντας μόνο το μεταλλικό σκελετό. Το πρώτο το έστριψαν στο πλάι και έδεσαν σε αυτό ένα ύφασμα, δημιουργώντας κάτι μεταξύ καναπέ και αιώρας. Το δεύτερο, επίσης, στράφηκε στο πλάι και στο εσωτερικό του τοποθετήθηκε ένα μικρότερο και χαμηλότερο τραπέζι, στο οποίο μπορούσε κανείς να καθίσει. Κάτι ανάμεσα σε καναπέ και παγκάκι, αυτή την φορά.

Το σαλονάκι μας ήταν έτοιμο. Τα καθίσματα που είχαν σχηματιστεί ήταν διαφόρων ειδών - σε χαμηλό ή ψηλότερο επίπεδο, με μαλακή ή σκληρή επιφάνεια, ατομικά ή ομαδικά, για να καθίσεις ή ακόμα και για να ξαπλώσεις.

H KOYZINA

Η ΚΟΥΖΙΝΑ

Ταυτόχρονα, η ομάδα της κουζίνας μετέφερε δύο ακόμη σχεδιαστήρια από την T12. Αυτά τοποθετήθηκαν το ένα δίπλα στο άλλο, μπροστά από την όψη της T10, και συγκεκριμένη στην εξωτερική γωνία. Έτσι, διαμορφώθηκε ένας πάγκος, πάνω στον οποίο τακτοποιήθηκαν όλα τα υλικά και σκεύη, ώστε να ξεκινήσει το μαγείρεμα.

OPEN CORNER

Όπως είχαμε αποφασίσει στις προηγούμενες συναντήσεις, το open corner είναι ο χώρος στον οποίο μπορεί ο οποιοσδήποτε να εκθέσει ό,τι επιθυμεί. Αυτήν την φορά, η Ελίνα Βαρουξάκη οργάνωσε μία μικρή έκθεση με θέμα «Society through kitchen stories», η οποία στήθηκε εσκεμμένα δίπλα από τον πάγκο της κουζίνας. Δύο παραθυρόφυλλα, που βρέθηκαν στα καμαρίνια, τοποθετήθηκαν όρθια στην άσφαλτο και πάνω σε αυτά κολλήθηκε το υλικό της έκθεσης. Επειδή, όμως ο αέρας έριχνε τα παραθυρόφυλλα, πήραμε σχοινί και τα δέσαμε στο κάγκελο που βρισκόταν από πίσω.

ΜΟΥΣΙΚΗ & ΦΩΣ

Λίγα μέτρα πιο δίπλα από την κουζίνα και σε κάθετη διεύθυνση προς αυτήν, στήθηκαν ακόμη δύο σχεδιαστήρια, το ένα δίπλα στο άλλο. Πάνω σε αυτά, όσοι ήταν υπεύθυνοι για τη μουσική τοποθέτησαν ένα laptop και τον ενισχυτή, για τα οποία πήραμε ρεύμα από την αίθουσα T10. Κάποιος είχε ετοιμάσει μία μεγάλη λίστα με μουσικά κομμάτια, τα οποία αμέσως «γέμισαν» τον χώρο της αυλής, δημιουργώντας μια γιορτινή ατμόσφαιρα. Κατά τη διάρκεια της δράσης, η ένταση της μουσικής αυξομειωνόταν, ανάλογα με την κατάσταση.

Επιπλέον, ένα φωτιστικό δαπέδου - το οποίο είχαμε φέρει από ένα σπίτι στα Εξάρχεια - πήρε τη θέση του μπροστά από τα σχεδιαστήρια. Όπως και τα δύο παραθυρόφυλλα, το φωτιστικό δέθηκε με σχοινί στα πόδια των τραπεζιών, καθώς κινδύνευε να παρασυρθεί από τον αέρα, ο οποίος κατά διαστήματα δυνάμωνε. Επιπλέον, μετά από λίγη ώρα, κάποιος έφερε ένα σετ φωτάκια από το καμαρίνι του, και τα κρέμασε μεταξύ ενός δέντρου και των δύο σχεδιαστηρίων.

ΕΚΘΕΣΗ

Παράλληλα με όλα τα παραπάνω, στηνόταν και η κύρια έκθεση της δράσης. Ένα σχοινί κρεμάστηκε μεταξύ δύο δέντρων, δίπλα από τα φωτάκια. Με ξύλινα μανταλάκια, κρεμάσαμε το υλικό, στο οποίο επεξηγούταν το μανιφέστο του πρότζεκτ και απεικονίζονταν φωτογραφίες από τις 4 προηγούμενες δράσεις. Η “μπουγάδα” ήταν έτοιμη. Πιο δίπλα, τοποθετήθηκε ένα σχεδιαστήριο, πάνω στο οποίο κολλήθηκε επιπρόσθετο υλικό, όπως σκίτσα και χειρόγραφα κείμενα.

OPEN CORNER

ΜΟΥΣΙΚΗ & ΦΩΣ

Η ΕΚΘΕΣΗ

φωτογραφία: Μυρτώ Ανδρονίδη

Τις πρώτες ώρες της δράσης, το κλίμα ήταν χαλαρό και ανέμελο. Πολλοί φοιτητές ήρθαν και κάθισαν στο σαλονάκι. Άλλοι σε παρέες και άλλοι μόνοι τους. Άλλοι για λίγο και άλλοι για περισσότερο χρόνο. Μερικοί ξάπλωσαν να ξεκουραστούν στον καναπέ-αιώρα, ενώ άλλοι τσίμπησαν λίγο φαγητό και κουβέντιασαν. Μια κοπέλα, μάλιστα, μετακίνησε μια παλέτα και την τοποθέτησε κεκλιμένα πάνω στον κορμό ενός δέντρου για να δημιουργήσει πλάτη και να καθίσει πιο άνετα.

Εκτός από φοιτητές της σχολής, ήρθαν και μερικά παιδιά από τη θεατρική του ΕΜΠ, είτε επειδή είχαν παρευρεθεί σε κάποια προηγούμενη συνάντηση, είτε επειδή το είδαν από μακριά και τους κίνησε την περιέργεια. Ταυτόχρονα, πολλά άτομα ενδιαφέρθηκαν να δουν από κοντά το υλικό της έκθεσης, ρωτώντας για περαιτέρω πληροφορίες. Όχι μόνο φοιτητές Αρχιτεκτονικής, αλλά και κάποιες κυρίες από το διοικητικό προσωπικό, ένας περαστικός με το σκύλο του και τέλος, τρεις τουρίστριες που έκαναν βόλτα στο ΕΜΠ.

Λίγο πριν νυχτώσει, όσοι είχαν παραμείνει στον χώρο σχημάτισαν σταδιακά έναν κύκλο και ξεκίνησαν να συζητούν. Αν και το προσχεδιασμένο forum δεν είχε ακόμη αρχίσει, η κυκλική συζήτηση προέκυψε αυθόρμητα. Η μουσική χαμήλωσε και όλοι επικεντρωθήκαμε στον κύκλο.

Όταν άρχισε να σκοτεινιάζει, ανάψαμε το φωτιστικό και τα φωτάκια, τα οποία δημιούργησαν μια πολύ ζεστή και οικεία ατμόσφαιρα. Είχε έρθει η ώρα να ξεκινήσει το forum, με καλεσμένο τον Margus Tammik από την Εσθονία.

Το κρύο και ο αέρας, όμως, δυνάμωναν κάνοντας τον χώρο μη βιώσιμο. Απογοητευμένοι, σκεφτήκαμε μήπως θα ήταν καλύτερο να μεταφερθούμε σε κάποιον εσωτερικό χώρο. Εν τέλει, όμως, αποφασίσαμε να βρούμε μία λύση ώστε να μείνουμε έξω. Μερικά άτομα πήγαν να φέρουν κουβέρτες, κασκόλ και μπουφάν που ευτυχώς είχε κάποιος στο αμάξι του. Ταυτόχρονα, μερικοί άλλοι κατευθύνθηκαν προς το κτήριο Αβέρωφ, ώστε να ενημερώσουν όσους περισσότερους φοιτητές μπορούσαν για το forum. Ύστερα από λίγα λεπτά, καθόμασταν όλοι σε κύκλο, καλυμμένοι με ζεστά ρούχα και υφάσματα. Σιγά-σιγά, προς μεγάλη μας έκπληξη, άρχισε να μαζεύεται πολύς κόσμος στην αυλή και να κάθεται στον κύκλο μας ή γύρω από αυτόν. Το forum άρχισε.

Ο Margus μοιράστηκε μαζί μας ιστορίες από την Εσθονία και το EASA. Μας εξήγησε το πως κατέληξαν στο θέμα της απάθειας, ως ένα ζήτημα που χαρακτηρίζει την ανθρώπινη κοινωνία αλλά και την αρχιτεκτονική εκπαίδευση. Όπως ο ίδιος μας είπε, αρχικός και βασικός στόχος της EASA Estonia είναι να ενεργοποιήσει τους φοιτητές της αρχιτεκτονικής στην Εσθονία. Στη συνέχεια, ακολούθησε συζήτηση, κατά την οποία πολλά άτομα πήραν το λόγο και εξέφρασαν απορίες αλλά και εμπειρίες τους. Ενώ εκείνοι που συμμετείχαν πιο ενεργά στο forum ήταν κυρίως αυτοί που κάθονταν στον «σφιχτό» εσωτερικό κύκλο, υπήρχαν και πολλοί άλλοι που επέλεξαν να καθίσουν περιμετρικά και να ακούσουν τους υπόλοιπους. Μπορεί, δηλαδή, να μη μίλησαν, αλλά βρίσκονταν εκεί.

ΤΟ ΦΟΡΟΥΜ
φωτογραφία: Μυρτώ Ανδρονίδη

Αφού ολοκληρώθηκε η κυκλική συζήτηση, σηκωθήκαμε, βάλουμε λίγο ακόμα κρασί και κουβεντιάσαμε χαλαρά σε μικρότερες ομάδες. Η μουσική δυνάμωσε ξανά και μερικοί άρχισαν να χορεύουν. Ύστερα από λίγη ώρα, ξεκινήσαμε να ξεστήνουμε τον χώρο, να μαζεύουμε όλα τα σκουπίδια και να μετακινούμε παλέτες, σχεδιαστήρια, καρέκλες και σκαμπό πίσω στις αίθουσες ή τα καμαρίνια μας. Και το φωτιστικό, πίσω στο σπίτι στα Εξάρχεια.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία διαμόρφωσαν ένα νέο χώρο στην πίσω αυλή, έναν τόπο. Κοιτώντας ξανά τις φωτογραφίες και τα βίντεο, συνειδητοποίησα ότι ο τόπος αυτός παρουσιάζει αφαιρετικά κάποιες ομοιότητες με τον χώρο ενός σπιτιού. Ενώ δεν υψώθηκαν κυριολεκτικά τοίχοι, τα σχεδιαστήρια της κουζίνας και του χώρου μουσικής, τα κρεμασμένα φωτάκια αλλά και η έκθεση-μπουγάδα δημιούργησαν δύο νέες όψεις και κατ' επέκταση μία γωνιά, στο εσωτερικό της οποίας έλαβε χώρα η δράση. Ένας πάγκος κουζίνας με φαγητό και κρασί, και πιο μπροστά, ένα σαλόνι που λειτούργησε και ως τραπεζαρία. Λίγο πιο δίπλα, η κύρια έκθεση που έμοιαζε με απλωμένη μπουγάδα ή ακόμη και κουρτίνα. Και τέλος, το φωτιστικό δαπέδου μαζί με τα κρεμασμένα φωτάκια, τα οποία συνήθως συναντά κανείς στο εσωτερικό ενός σαλονιού.

Ο νέος και εφήμερος αυτός τόπος συντέθηκε από μία πληθώρα ετερογενών στοιχείων και υλικοτήτων. Τα άκαμπτα, βαριά σχεδιαστήρια και οι στιβαρές παλέτες ήρθαν σε έντονη αντίστιξη με την αέρινη υπόσταση της έκθεσης-μπουγάδας και της αιώρας. Ταυτόχρονα, πέρα από τα υλικά στοιχεία, η χρήση μουσικής και δύο διαφορετικών πηγών φωτός δημιούργησαν μια επιπλέον ατμόσφαιρα στον χώρο.

Βέβαια, δεν έγιναν όλα όσα είχαν προσχεδιασθεί, ούτε όπως τα είχαμε φανταστεί. Καταρχάς, λόγω πίεσης χρόνου, δεν στήσαμε το διαδραστικό πίνακα, καθώς δεν προλάβουμε να αναπτύξουμε περαιτέρω την ιδέα. Επίσης, το σαλονάκι δε μετασχηματίστηκε ποτέ σε μακρύ τραπέζι φαγητού, όπως είχε γραφτεί στο αρχικό πλάνο. Αντί αυτού, όλοι σεβιρίστηκαν και, είτε στάθηκαν όρθιοι είτε κάθισαν να φάνε στον ήδη υπάρχοντα χώρο. Συνεπώς, δεν κρίθηκε σκόπιμη μια τέτοια αναδιαμόρφωση. Τέλος, τα αυστηρά χρονικά όρια που είχαμε θέσει από πριν δεν τηρήθηκαν με ακρίβεια, καθώς όλα έγιναν οργανικά και φυσικά.

φωτογραφία: Μυρτώ Ανδρονίδη

φωτογραφία: Μυρτώ Ανδρονίδη

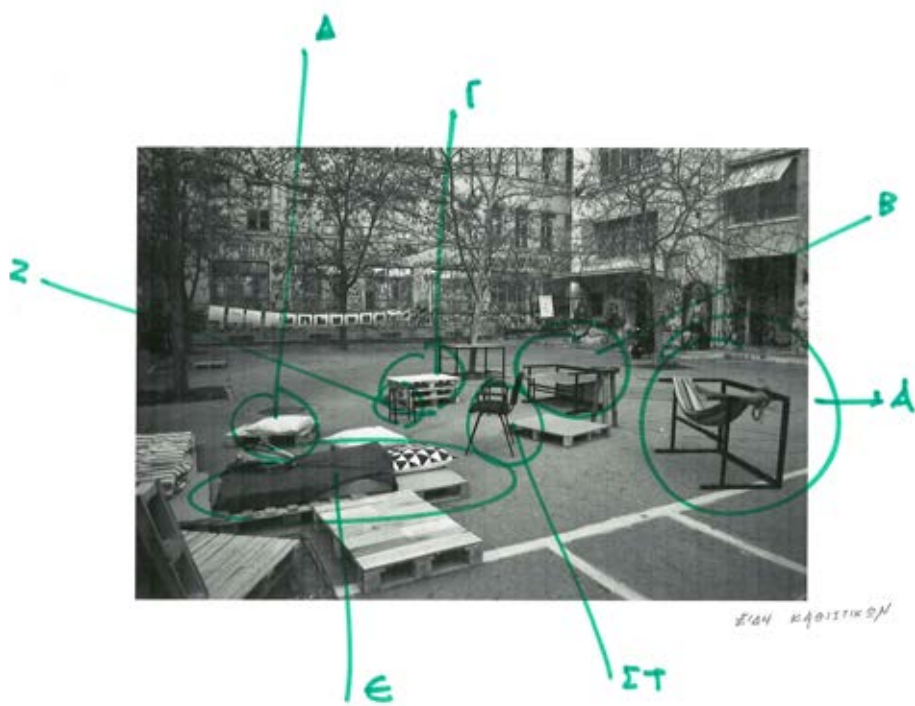

φωτογραφία: Μυρτώ Ανδρονίδη

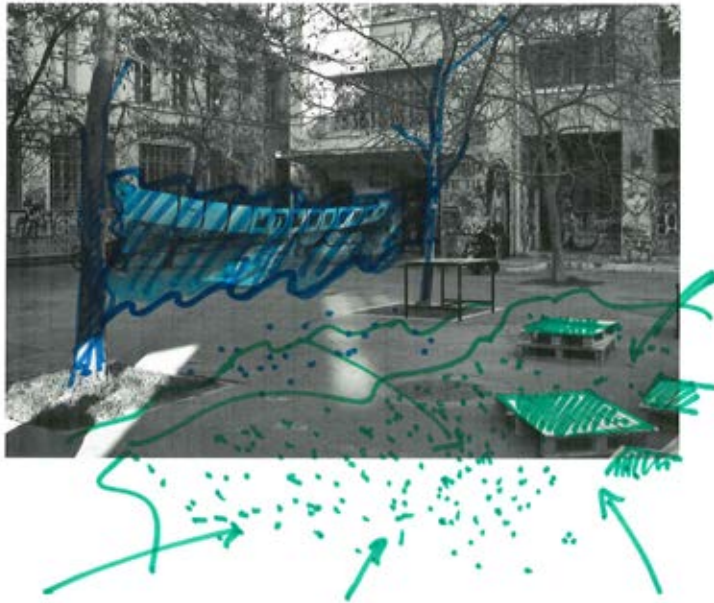
ΜΟΥΣΑΔΑ-ΚΟΥΡΤΙΝΑ
ΔΕΡΙΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΗ
ΚΑΙ ΣΑΛΟΝΑΚΙ (ΚΕΝΤΡΙΚΟ
ΧΩΡΟΣ)

ΣΑΛΟΝΑΚΙ
(ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ)

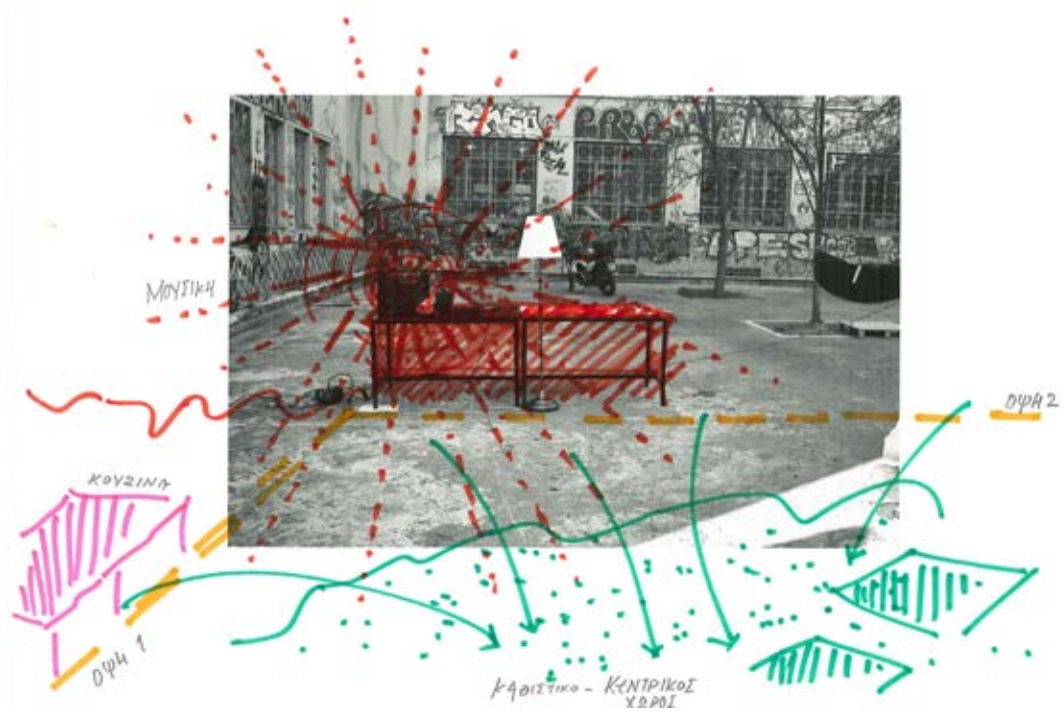

KOYZINA
KAI
OPEN CORNER

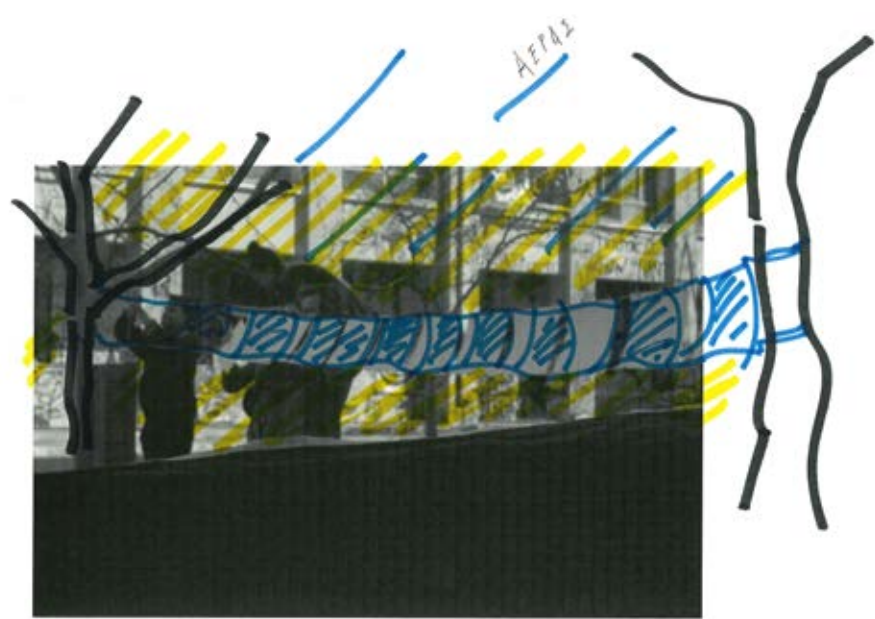

ΚΥΚΛΟΣ ΠΡΙΝ ΤΟ FORUM
ΟΜΟΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΑΖΕΥΤΗΚΕ
ΣΕ ΕΝΑ ΚΥΚΛΟ
- ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΒΑΘΙΝΗΣ

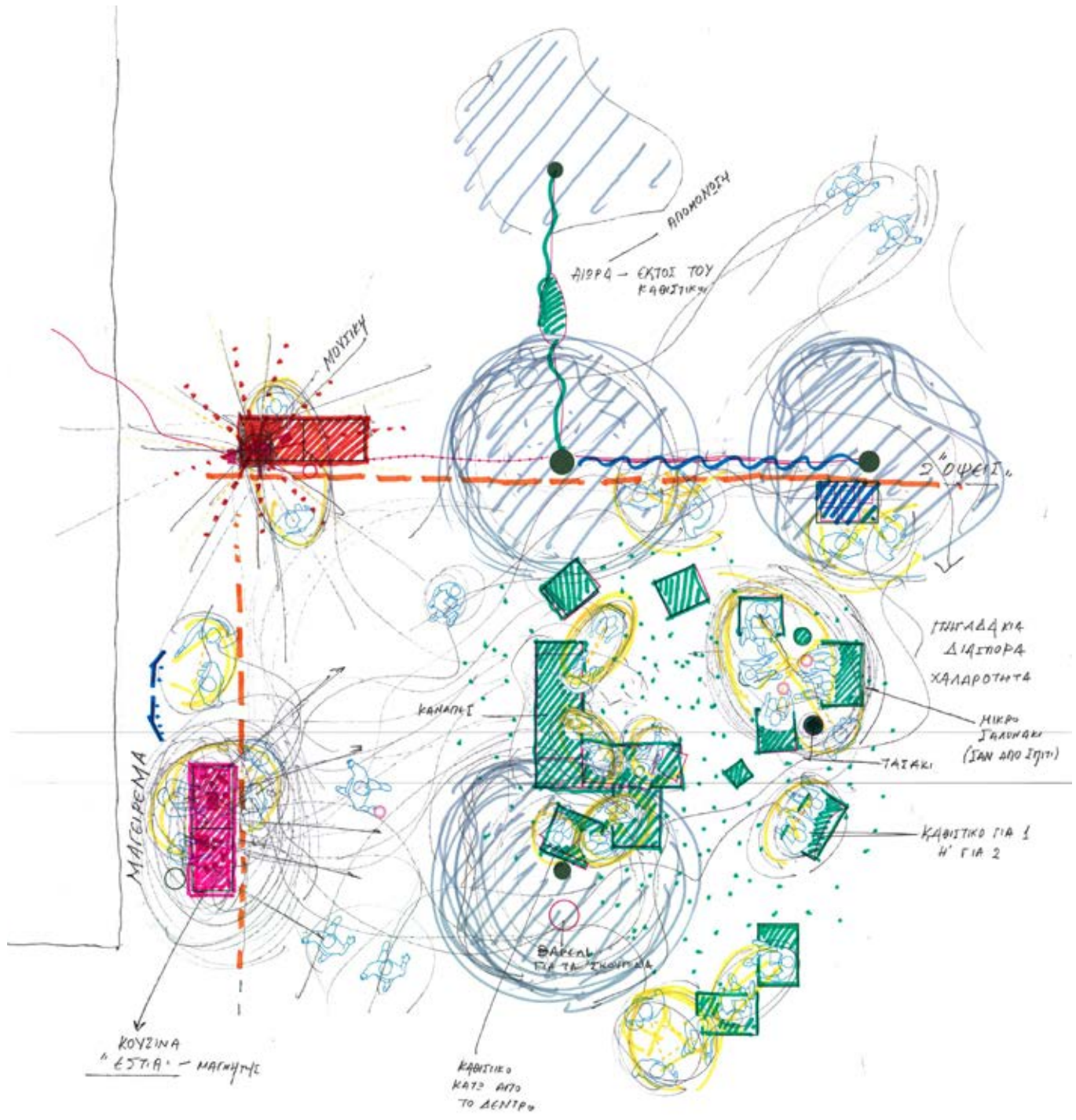

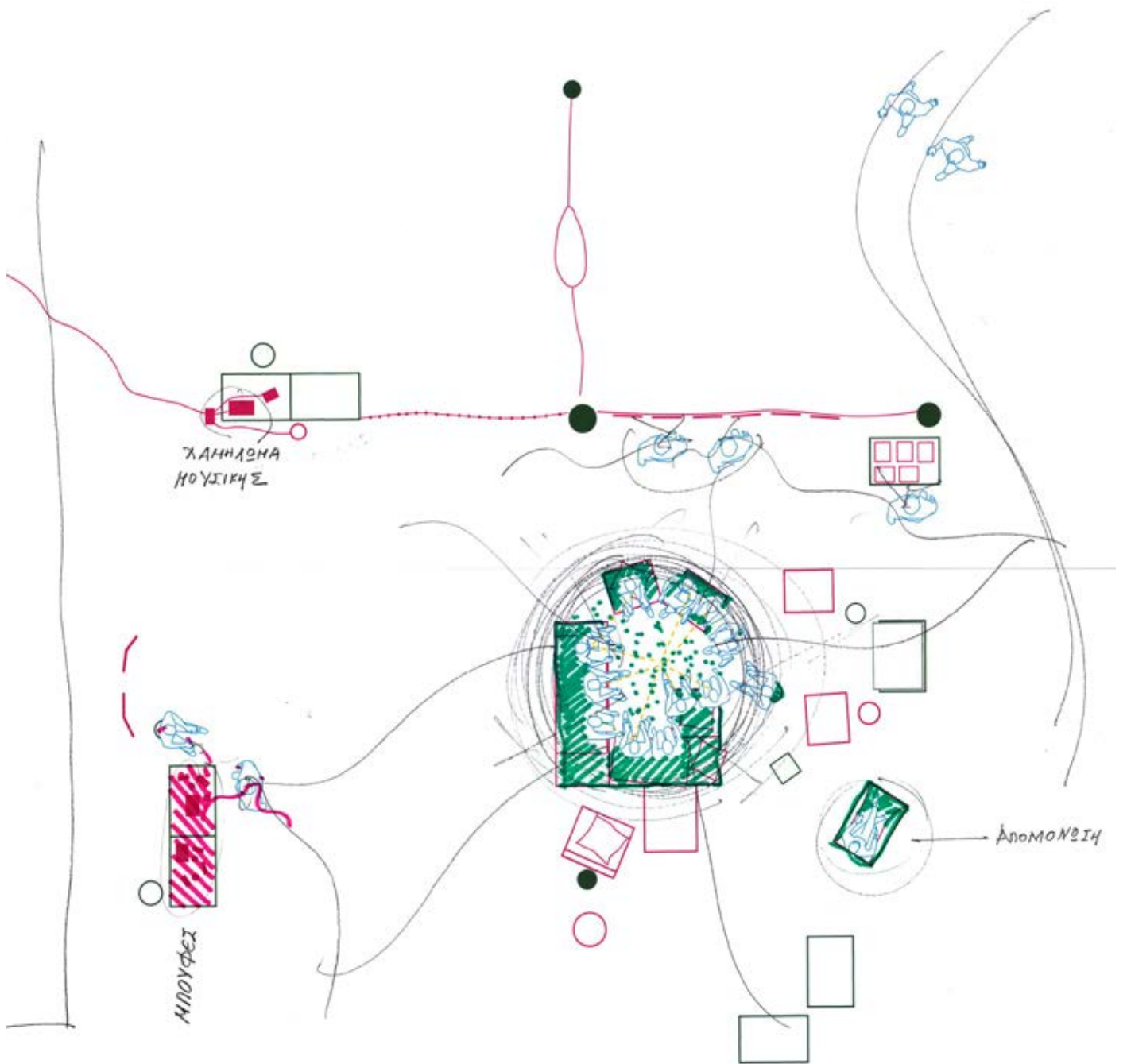
- ΦΩΣ -

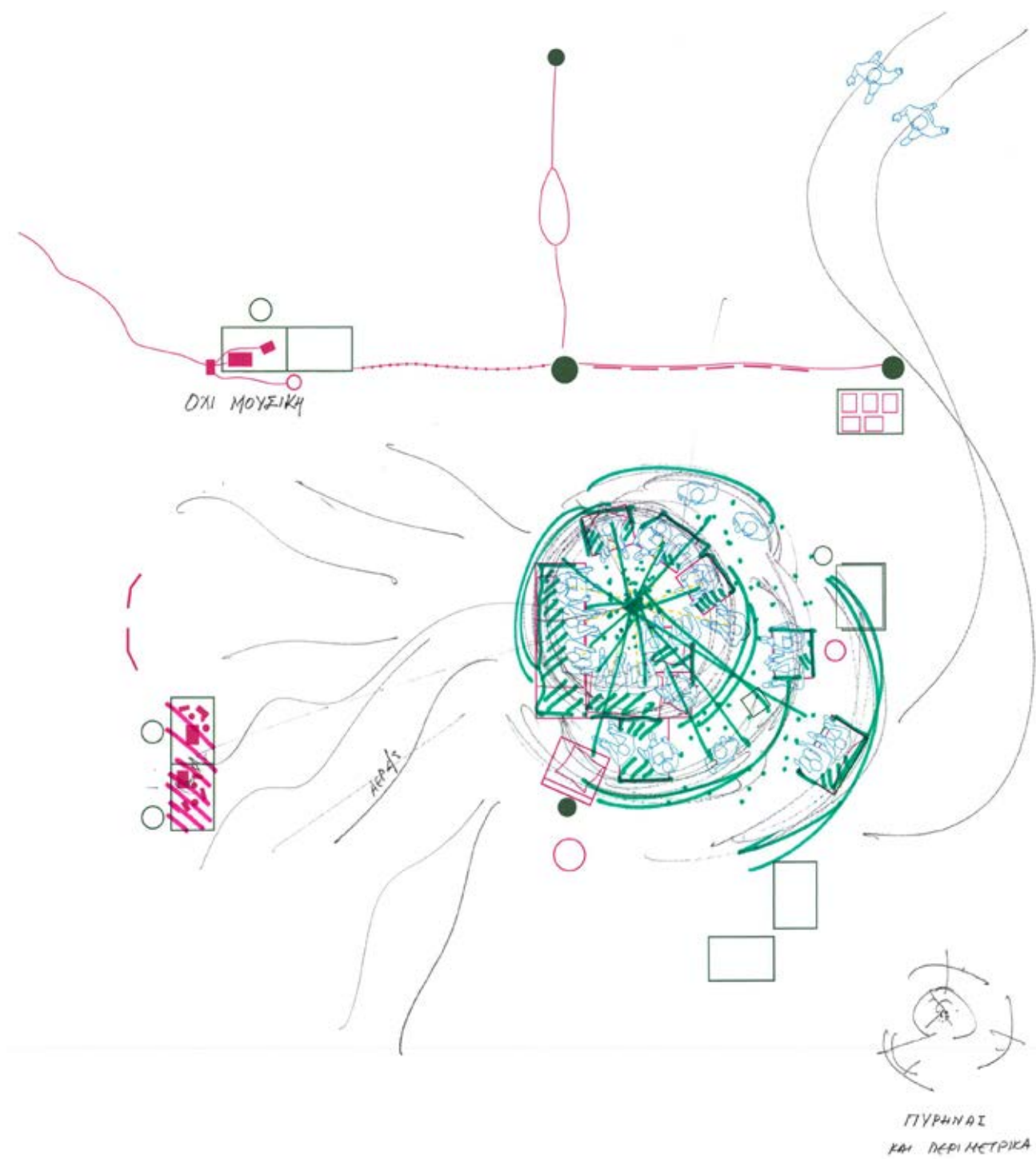

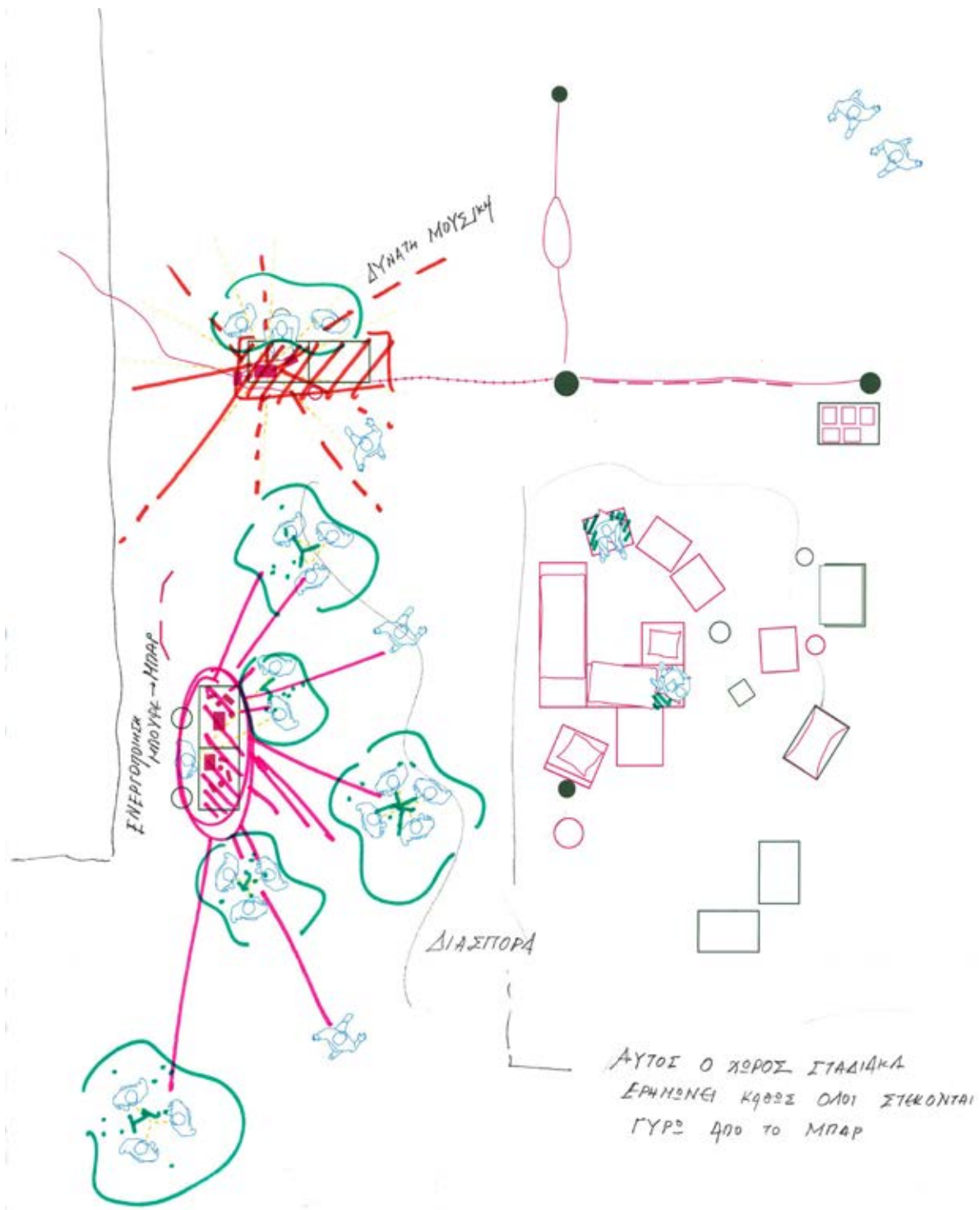
FORUM - ΚΥΚΛΟΡΗΜΑ

ΜΠΟΥΓΑΔΑ
ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΚΩΛΕΤΤΗ

Η ΠΑΝΙΝΗ ΤΣΑΝΤΑ

Τα χρήματα που ξοδέψαμε για τις 5 δράσεις συγκεντρώθηκαν σταδιακά μέσω crowdfunding. Συγκεκριμένα, σχεδίασα και τύπωσα πάνινες τσάντες, πολλές από τις οποίες κατάφερα να πουλήσω. Πάνω σε αυτές, ήταν τυπωμένο με μεταξοτυπία το μανιφέστο του πρότζεκτ στα αγγλικά.

Το Σάββατο 14 Δεκεμβρίου 2019, συμμετείχα σε ένα ολόημερο μπαζάρ στα Εξάρχεια, στην οδό Κωλέττη. Την εκδήλωση αυτή οργάνωσε ένα καφέ, το οποίο βρίσκεται στο ισόγειο της πολυκατοικίας στην οποία μένω. Εκεί λοιπόν, κατάφερα να πουλήσω μερικές ακόμη τσάντες, καθώς πολλοί ενθουσιάστηκαν με την ιδέα και θέλησαν να τη στηρίξουν. Πέρα από αυτό όμως, έστησα και μία μικρή έκθεση, με κείμενα και φωτογραφίες από τις 3 συναντήσεις – πικνικ που είχαν γίνει μέχρι τότε.

Επιτόπιος αυτοσχεδιασμός. Μεταξύ δύο υποστυλωμάτων, δέθηκε ένα σχοινί, πάνω στο οποίο κρεμάστηκε το τυπωμένο υλικό με ξύλινα μανταλάκια. Οι ιδιοκτήτες του καφέ αλλά και του διπλανού καταστήματος ήρθαν με χαρά να με βοηθήσουν. Το παράδοξο αυτό σκηνικό θύμιζε απλωμένη μπουγάδα με ρούχα! Λίγες ώρες αργότερα, όταν είχε πια νυχτώσει, ένας φίλος μου από την πολυκατοικία κατέβασε ένα επιδαπέδιο φωτιστικό από το διαμέρισμά του, για να φωτίσει την έκθεση. Η ατμόσφαιρα που το φως δημιούργησε ήταν πραγματικά υπέροχη. Πολλοί άνθρωποι που κάθονταν στο καφέ πιο δίπλα σηκώνονταν κατά διαστήματα για να δουν τις τυπωμένες φωτογραφίες, ενώ ταυτόχρονα, αρκετοί άλλοι στέκονταν απλώς όρθιοι πλάι στην μπουγάδα, πίνοντας το κρασί τους, καπνίζοντας και συζητώντας.

Η ΕΚΘΕΣΗ

